

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	III <i>Ettevalmistavad aktid</i>	
	Regioonide Komitee	
	68. istungjärk 13.–14. veebruar 2007	
2007/C 146/01	Regioonide Komitee arvamused „Poliitikakava seadusliku rände kohta, ebaseadusliku sisserände vastane võitlus, Euroopa rändevõrgustiku tulevik”	1
2007/C 146/02	Regioonide Komitee arvamused „Elamumajandus ja regionaalpoliitika”	10
2007/C 146/03	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas”	19
2007/C 146/04	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Tehnoloogiainstituut”	27
2007/C 146/05	Regioonide Komitee arvamused „Mullakaitse teemastrateegia”	34
2007/C 146/06	Regioonide Komitee arvamused „Pestitsiidide säästva kasutamise temaatiline strateegia”	48
2007/C 146/07	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa läbipaistvuse algatus”	53
2007/C 146/08	Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamine”	58
2007/C 146/09	Regioonide Komitee arvamused eelnõu „Lairibaühenduse lõhe ületamine” ja „Algatusse i2010 kuuluva e-valitsuse tegevuskava”	63
2007/C 146/10	Regioonide Komitee arvamused „Riigihanke sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamine”	69
2007/C 146/11	Regioonide Komitee arvamused teemal „VKE-de arengu rahastamine”	73

2007/C 146/12	Regioonide Komitee arvamus „Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused” ja „Euroopa kvalifikatsiooniraamistik elukestva õppe valdkonnas”	77
2007/C 146/13	Regioonide Komitee arvamus „Euroopa Komisjoni 2001. aasta transpordipoliitika valge raamatu vahekokkuvõte”	85

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

68. ISTUNGJÄRK 13.–14. VEEBRUAR 2007

Regioonide Komitee arvamused „Poliitikakava seadusliku rände kohta, ebaseadusliku sisserände vastane võitlus, Euroopa rändevõrgustiku tulevik”

(2007/C 146/01)

REGIOONIDE KOMITEE

- soovib ühise Euroopa rändepoliitika tunnustamist, et parandada koostööd ja kooskõlastamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel;
- nõuab, et viivitamatult loodaks finantsvahend nende piirkondade jaoks, kus sisserände osakaal on eriti kõrge, ning transiitpiirkondade jaoks nagu Ceuta, Kanaari saared, Lampedusa, Malta, Melilla ja Lõuna-Itaalia üldiselt, kuhu saabub massiliselt sisserändajaid, põhjustades äärmiselt raskeid probleeme;
- soovib võtta kõik vajalikud meetmed inimkaubanduse ning sellega tegeleva maffia tõkestamiseks. Nimetatud probleem tuleb seada ELi prioriteediks ning eraldada selleks vastavad finantsvahendid. Ebaseadusliku sisserände ennetamine ja võitlus seda soodustava varimajandusega on väga oluline;
- rõhutab kohalike ja piirkondlike ametiasutuste rolli, seda nii nende kogemuste tõttu suhetes päritoluriikidega kui ka nende poolt rakendatavate meetmete tõttu sisserändajate integreerimiseks, eelkõige tervishoiu (mis hõlmab suurima osa avaliku sektori kuludest), eluaseme, hariduse ja tööhõive osas;
- teeb ettepaneku luua rändealaste arvamuste järelmeetmete mehhanism, selleks et tagada komitee esindatus — põhiseaduse komisjoni esimehe või raportöride kaudu — Euroopa Komisjoni sellekohastes algatustes. Nimetatud mehhanism võimaldaks komiteel aktiivselt osaleda õigusloomeprotsessi erinevates etappides: a) õigusloome-eelses etapis (konsulteerimine huvitatud osapooltega, mõju hindamine); b) poliitika hindamise etapis (aastaruanded rände ja integratsiooni kohta).

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse rohelist raamatut Euroopa rändevõrgustiku tuleviku kohta (KOM(2005) 606 lõplik),

võttes arvesse komisjoni teatist „Poliitikakava seadusliku rände kohta” (KOM(2005) 669 lõplik),

võttes arvesse komisjoni teatist kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastase võitluse poliitiliste prioriteetide kohta (KOM(2006) 402 lõplik),

võttes arvesse Euroopa komisjoni 2. detsembri 2005. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjonile,

võttes arvesse 4.–5. novembril 2004. aastal Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistuja järeldusi Euroopa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala — „Haagi programmi” — kohta,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 63,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni õiguse, vabaduse ja turvalisuse peadirektoraadi koostatud integratsiooni käsiraamatut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsiooni strateegiatest ja vahenditest sisserändajate integreerimiseks Euroopa Liidus (2006/2056 (INI)),

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsiooni arengu ja rände kohta (2005/2244 (INI)),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala: piirkondlike ja kohalike omavalitsuste roll Haagi programmi rakendamisel” (CdR 223/2004 fin; ELT C 231, 20.9.2005, lk 83–86),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele — Esimene aastaaruanne sisserände ja integratsiooni kohta” (KOM(2004) 508 lõplik) (CdR 339/2004 fin; ELT C 231, 20.9.2005, lk 46–50),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemadel „Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Haagi programm: Viie järgneva aasta kümme prioriteeti: Euroopa vabaduse, turvalisuse ja õiguse uuendamiskava” (KOM(2005) 184 lõplik), „Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 turvalisuse ja vabaduse kaitse raamprogramm” ning „Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 põhiõiguste ja õigusasjade raamprogramm” (KOM(2005) 122 lõplik — 2005/0037 (COD) — 2005/0038 (CNS) — 2005/0039 (CNS) — 2005/0040 (COD)) (CdR 122/2005; ELT C 192, 16.8.2006, lk 25–33),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemadel „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Ühine integratsioonikava — Raamistik kolmandate riikide kodanike integreerimiseks Euroopa Liidus” (KOM(2005) 389 lõplik), „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Ränne ja areng: konkreetsed suunised” (KOM(2005) 390 lõplik) ja „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel” (KOM(2005) 391 lõplik) (CdR 51/2006 fin; ELT C 206, 29.8.2006, lk 27–39),

võttes arvesse põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjoni 29. novembril 2006. aastal vastu võetud arvamuse eelnõud (CdR 233/2006 rev 2) (raportöör: Laura DE ESTEBAN MARTIN, Madridi autonoomse piirkonna peadirektor keskvalitsusega tehtava koostöö ja Euroopa asjade alal (ES/EPP)),

ning arvestades järgmist:

- 1) kunagi varem ei ole rände probleem end Euroopas nii teravalt tunda andnud kui praegu. Kuna sisse- rände lõppeesmärk on pääseda Euroopa territooriumile, ei puuduta kõnealune probleem üksnes neid liikmesriike ja piirkondi, kuhu saabub eriti arvukalt sisserändajaid, vaid see nõuab terviklikku lähenemist, pidades silmas ELi kui tervikut, liikmesriike ning samuti rände lähte- ja transiitriike, kes peavad ühiselt tegelema uute väljakutsetega, mida rändevood (sh ühendusesisesed rändevood) päevast päeva kaasa toovad. 2004. aasta novembris Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud Haagi programmis visandatakse tööprogramm ühise sisserändepoliitika väljatöötamiseks ning seatakse see Euroopa Liidu üheks prioriteediks;
- 2) puuduvad usaldusväärsed statistilised andmed seadusliku ja ebaseadusliku rände suhte ning üldiselt rände kui nähtuse täpseks hindamiseks. Seetõttu tuleb jätkata tööd Euroopa rändevõrgustiku väljaarendamiseks, et saada objektiivset ja võrreldavat teavet, millele võiks tugineda ühine sisserände- ja varjupaigapoliitika;
- 3) sisserännanud elanikkonna integreerimisel puhul tuleb silmas pidada nende kaasamist tööturule (eritähelpanu tuleb pöörata sisserännanud naistele), kuid tarvis on ka laiemat lähenemist, mis hõlmaks muuhulgas haridus-, kultuuri-, sotsiaalseid ja poliitilisi aspekte;
- 4) integratsioon on kahesuunaline protsess, mis eeldab nii sisserändajate tahet integreeruda vastuvõtvasse ühiskonda ning vastutustunnet selle tahte elluviimiseks kui ka ELi kodanike valmisolekut sisserändajaid vastu võtta. Seejuures on tarvis teadlikkust tõst vaid ja haridusmeetmeid, et sel viisil kummagi rühma käitumist positiivselt mõjutada;
- 5) kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kui sisserändajate vahetud vastuvõtjad ja integratsioonimeetmete peamised elluvijad (tööhõive, hariduse, kultuuri ja sotsiaalvaldkonnas ning poliitikas) peavad täitma võtmerolli sisserändepoliitika kujundamisel, et tagada sisserändajate edukas integratsioon kodanikele lähimal tasandil,

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse:**1. Regioonide Komitee seisukohad ja üldised soovitus**

Euroopa poliitikat, mistõttu liikmesriigid teevad otsuseid ühepoolselt, raskendades ühise seisukoha võtmist;

Regioonide Komitee

1.1 kooskõlas komitee eelmiste arvamustega ebaseaduslike sisserändajate tagasisaatmise ja Haagi programmi piirkondliku ja kohaliku rakendamise kohta ⁽¹⁾ **leiab**, et sisserände küsimus nõuab terviklikku lähenemist, mis hõlmaks selget nägemust olulisematest rändepoliitilistest meetmetest ning ei põhineks üksikute eraldiseisvatel meetmetel. Arvesse tuleb võtta kõiki seadusandlikke, operatiivseid ja majanduslikke algatusi, et tegeleda kõnealuse nähtusega alates selle lähtepunktist, edendades arengukoostööd päritoluriikidega ja võideldes ebaseadusliku inimkaubanduse vastu, kuni selle lõppfaasini, milleks on meetmed ELi riikidesse asunud sisserändajate integreerimiseks ning võitlus varimajandusega, mis toimib tugeva tõmbejõuna ja millega kaasneb sisserändajate ärakasutamine. Komitee **märgib**, et kuritegelikud organisatsioonid aitavad kaasa ebaseaduslikele sisserändele;

1.2 **rõhutab**, et kuigi sisseränne on alates 1980n datest aastatest suurenenud ja ELi saabub suur hulk arengumaadest pärit sisserändajaid (praegu hinnatakse nende arvu 40 miljonile), ei ole ikka veel välja töötatud ühist rändevõrgude reguleerimise

1.3 **märgib**, et ei tohi ootama jääda, kuni rändevõrgude juhtimise probleem toob kaasa raskete tagajärgedega sündmusi. Niisugused hädaolukorrad ei tohi olla eeltingimus, et alles siis sõlmida asjaomased partnerluskokkulepped;

1.4 **on arvamisel**, et kolmandate riikidega sõlmitavad partnerluskokkulepped peavad hõlmama poliitilisi, sotsiaalseid, majanduslikke ja kultuurilisi aspekte, et luua vastastikusel sõltuvusel põhinev tõeline seos rände ja arengu vahel, nagu soovitakse Euroopa Parlamendi arengu ja rände teemalises raportis ⁽²⁾;

1.5 **kinnitab**, et peamine vahend kontrollimatu rände vältimiseks on terviklik arengukoostöö, mis hõlmab uute töökohtade loomise projekte, majandus- ja kaubandusfoorumi asutamist, ülikoolide võrgustike loomist, fondide asutamist sisserändajatele mikrolaenu andmiseks, meetmete rakendamist, mis võimaldaksid sisserändajatel kaasa aidata oma päritoluriigi arengule, ning infrastruktuuride rajamist, seejuures eelkõige joogivee (42 %-l Aafrika elanikkonnast puudub juurdepääs joogiveele), elektri (vaid 20 %-l on püsiv juurdepääs elektrivõrgule), tervis- hoiuasutuste ja koolide osas. Seejuures tuleb silmas pidada, et

⁽¹⁾ CdR 242/2002 fin;
CdR 223/2004 fin.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi raport arengu ja rände kohta (A6-0210/2006).

peatähtis on toetus arenguabi saavate riikide institutsioonilisele tugevdamisele, luues neis riikides vastavad eeltingimused (nt juhtimise läbipaistvus ja demokraatlikud struktuurid), mis on vajalikud saadava abi tõhusaks kasutamiseks. Seega on kokkuvõttes vaja rõhku panna pigem arengukoostöö kvaliteedile kui kvantiteedile ning eriti oluline on tagada toetuste kasutamise suur läbipaistvus, et need tõepoolest aitaksid arengule kaasa;

1.6 **rõhutab** kohalike ja piirkondlike ametiasutuste rolli, seda nii nende kogemuste tõttu suhetes päritoluriikidega kui ka nende poolt rakendatavate meetmete tõttu sisserändajate integreerimiseks, eelkõige tervishoiu (mis hõlmab suurima osa avaliku sektori kuludest), eluaseme, hariduse ja tööhõive osas. Päritoluriikidega tehtava koostöö vallas on kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused sõlminud mitmeid kokkuleppeid ja käivitanud projekte, näiteks Madridi autonoomne piirkond on AENEASe programmi raames loonud Marokos tagasipöördunud noortele turvakeskused;

1.7 **meenutab** 26.–27. aprillil 2006 toimunud ELi pealinnapiirkondade parlamentide viiendal konverentsil vastu võetud deklaratsiooni, milles märgitakse, et ELi pealinnapiirkonnad tõmbavad oma jõukuse ja dünaamilisuse tõttu ligi paremat tulevikku otsivaid kolmandate riikide kodanikke, ning sellega seoses **leiab**, et tuleb võtta meetmeid, takistamaks massilist sisserännet ebaseaduslikke teid pidi lennujaamade, sadamate ja maismaal asuvate piiriületuskohtade kaudu, ja töötada välja asjakohased kavad kõnealuste isikute integreerimiseks ELi riikide teistesse piirkondadesse;

1.8 **viitab** ka pealinnapiirkondade seisukohale, mille kohaselt tuleb panna rõhku Euroopa ühise sisserändepoliitika väljaarendamisele, mis hõlmaks kõiki sisserändajate täieliku ühiskonda integreerimisega seonduvaid aspekte. Üksnes integratsiooni kaudu on võimalik saavutada seda, et sisserändajad jagavad demokraatliku ühiselu ja inimõigusi austavaid väärtusi, millel põhinevad ELi poliitilised süsteemid. Seetõttu **juhhib** komitee **tähelepanu** vajadusele arendada algatusi, mille eesmärk on anda sisserändajatele teadmisi vastuvõtva ühiskonna keelest või ametlikest keeltest ja kultuurist ning tekitada neis tunnet, et nad on vastuvõtva ühiskonna jaoks olulised ja et nad mängivad rolli selle tuleviku kujundamisel;

1.9 **on arvamisel**, et sisseränne tähendab väljakutset kõigile: meil kõigil on selles oma osa, alates Euroopa, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutustest kuni Euroopa kodanike ja sisserändajate endini. Vaid nii on võimalik kõnealuseid probleeme lahendada ning vaid nii võime me kõik — kaasa arvatud päritoluriigid — sisserändega avanevatest võimalustest kasu saada;

1.10 **on** seetõttu **arvamisel**, et tarvis on parandada koostööd järgmistes valdkondades:

a) ametiasutuste vahel;

b) sotsiaalsete osalejatega;

c) ettevõtetega (ettevõtete sotsiaalne vastutus);

d) sisserändajate ühendustega;

1.11 **soovitab** järgmist:

a) parandada igas liikmesriigis koostööd ja kooskõlastamist rände valdkonna eest vastutavate ja arengukoostööd juhtivate asutuste vahel;

b) edendada ühisarengut, mille kaudu on võimalik ELi riikides elavate sisserändajate kogukondade potentsiaali kasutada nende päritoluriigi arenguks. Seetõttu peab komitee vajalikuks muuta rahaülekanded päritoluriiki sisserändajate jaoks lihtsamaks, alandades ülekannete hinda ning kasutades ametlike süsteeme;

1.12 **kutsub** komisjoni ja liikmesriike **üles** võtma meetmeid selleks, et juhtida sisserändajate rahasaadetised tootlikesse investeringutesse nende päritoluriigis, muutes mikrolaenu saamise sisserändajatele hõlpsamaks. Nimetatud rahaülekandeid tuleks suunata sel viisil, et siduda need arengukoostöö fondide kaudu tehtavate investeringutega. Lisaks **soovitab** komitee kehtestada kohustuse suunata kustutatud võlg tootlikesse investeringutesse, mille võiks omakorda siduda nimetatud rahaülekannetega sel viisil, et sisserändaja jaoks oleks kõige kasulikum investeerida oma säästud kõnealustesse projektidesse;

1.13 **kutsub** seetõttu **üles** asutama tagatisfondi, kindlustamaks mikroprojektide püsivust ja nende võimalikult suurt mõju arengule, ning toetab majandus- ja kaubandusfoorumit ning ELi ja arengumaade spetsialistide võrgustiku loomist;

1.14 **kutsub** liikmesriike **üles** tegema rändepoliitika väljatöötamisel ja riiklike integratsiooni- ja tööhõivekavade koostamisel koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, sest nende rakendamiseks vajalikud meetmed viiakse ellu kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

1.15 **nõuab**, et viivitamatult loodaks finantsvahend nende piirkondade jaoks, kus sisserände osakaal on eriti kõrge, ning transiitpiirkondade jaoks nagu Ceuta, Kanaari saared, Lampedusa, Malta, Melilla ja Lõuna-Itaalia üldiselt, kuhu saabub massiliselt sisserändajaid, põhjustades äärmiselt raskeid probleeme, sest puuduvad vahendid neile kohase humanitaarabi osutamiseks. Tuleb silmas pidada, et mitte kusagil maailmas ei ole erinevus sissetulekute suuruses nii terav kui kummalgi pool ELi lõunapiiri;

1.16 palub Euroopa Liidul ja liikmesriikidel teadvustada ELi saarepiirkondade rannikute kaudu toimuva massilise ebaseadusliku sisserände spetsiifilist iseloomu, sellega kaasnevat inimlikku tragöödiat ning selle tagajärgi Euroopa turvalisusele ja ühtekuuluvusele. EL peab kasutama oma mereäärsete piirkondade potentsiaali platvormina vastastikku kasulike suhete arendamiseks kolmandate riikidega;

1.17 kookõlas komitee eelmiste arvamustega perekonna taasühinemise, Haagi programmi piirkondliku ja kohaliku rakendamise ning ebaseaduslikult ühenduse territooriumil viibivate isikute tagasisaatmist käsitleva roheline raamatu kohta ning vastavalt Euroopa Parlamendi arengu- ja rändeteemalisele raportile ⁽³⁾ **leiab**, et tuleb võtta meetmeid õiguskindluse suurendamiseks rände valdkonnas, seda järgimiste aspektide osas:

- a) järelevalve kehtivate direktiivide nõuetekohase ülevõtmise ja tegeliku kohaldamise üle;
- b) õigusaktide selgemaks muutmine, eelkõige elaniku staatuse saamise tingimuste osas;
- c) selgete tingimuste kehtestamine, mille puhul sisserändajal on võimalus perekonna taasühinemiseks;

1.18 kooskõlas arvamusega teemal „Roheline raamat ühenduse tagasisaatmispoliitika kohta ebaseaduslikult riigis viibivate isikute puhul” ⁽⁴⁾ **toetab** meetmeid, mille eesmärk on soodustada vabatahtlikku tagasipöördumist ja seada see esikohale sunniviisilise tagasisaatmise asemel. Tuleks luua stiimuleid, mis mõjutaksid potentsiaalseid sisserändajaid oma päritoluriiki jääma. Sunniviisilise tagasisaatmise puhul tuleb eritähelpanu pöörata suuremat kaitset vajavatele isikuterühmadele. Igal juhul on äärmiselt oluline teha koostööd päritoluriikidega;

1.19 **meenutab**, et vastavalt laste kaitset käsitlevatele rahvusvahelistele konventsioonidele on lapse huvides eelkõige see, et ta saaks üles kasvada oma perekonna keskel, kui see on vähegi võimalik. Toetusi tuleb jagada päritoluriikides, kus lastele tuleb anda haridus ja koolitus, et nad võiksid oma perekonna lähedal tööd leida. Lapse õiguste konventsioon kohustab riike võitlema laste ebaseadusliku viimisega teistesse riikidesse;

1.20 **leiab**, et Euroopa integratsioonifondi juhtimisel tuleb arvestada piirkondlike ja kohalike omavalitsuste erivajadustega ning **toetab** nende kaasamist läbirääkimistesse riiklike programmide ja asjaomaste rakendusprogrammide üle;

⁽³⁾ CdR 243/2002 fin; CdR 242/2002 fin; CdR 223/2004 fin; Euroopa Parlamendi raport arengu ja rände kohta (A6-0210/2006).

⁽⁴⁾ CdR 242/2002 fin.

1.21 kooskõlas Euroopa Parlamendi raportiga arengu ja rände kohta **kutsus** komisjoni **üles** valmistama ette vajalikud finantsvahendid, et keele-, kultuuri- ja kodanikuõpetusealase koolituse kaudu integreerida sisserändajad vastuvõtva riigi poliitilisse ja ühiskondlikku ellu, piiramata seejuures nende võimalusi enda identiteedi säilitamiseks. Lisaks rõhutab komitee vajadust pöörata tähelepanu sisserändajate järeltulijate (laste ja lastelaste) integratsiooni spetsiifilistele probleemidele;

1.22 **õhutab** hariduse tähtsust, mis on integratsiooni kõige paremini edendav poliitikavaldkond, sest sisserändajate edukus koolis on võrreldes teiste ELi kodanike keskmisega murettekitavalt madal; **juhhib tähelepanu** sellele, et sisserändajate integreerimiseks tuleb omavahel siduda meetmed nende haridussüsteemi ja tööturule kaasamiseks. Selleks esitab komitee järgmised ettepanekud:

- a) luua spetsiaalne finantsvahend sisserändajate konkreetsete probleemide lahendamiseks hariduse valdkonnas;
- b) võtta meetmeid sisserändajate päritoluriigis omandatud diplomite ja üldisemalt kutseoskuste võrdväärse tunnustamise lihtsustamiseks. See hõlbustab nende kaasamist tööturule;
- c) arendada koolitusprogramme eelkõige neist riikidest pärit töötajate tööhõive edendamiseks, kus kutseõppe kvaliteet ja tööjõu kvalifikatsioon on madal;

1.23 kookõlas komisjoni integratsiooni käsiraamatuga **peab oluliseks** järgmist:

- a) rakendada programme, mis võimaldaksid sisserändajatel omandada kohasel viisil vastuvõtva riigi keel, kusjuures vähemalt algtaseme ulatuses peaks niisugune koolitus olema kohustuslik;
- b) korraldada ja toetada kodanikuõpetuse, kultuurialaseid ning üldisemalt sotsiaalseid integratsiooni käsitlevaid ja vastuvõtva ühiskonna kodanikuväärtusi õpetavaid kursusi. Niisugused kursused võiksid toimuda sisserändaja emakeeles, et vastuvõtva riigi keelt veel mitte valdaval sisserändajal oleks lihtsam aru saada ning vastava riigi keele ja kultuuriga kohanemise protsess ei pidurduks;

- c) teha nimetatud kursuste rakendamine võimalikult hõlpsaks, võimaldades e-õpet, kaugõpet, paindlikku ajakava, osalise koormusega õpet jne, et tagada võimalikult suur osavõtt. Samuti on oluline sisserändajatega tegelevate inimeste väljaõpe, et nad suudaksid nende probleemide lahendamisel abiks olla;
- d) toetada sisserändajaid lastele emakeele õpetamisel, et puudulik keeleoskus ei takistaks hiljem sisserändajate tagasi-pöördumist päritoluriiki.

2. Komisjoni teatis: Poliitikakava seadusliku rände kohta (KOM(2005) 669 lõplik)

Regioonide Komitee

2.1 **on arvamusel**, et seoses seadusliku rändega ei tohi unustada, et just need isikud, kes rändavad välja oma oskuste tõttu, võivad aidata kaasa oma päritoluriigi arengule;

2.2 nagu juba rõhutatud arvamuses teemal „Ettepanek: nõukogu direktiiv, mis käsitleb kolmandate riikide kodanike sissesõidu ja elamise tingimusi õppimise, kutseõppe või vabatahtliku teenistuse eesmärgil”⁽⁵⁾, **leiab**, et tähelepanu tuleb pöörata ajude äravoolule. Kuigi tuleb arendada kõnealuste sisserändajate kaudu ELi majanduse jaoks avanevaid võimalusi, on samuti tarvis soodustada niisuguste isikute tagasi-pöördumist oma päritoluriiki, aitamaks kaasa selle arengule, või pakkuda neile võimalust tulla ELi tagasi oma väljaõpet jätkama või täiendada, nii et sellisest pidevast kogemuste vahetamise protsessist saaksid kasu nii päritolu- kui ka vastuvõttev riik;

2.3 **on seisukohal**, et ringränne moodustab olulise aluse, mis võimaldab tugevdada rände positiivset panust arengusse;

2.4 **toetab** komisjoni peaesmärki tagada õigusi käsitlev ühine raamistik kõigile liikmesriigis seaduslikult töötavatele kolmandate riikide kodanikele. Komitee rõhutab eriti vajadust tegeleda diplomite ja teiste kvalifikatsioonide võrdväärse tunnustamise küsimusega, vältimaks olukordi, kus sisserändajad teevad tööd, mille jaoks nad on üle kvalifitseeritud;

2.5 **rõhutab** tööturule juurdepääsu olulisust sisserändajate integreerimisel ning juhib tähelepanu vastuolule, mis seisneb selles, et lihtsustav kontseptsioon keskendub üksnes vajadusele võtta vastu üha rohkem sisserändajaid ja lihtsalt seadustada nende tööjõud, kuid kohalikul ja piirkondlikul tasandil tuleb samal ajal võidelda tõrjutuse, marginaliseerumise ja ksenofoobia ning samuti tuleb võtta meetmeid naiste kaasamiseks, kelle side lastega on otsustava tähtsusega perekonna integreerimisel;

2.6 **leiab**, et seoses seadusliku rändega tuleb tähelepanu pöörata perekonna taasühinemisele kui sisserändajate sotsiaalse integratsiooni ühele võtmelemendile, sest vastasel korral jääb strateegia lünklikuks. Siiski peaks perekonna taasühinemise kui integratsiooni katalüsaatori soodustamine piirduma üksnes tuumperekonna, st vanemate, laste ja vanavanematega;

2.7 **rõhutab** kohalike ja piirkondlike ametiasutuste muret seoses sooga seotud aspektidega, sest naised satuvad oma soo ja lisaks ka etnilise päritolu tõttu kahekordse diskrimineerimise alla. Seetõttu kutsub komitee komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama dialoogi päritoluriikidega, et edendada naiste õigusi ja soolist võrdsuslikkust;

2.8 **toetab** komisjoni seisukohti seoses ajutiste töötajatega ja peab vajalikuks töötada välja ajutise tööjõu liikuvust enam soodustavad õigusaktid. Siiski tuleb vältida seda, et ajutisest tööst saab ebaseadusliku sisserände kanal. Üks võimalus selle ärahoidmiseks on see, et ajutine töö moodustaks osa ELi ja päritoluriikide koostööprojektidest, nii et kõnealustel töötajatel oleks pärast töö lõppu stiimul oma päritoluriiki tagasi pöörduda, et jätkata töötamist koostööprojekti raames. Nimetatud koostööprojektide raames võiks võtta vastu ka rohkem ajutisi töötajaid mitte ainult geograafiliselt lähedal asuvatest, vaid ka kaugematest riikidest, nt Ladina-Ameerikast, kasutades ära praegust reisikulude vähenemist;

2.9 nõustades komisjoni seisukohaga, **peab hädavajalikuks** andmete kogumise parandamist, et töötada välja tõhus Euroopa sisserändepoliitika, mis peab sisserändajate vastuvõtmise küsimuses eelkõige lähtuma tööturu vajadustest. Ei ole vastuvõetav, et 90 % sisserändajaid viibivad alguses riigis ebaseaduslikult, enne kui nende staatus saab seaduslikuks;

2.10 **tervitab** Euroopa Komisjoni dokumendis väljendatud tahet tugevdada Euroopa tööalase liikuvuse portaali rolli, mis pakub interneti kaudu EURESe (Euroopa tööturuasutuste süsteem) koostöövõrgustiku teavet. Nimetatud võrgustiku eesmärk on osutada töötajatele ja tööandjatele teabe-, nõustamis- ja töövahendusteenuseid (töö otsimine), teavitada, suunata ja nõustada liikuvusest huvitatuid nii Euroopa Majandusruumi töövõimaluste kui ka elu- ja töötingimuste osas ning olla abiks tööandjatele, kes soovivad võtta tööle teistest riikidest pärit töötajaid. Regioonide Komitee võib omal poolt kaasa aidata, andes komisjonile teavet kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vallatavate veebiportaalide kohta, kust kõik osapooled võivad leida olulist teavet⁽⁶⁾;

⁽⁵⁾ CdR 2/2003 fin.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 669 lõplik, punkt 3.1.

2.11 **toetab** Euroopa Komisjoni arvamust, et Euroopa tuleb muuta kvalifitseeritud töötajate, parimate tudengite ja teadlaste jaoks atraktiivsemaks. Tudengite puhul tuleb lubada neil (vastupidiselt praegu mõnes liikmesriigis kehtivale korrale) õppimisega samaaegselt ka töötada, kuna see võimaldab neile hõlpsama ülemineku tööturule. Selliste edukate ELi üldiste programmide nagu Erasmus või Leonardo da Vinci eeskujul tuleks luua eri-programme välistudengite liikuvuse edendamiseks, et takistada ajude äravoolu ja soodustada tudengite väljaõpet, kes on päritoluriikide jaoks hindamatu inimkapital;

2.12 **toetab** seisukohta, et tuleks kaaluda teatud juhtudel ühendatud elamis- ja töölubade väljaandmist, et vähendada asjaajamist ja tugevdada kontrolli; samuti teeb ettepaneku elamis- ja töölubade ühtlustamiseks kogu ELis;

2.13 **rõhutab** Euroopa Komisjoni väidet, et sisseränne ei lahenda Euroopa rahvastiku vananemise probleemi. See vaid leevendab Euroopa demograafilist puudujääki, kuid ei too sellele lahendust;

2.14 **tervitab** asjaolu, et Euroopa Komisjon omistab oma teatises suurt tähtsust koostööle sisserände päritoluriikidega, ning toetab olemasolevate sisserändele suunatud finantsvahendite tugevdamist ja uute spetsiaalsete vahendite loomist;

2.15 **märgib**, et sisemisel tasandil peavad piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused oma pädevuste tõttu vahetult sisserändega seotud küsimustega tegelema, ning **rõhutab**, et seetõttu võivad nad anda väga olulise lisaväärtuse komisjoni 2007. aastaks kavandatud tegevustesse ja aruteludesse, mille eesmärk on kogemuste vahetamine teadlikkuse tõstmise, teavitamise ja koolituse valdkonnas ⁽⁷⁾

2.16 **pakub** komisjonile oma abi mõjuanalüüside läbiviimisel, mida on kavas teostada enne konkreetsete seaduslikku sisserännet puudutavate ettepanekute esitamist, ning süsteemse konsulteerimise korraldamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ⁽⁸⁾.

3. Komisjoni teatis kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastase võitluse poliitiliste prioriteetide kohta (KOM(2006) 402 lõplik)

Regioonide Komitee

3.1 **toetab** eriti seisukohta, et ebaseadusliku sisserände vältimiseks on vaja teha koostööd kolmandate riikidega, ning seetõttu toetab 15.-16. detsembril 2005. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu otsust eraldada 3 % Euroopa naabrus- ja

partnerluspoliitika rahastamisvahendist finantsabi suurendamisele rändega otseselt seotud valdkondades;

3.2 **peab vajalikuks** edendada partnerluskokkuleppeid sisserände päritoluriikidega, mis tuleb sõlmida enne, kui rände ja humanitaarsed probleemid kasvavad hädaolukorraks. Kõnealused kokkulepped peavad hõlmama nii koostööd ebaseadusliku sisserändega võitlemisel ning ebaseaduslike sisserändajate tagasipöördumisel ja kodumaale tagasisaatmisel kui ka arenguabi ja töövõimaluste loomist kõnealuste riikide kohaliku elanikkonna jaoks;

3.3 **peab esmatähtsaks** arendada päritoluriikides kättesaadavaid teabeallikaid, mis puudutavad rännet, selle ulatust, kehtivaid õigusakte ning seaduslikke rändevõimalusi;

3.4 **toetab** komisjoni algatust luua mehhanism kiire abi osutamiseks liikmesriikidele, kelle välispiiridele avaldatakse tugevat survet, ning **kutsub** nõukogu **üles** eraldama komisjonile nimetatud mehhanismi kohaseks väljaarendamiseks vajalikud vahendid;

3.5 **tõstab** Euroopa Komisjoni dokumendist **esile** ettepanekut, mis puudutab vajadust teha lõpp inimkaubandusele ja sellega tegelevale maffiale, ning kutsub üles seadma kõnealust probleemi ELi prioriteediks ja eraldama selleks vajalikud rahastamisvahendid. Tuleb teadvustada seda, kui ulatuslikku humanitaartragöödiat nimetatud probleem endast kujutab: eri rahvusvaheliste organisatsioonide statistika andmetel hukub iga kolmas sisserändaja teekonnal sihtriiki;

3.6 **juhhib** sellega seoses **tähelepanu** sellele, et tagamaks maksimaalset kontrolli inimõiguste üle, ei tohiks vastuvõtvad Euroopa riigid jätta sisserändajate tagasipöördumist naaberriikide ülesandeks, kus inimõigusi ei austata piisavalt;

3.7 **rõhutab, et** Euroopa tööhõivestrateegia ja üldistes suuniste abil tuleb edendada seaduslikku tööhõivet selliste meetmetega nagu mittepalgaliste tööjõukulude vähendamine ning väikese sissetulekuga või madala kvalifikatsiooniga töötajate maksukoormuse vähendamine, mis aitaksid kaasa deklareerimata töö ja seega ebaseaduslike sisserändajate värbamise vähendamisele. Niisugused tööturu paindlikkust suurendavad meetmed edendaksid sisserändajate seaduslikku tööle värbamist;

3.8 **toetab** teabekampaaniaid seadusliku rände eeliste ja ebaseadusliku rändega kaasnevate ohtude kohta ning samuti komisjoni algatust käivitada 2007. aastal uurimus praeguste tavade ja seadustamismeetmete mõjude kohta liikmesriikides, mida saab võtta aluseks tulevastes aruteludes ja ühise seadustamist puudutava õigusraamistiku loomisel Euroopa tasandil;

⁽⁷⁾ KOM(2005) 669 lõplik, punkt 3.1.

⁽⁸⁾ KOM(2005) 669 lõplik, I lisa.

3.9 **peab vajalikuks**, et liikmesriikide diplomaatilised esindused teeksid ühenduse tasandil koostööd luureteenistustega ning pädevate kohalike omavalitsustega, et identifitseerida sisse-rändajate ebaseadusliku transpordi eest vastutavaid kuritegelikke organisatsioone ja võidelda nende vastu.

4. Roheline raamat Euroopa rändevõrgustiku tuleviku kohta (KOM(2005) 606 lõplik)

Regioonide Komitee

4.1 **nõustub** tulevase Euroopa rändevõrgustiku volitustega, milleks on pakkuda komisjonile, liikmesriikidele ja üldsusele objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet varjupaiga- ja rändevaldkonnas, ning **toetab** kõnealuse teabe avalikustamist (välja arvatud konfidentsiaalse teabe puhul) kokkuleppel andmekaitseasutustega;

4.2 **nõustub** sellega, et konkreetsed ülesanded nagu teabe kogumine ja analüüs, uurimistegevus, arvamuste ja soovitude esitamine ning teadlikkust tõstev tegevus tuleb anda üheainsa üksuse pädevusse, sest selline kontsentreerimine võimaldab mastaabisäästu ja lihtsustab koordineerimist;

4.3 **lisab veel ühe ülesande:** Euroopa rändevõrgustik peaks koordineerima ühenduse õigusaktide ülevõtmist eri riikides;

4.4 kookõlas Euroopa Parlamendiga ⁽⁹⁾ **teeb ettepaneku** määrata igas riigis kindlaks kontaktpunktid ning kasutada vaid asjaomastele isikutele ja ekspertidele kättesaadavat arvutivõrku, et tagada tihe koostöö sidusrühmade ja teabe kogumise eest vastutavate asutuste vahel. Samuti on tarvis tagada suhtlemine kõnealuste küsimustega tegelevate riiklike ja rahvusvaheliste asutuste vahel, kes peavad leidma sobiva koostöövormi probleemide lahendamiseks.

4.5 võrgustiku ülesehituse osas **soovitab** esimest võimalust, st komisjoniga seotud võrgustikku, sest see hõlbustaks kontrolli, kooskõlastamist ja suhteid teiste Euroopa institutsioonidega. Riiklike kontaktpunktide ülesannete osas peab andmete kogumine ja probleemide analüüs olema riiklike esindajate ülesanne. Kontaktpunktide ülesanne peaks olema koguda, analüüsida (võimaluse korral) ning edastada andmeid võrgustikule ja riiklikele osalejatele kooskõlas kontaktpunktide ülesannete ja tegevuste riiklike sätetega. Nende staatus peaks tagama nende sõltumatu asjaomase riigi valitsusest ning nende ülesehitus peaks hõlmama piirkondlikke ja kohalikke asutusi. Teabe sujuv edastamine peab olema tagatud;

⁽⁹⁾ Aruanne, mis käsitleb nõukogu otsuse ettepanekut vastastikuse teabemenetluse kasutuselevõtmise kohta seoses liikmesriikide meetmetega varjupaiga ja sisse-rände valdkondades (KOM(2005) 480 lõplik — C6-0335/2005 — 2005/0204(CNS)).

4.6 **peab esmatähtsaks** kõnealuse võrgustiku abil:

- panna rõhku teabele, seda eelkõige tööturu osas;
- parandada statistilist teavet, tõhustades kooskõlastamist Euroopa rändevõrgustiku kaudu;
- ühtlustada võrdlemise ja kooskõlastamise eesmärgil statistilise arvestuse meetodeid.

5. Teine aruanne sisse-rände ja integratsiooni kohta

5.1 **peab vajalikuks** tugevdada rände- ja arengualaseid aastaaruandeid, et saada andmeid, mille põhjal sisse-rännet paremini juhtida ja töötada välja kohane rändepoliitika. Riiklikku poliitikat ei ole võimalik kavandada ilma piisava asjaomase teabeta, eriti veel kõnealuses valdkonnas;

5.2 **kutsub üles** edendama olemasolevate võrgustike ja tulevase Euroopa rändevõrgustiku kaudu liikmesriikide teabevahetust omavahel ning enda kohalike ja piirkondlike ametiasutustega. Kõigile osalejatele peab olema kättesaadav võimalikult palju teavet;

5.3 **rõhutab**, et kõik ideed tuleks ellu viia programmi vormis ning igasuguse uue programmi või õigusakti puhul tuleks pärast läbi viia hindamine, et analüüsida sellega saavutatud kasu ja selle juhtimise kvaliteeti. Seega tervitab komitee komisjoni algatust iga-aastaste rände ja integratsiooni hindamisaruannete koostamiseks;

5.4 **toetab** komisjoni ettepanekut luua iga-aastane integratsioonifoorum, kus eksperdid, sisse-rändajad, riigiasutuste — sh piirkondliku ja kohaliku tasandi — esindajad ja kõik teised osalejad saaksid vahetada häid tavasid ja töötada välja rakendamiseks sobilikud järeldused. Komitee **peab eriti oluliseks** heade tavade vahetamist, kus piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused saavad anda konkreetse panuse, et kõnealuses valdkonnas rakendatud poliitika annaks paremaid ja ühtlasemaid tulemusi. Samas tuleb võtta meetmeid rännet puudutavate laiapõhjaliste ja täpsete andmete kogumiseks, mida saaks nimetatud meetmete rakendamisel aluseks võtta. Kõnealusel foorumil tuleks arvesse võtta aastaaruandeid. Tuleb hoida püsivat kontakti kõigi osalejatega.

6. Järeldused

6.1 **soovitab** ühise Euroopa rändepoliitika tunnustamist, et parandada koostööd ja kooskõlastamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel;

6.2 **peab esmatähtsaks** olemasolevate andmete kvaliteedi ja kvantiteedi suurendamist ning tööturu vajaduste väljaselgitamist, et arendada välja kohane Euroopa rändepoliitika ning kontrollida rändevooge;

6.3 **soovitab** edendada kaasarengut kui vahendit, mis võimaldab kasutada ELi riikides elavate sisserändajate kogukondade potentsiaali nende päritoluriikide arenguks, ning **soovitab** analüüsida teisi võimalusi seadusliku sisserände suunamiseks, kõrvaldades takistused sisserändajate töölevõtmisel päritoluriigis;

6.4 **soovitab** võtta kõik vajalikud meetmed inimkaubanduse ning sellega tegeleva maffia tõkestamiseks. Nimetatud probleem tuleb seada ELi prioriteediks ning eraldada selleks vastavad finantsvahendid. Ebaseadusliku sisserände ennetamine ja võitlus seda soodustava varimajandusega on väga oluline;

6.5 **rõhutab** veelkord, et sisemisel tasandil on piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused need, kes oma juhtimispädevuste tõttu peavad vahetult sisserände küsimustega tegelema, ning seetõttu **teeb** komitee **ettepaneku** luua rändealaste arvamuste järelmeetmete mehhanism, selleks et tagada komitee esindatus — põhiseaduse komisjoni esimehe või raportööride kaudu — Euroopa Komisjoni sellekohastes algatustes. Nimetatud mehhanism võimaldaks komiteel aktiivselt osaleda õigusloomeprotsessi erinevates etappides:

a) õigusloome-eelses etapis (konsulteerimine huvitatud osapooltega, mõju hindamine),

b) poliitika hindamise etapis (aastaruanded rände ja integratsiooni kohta, iga-aastane rändealane foorum);

6.6 **soovib** olla esindatud komisjoni ametlikes ja mitteametlikes rändepoliitikaga tegelevates töörühmades; **leiab**, et nimetatud järelmeetmete raames saaks komisjon ära kasutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste praktilisi kogemusi sisserände valdkonnas;

6.7 **kutsub üles** kaasama Euroopa rändevõrgustikku piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi;

6.8 **komisjoni kavandatava sisserändealase veebiportaali osas pakub oma kaasabi**, andes komisjonile teavet kohalike ja piirkondlike omavalitsuste hallatavate olulisemate veebiportaalide kohta, kust kõik osapooled võivad leida olulist teavet;

6.9 **kutsub üles** tugevdama olemasolevaid õiguslikke ja finantsvahendeid ning samuti looma uut vahendit, mis oleks suunatud spetsiaalselt nii hiljuti saabunud sisserändajate ja nende järeltulijate (laste ja lastelaste) integreerimiseks haridusmeetmete kaudu;

6.10 **teeb ettepaneku** korraldada esimene tippkohtumine teemal „Euroopa piirkondade roll rändevoogude juhtimisel”, et soodustada Euroopa piirkondade arvamuste ja kogemuste vahetust kõnealuses valdkonnas.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamus „Elamumajandus ja regionaalpoliitika”

(2007/C 146/02)

- Elamuehitus ei koosne ainult tellistest ja mõrdist, vaid see puudutab ka piirkondi ja kogukondi, kus me elame. Elamumajanduse kava lahendamine tähendab tööd ohutumate, puhtamate, rohelisemate linnade ja piirkondade suunas, kus inimesed saavad oma elu ja suhtlust arendada. Elamumajandusküsimused puudutavad ka juurdepääsu tööhõivele, transpordile ja teenustele ning kvaliteetse keskkonna loomist. Kuigi elamuehitus ei ole Euroopa Liidu konkreetne pädevusvaldkond, mõjutavad elamumajandust puudutavaid küsimusi otseselt või kaudselt paljud poliitikavaldkonnad. See hõlmab linnakeskkonna, energiatõhususe, taastuvate energiaallikate, mürasaaste ja tervishoiuga seotud poliitikavaldkondi, kuid ka teenuste siseturu lõpuleviimist ja konkurentsi.
- Uued liikmesriigid saavad elamuehitusele tehtavateks kulutusteks kasutada kas maksimaalselt 3 % asjakohase rakenduskava jaoks ERFist eraldatavast kogusummast või 2 % ERFist eraldatavast kogusummast ning käesolev arvamus sisaldab kõnealuste kulutuste toetamiseks praktilisi nõuandeid ja heade tavade näiteid kogu Euroopa Liidust. See hõlmab ideid maastiku, ehitiste, kodu, töökohtade ja kohalike teenuste füüsilise seose optimeerimise, energiatõhususe ja säästva arengu kohta ning getostumise vältimise kohta elamupiirkondades.
- Kõik liikmesriigid saavad vaadata üle koolituse rolli jätkusuutlike kogukondade rajamisel. Kohalike inimeste koolitamine kodupiirkonna parendamiseks, haljasalade kujundamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks vajalike oskuste osas võib pakkuda lahendusi halvas olukorras olevatele linnajagudele ning sisaldada uut tööhõiveallikat.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi 28. septembri 2006. aasta kirja, milles paluti Regioonide Komiteel vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 265 lõikele 4 koostada arvamuse teemal „Elamuehitus ja regionaalpoliitika”,

võttes arvesse komitee presidendi otsust ... teha arvamuse koostamine ülesandeks territoriaalse ühtekuuluvuspoliitika komisjonile,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi aruande eelnõu teemal „Elamumajandus ja regionaalpoliitika” (2006/2108(INI)) (raportöör: Alfonso Andria (IT/ALDE),

võttes arvesse komitee arvamust teemal „Ühtekuuluvuspoliitika ja linnad: linnade ja linnastute panus piirkondade majanduskasvu edendamisse ja töökohtade loomisesse”, CdR 38/2006 fin,

võttes arvesse 6.–7. detsembril 2005 Bristolis toimunud ministrite nõukogu mitteametliku kohtumise järeldusi jätkusuutlike kogukondade kohta,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist teemal „Ühtekuuluvuspoliitika ja linnad: linnade ja linnastute panus piirkondade majanduskasvu edendamisse ja töökohtade loomisesse”,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi linnadevahelise tööühma ettepanekut Euroopa elamumajanduse harta loomise kohta,

võttes arvesse komitee arvamuse eelnõu (CdR 345/2006 rev.1), mille Regioonide Komitee territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjon võttis vastu 11. detsembril 2006 (raportöör: **Flo Clucas** (UK/ALDE) (Liverpooli linnavolikogu liige)),

Arvestades järgmist:

- 1) valitsusjuhtide poolt 2005. aasta detsembris vastu võetud kompromissi tulemust, millega sätestati, et kulutused elamuehituseks struktuurifondidest on abikõlblikud vaid uutes liikmesriikides ja piiratud osas vastavalt Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) määrusele (artikli 7 lõige 2). Elamuehitusele tehtavateks kulutusteks eraldatakse kas maksimaalselt 3 % asjakohase rakenduskava jaoks ERFist eraldatavast kogusummast või 2 % ERFist eraldatavast kogusummast. Kulutused hõlmavad vaid mitmepeereelamuid ja sotsiaaleluasemeid ning kulutused tuleb kavandada linnade arengukavade raames. Struktuurifondide raames komisjoni ja Euroopa Investeerimispannga koostöös on loodud uued instrumendid nagu JESSICA, mis võimaldavad rahastada projekte linnade arengu laiemas raamistikus;
- 2) elamuehitus ei ole Euroopa Liidu konkreetne pädevusvaldkond, aga elamuehitust puudutavaid küsimusi mõjutavad otseselt või kaudselt paljud poliitikavaldkonnad. Eelkõige hõlmab see linnakeskkonna, energiatõhususe, taastuvenergia, mürasaaste ja tervishoiu valdkonna poliitikat, kuid ka teenuste siseturu lõpuleviimist ja konkurentsipoliitikat;
- 3) Euroopa Liidus vastutavad piirkonna elamuehituse küsimuste eest üldiselt asjaomased kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused; kõige suuremad probleemid esinevad elamuehituse osas linnades;
- 4) juurdepääs korralikule eluasemele on peamine tingimus sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse säilitamiseks Euroopa Liidus. Seetõttu on elamuehitus ja Lissaboni agenda omavahel tugevasti seotud. Korralik eluase on piirkondade konkurentsivõime seisukohalt määrava tähtsusega. Piisava arvu kvaliteetsete eluasemeteta ei suuda piirkonnad töötajaid ligi tõmmata ja neid seal hoida, mille tulemusena toimub majanduslik taandareng.

võttis vastu täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) järgmise arvamuse.

Regioonide Komitee seisukohad

1. Elamumajandus on üks peamisi tegureid sotsiaalse tõrjutuse ja töötuse vastu võitlemisel, linnade, suurlinnade ja maaning muude piirkondade muutmisel paremaks elu- ja töökohaks, kogukondadesisese ja kogukondadevahelise harmoonia edendamisel ning säästva arengu eesmärkide täitmise poole pürgimisel.

2. Paljud Euroopa Liidu piirkonnad ja linnad tegelevad või peavad tegelema taastamisega mittekvaliteetsete elamutega piirkondades, kus eluasemeturul esinevad probleemid, millele lisanduvad majandusliku baasi taandareng ning füüsilise struktuuri ja sotsiaalse infrastruktuuri (haridus, tervis ja suhted kogukonnas) halvenemine linnajagudes.

3. Elamumajandus ei tähenda ainult telliseid ja mörti, vaid see hõlmab ka piirkondi ja kogukondi, kus me elame. Elamumajanduse kava lahendamine tähendab tööd ohutumate, puhtamate, rohelisemate linnade ja piirkondade suunas, kus inimesed saavad oma elu ja suhtlust arendada. Elamumajanduse küsimused puudutavad ka juurdepääsu tööhõivele, transpordile ja teenustele ning kvaliteetse keskkonna loomist. See on jätkusuutlike kogukondade kava. Kaval on kaks käsitlemist vajavat mõõdet — territoriaalne ja sotsiaalne.

1. Elamumajanduse territoriaalne mõõde

1.1 Aastakümnetepikkuse hooletussejätmise tulemusena esineb paljudes vanades, aga eelkõige uutes ELi liikmesriikides palju ebaadekvaatseid elamuid ja kõrvalejääetud kogukondi. Elamuehitusse tehtavate investeeringute puudumine on niisugustel juhtudel viinud vaesemate, kõrvalejääetud kogukondade getostumiseni, mis võib kaasa tuua võõrandumise ja vahel viia ka ühiskondlike rahutuste ja vägivaliani, nagu on hiljuti toimunud mitmes liikmesriigis.

1.2 Linnaplaneerimine on tulevikustrateegiate hädavajalik alus ning elamumajanduse strateegiad tuleb viia vastavusse piirkondade ruumilise planeerimise strateegiatega. Vanad liikmesriigid on kõnealuses valdkonnas kogunud nii edu kui läbikukkumisi, otsides võimalusi võidelda valglinnastumise ja liiklusummikute vastu ning kujundada ligitõmbavaid ja elamisväärseid linnu, toetades ja luues kohaliku kogukonna ja linnajao identiteeti. Samalaadsete vigade tegemisest hoidumiseks peavad uued liikmesriigid nimetatud kogemusi arvesse võtma.

1.3 Linnajagude taaselusamine erineb sõltuvalt kohalikest oludest, kuid tegemist peaks olema tervikliku lähenemisviisiga ning see peaks sisaldama meetmeid hariduse, tervishoiu ja teiste avalike teenuste parendamiseks, täiendades koolituse, tööhõive

ja majanduslikke võimalusi, rakendades linnajagude proaktiivset haldust, võideldes ühiskonnavaenuliku käitumisega, parendades keskkonna kvaliteeti ja kujundust ning tagades kvaliteetsed ühistransporditeenused. (Vaata lisa, näide 4.)

1.4 Esmatähtsaks tuleb pidada omanikuta, mahajäetud ja saastatud maa-alade taaskasutamist, et säilitada linnade suurem kompaktsus ning vältida valglinnastumist ja maapiirkondadesse tungimist. Lühemas perspektiivis on see tihti küll kallim, aga pikemas perspektiivis toob see kasu kogukonna ühtekuuluvusele, ressurside taaskasutusele ja tööhõivele. Infrastruktuuritoetused ja stiimulid kohalikul ja piirkondlikul tasandil on sobivad vahendid eelnimetatu propageerimiseks uutele aladele ehitamise asemel.

1.5 Esmatähtsaks tuleb pidada ka ajalooliste elamute taaselusdamist, hooldust ja parandamist meetmete abil, mis toetavad renoveerimist ja ümberehitust, ning noorte elama asumist ajaloolistesse linnakeskustesse ning mahajäetud või vananeva elanikkonnaga ranniku ja sisemaa maapiirkondadesse.

1.6 Avaliku ja erasektori partnerluste rajamine omanikuta maa-alade kasutamiseks ja vahendite võimaldamiseks halvas olukorras mitmepereelamute taastamiseks võib lisaks selliste maa-alade füüsilise välimuse muutmisele suurendada linnajagude atraktiivsust töö- ja elupaigana.

1.7 Kvaliteetsete, erineva omandiõiguse ja suurusega eluasemetega kompaksete linnajagude arendamis- ja rahvastikutihedus on selline, mis on võimeline toetama integreeritud teenuseid, kauplusi ja transporti, tagades nende majandusliku elujõulisuse. Eluasemete pakkumine peab olema seotud ka avalike teenuste osutamise ja tähelepanu tuleb pöörata põhiteenuste säilitamiseks vajaliku optimaalse rahvastikutaseme säilitamisele. Linnade elamuehituse taaselusdamise ajal võib rahvastikuarvu säilitamine olla keeruline, mille tulemusena kannatavad teenused. Liikmesriigid peaksid tunnustama teenuste jätkamise tähtsust kogukonnas toimuvate põhjalike muutuste ajal.

1.8 Maastiku, ehitiste, kodu, töökohtade ja kohalike teenuste füüsilise seose mõistmiseks on vaja terviklikku lähenemisviisi planeerimisele. Projektid peavad sobima nii omavahel kui ka ümbruskonnaga. Eluasemete renoveerimisel või uute elamute loomisel peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kohalike kogukondade vajaduste ja püüdluste ning ühtekuuluvusele avaldatava üldisema mõju kõrval võtma arvesse ka projekteerimisküsimusi, et välistada kuritegevust ja kujundada kvaliteetseid piirkondi, ning samuti säästva arengu ja püüdluste säilitamise küsimusi.

1.9 Linnajao ajaloo ja pärandi austamine võib olla peamine tegur investorites ja elanikes huvi äratamiseks. Rikka tööstus- või linnapiirkonna ärakasutamine, mitte varjamine, võib anda tuge taastamisele ja muutustele, luues meeldivaid ja tugeva identiteediga elukohti, mis aitavad suurendada elanike uhkust oma kogukonna üle. Enne allesjätmist, renoveerimist või lammutamist puudutavaid otsuseid tuleb seetõttu kaaluda füüsilisi, keskkonnavalasid ja majanduslikke tegureid.

1.10 Eluasemete uuendamisel on mõnes liikmesriigis oluline koht sotsiaaletevõtetel, sealhulgas korteriühistutel. Viimased saavad pakkuda stabiilsust, tegeleda integratsiooni ja eeslinnadele juurdepääsu küsimustega ning toetada koormatud kogukondi. Korteriühistud kui sotsiaaleluaseme pakkujad on paindlikud ning neil on otsene seos kogukondadega, mis võimaldab neil pakkuda probleemidele lahendusi, mis vastavad sealsete elanike vajadustele. Nad on ka töökohtade loojad ning saavad teha tööd projektidele avaliku ja erasektori toetuse saamiseks. (Vaata lisa, näited 1 ja 2.)

1.11 Seoses valitsuse jaoks üha suuremaks mureallikaks kujuneva kliimamuutuse küsimusega tuleb tulevikus eluasemete projekteerimisel arvestada ka sellise olulise küsimusega, nagu kodude energiatõhus projekteerimine, et võimaldada taskukohast soojust ning võidelda nii ka kütusepuuduse vastu. Siiski on väga oluline ka vanemate ehitiste vähese soojustuse küsimuse lahendamise, mis võib pakkuda nii tööd kui tagada energia säästmise. Üks peamine põhjus, miks teatud piirkondades on nõudlus väike, on hoonete halb kvaliteet, mille ühe osa moodustab elamumajanduse infrastruktuuride rajamisel tuleb algusest peale kaaluda keskkonnasäästlikke võimalusi. Näiteks vee jaoks geotermiliste küttesüsteemide paigaldamine ei ole mitte ainult energiatõhus, vaid vähendab ka küttekulusid. Energia raiskamise vältimine on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt oluline Kyoto protokollil eemärkide saavutamiseks. Kõnealust küsimust tuleks arvesse võtta linnade taaselustamisprotsesside ja elamumajandusmeetmete puhul, eriti ELi ehitiste energiatõhususe direktiivi raames.

1.12 Linnajagudes tuleb eluasemete projekteerimisel võtta arvesse, kuidas kasutatakse ehitistevahelist ruumi ning kuidas saavad avalikud kohad aidata kaasa inimestevahelisele suhtlemisele. Näiteks peaksid tänavad olema ehitatud inimestele liiklemiseks, mitte ainult autodele läbisõiduks. Vastastikuse ruumilise toime üks näide on õuealad, kus autod on jalakäijate ja elanike vajaduste seisukohast teisejärgulised. Tööturu vaheprogrammide ja aiandusala koolituse kasutamine sellistes piirkondades võivad muuta nägemust piirkonna füüsilisest poolest, suurendada kohalike elanike heaolunnet ning muuta alakeskustatud maa tootlikumaks haljasalaks.

1.13 Linnajagude planeerimine võib ajendada inimesi võtma omaks säästva ja tervisliku eluviisi, näiteks kodust jalutuskäigu kaugusel asuvad teenused ja teenindusasutused, ringlussevõtu-punktid, pargid ja mänguväljakud ning juurdepääs ühistranspordile.

1.14 Siinkohal on äärmiselt oluline kodanikega suhtlemine ja nende kaasamine juba elamupiirkonna uuendamise projekti alguses, et kaasata neid aktiivselt uuendusprotsessi ja siduda piirkonna füüsiline uuendamine kogukonna mõttemaailma uuendamise, sotsiaalse hõlvamise ja solidaarsusega. Saneerimismeetmed peavad kasu tooma eelkõige elanikele ning need ei tohi viia sotsiaalselt nõrgemate elanike kõrvaletõrjumiseni.

1.15 Kohalike inimeste koolitamine kodupiirkonna parendamiseks, haljasalade kujundamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks vajalike oskuste osas võib pakkuda lahendusi töötuse ja võõrandumise probleemidele halvas olukorras olevates linnajagudes. (Vaata lisa, näide 5.)

1.16 Avaliku ja erasektori partnerlustes keskendutakse tihti riiklikele infrastruktuuriprojektidele, nagu transport, jäätme-käitlus ja kommunaalteenused. Kuigi mõned organisatsioonid on tunnustanud avaliku ja erasektori partnerluste olulist rolli linnade taaselustamisel, võiks seda veel edasi arendada. Sellise arengu üks eeltingimus on avaliku ja erasektori partnerlusi käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku täpsustamine, kuna praegu jääb püsima teatav ebakindlus järgmiste küsimuste suhtes: *in-house* suhete määramine, sotsiaalelamumajanduse teatavate ühistegevuste tunnustamine avaliku ja erasektori partnerlusena ning sotsiaalelamumajanduse teatavate asutuste tunnustamine institutsioneeritud avaliku ja erasektori partnerlusena.

1.17 Linnade taaselustamine kujutab endast tõsist väljakutset linnade ametivõimudele erineval määral üle kogu Euroopa ning nõuab märkimisväärseid rahalisi, loomingu- ja haldusalaseid investeeringuid. Paljud linnad ei suuda enam investeerimisega seotud küsimustega üksi toime tulla kas riigipoolse rahastamise puudujäägi, piiratud ametialaste oskuste, investeerimisega seotud riskide suuruse või õiguslike piirangute (piirangud laenukoormusele) tõttu.

1.18 Lisaks täiendavatele kapitalifinantseeringutele juurdepääsu võimaldamisele saavad avaliku ja erasektori partnerlused siinkohal aidata kaasa ka parimate lahenduste leidmisel partnerluse kõigi osapoolte viimiseks kaugemale traditsioonilisest sidusrühma rollist. Erapartnerite täiendavaid oskuseid võib kasutada projektijuhtimiseks ja projektide korralduslikuks lihtsustamiseks. Kogukonna organisatsioonid, mis on paindlikumad kui ametlikud munitsipaalstruktuurid, on lähemad mitteametlikele võrgustikele ning esindavad kohaliku kogukonna pikaajalisi huve, saavad aidata suurendada tõhusust ning tagada üldsuse heakskiidu ja toetuse. Seega saab projektid täide viia kiiremini ja pikaajalises perspektiivis säästvamalt.

1.19 Siiski on olemas oht, et erasektori rahastamise kaasaamine võib kutsuda esile eluasemeturu hindade kunstliku inflatsiooni. Sellega võib kaasuda palju kahjulikke mõjusid. Kohalikud kogukonnad võivad ennast leida olukorrast, kus nende omand ei ole neile enam jõukohane, mis sunnib inimesi kodupiirkonnast, perekonnast ja toetusvõrgustikust eemale kolima, lõhkudes nii kogukondi. Siinkohal peaks olema väga oluline roll sotsiaalkorteritel. Sotsiaalkorterid võivad vähendada sellise inflatsiooni mõju ning kohalikele kogukondadele on võimalik seada täiendavaid võimalusi näiteks kaasomandiskeemide näol ning juurdepääsu näol madala protsendiga hüpoteekidele. Nii saab hoida olemasolevaid elanikke, meelitada ligi uusi elanikke ja pakkuda uue majandusliku stiimuli kohalikule majandusele.

2. Elamumajanduse sotsiaalne mõõde

Elanikkonna eluasemele juurdepääsu toetavad üldmeetmed

2.1 Elanikkonna abistamisel eluasemele juurdepääsul tuleb teha jõupingutusi uurile antavate eluasemete piisava pakkumise olemasoluks, innustada inimesi omandama elamispiinda ning aidata neil säilitada kodude füüsiline struktuur. Abi võib osutada halduskulude vähendamise, madalate intressimäärade säilitamise ja maksusoodustuste näol teatud rühmadele ning pakkudes võimalusi juurdepääsuks pangateenustele. Elamumajanduse standardite arendamisele aitavad kaasa ka stiimulid, nagu toetused ehitiste fassaadide ja ehitiste esiste haljasalade korrashoiuks. (Vt lisa näited 4,5 ja 6)

Konkreetsetele elanikkonnasektoritele suunatud meetmed

2.2 Erineva sotsiaalse, rassilise ja usulise taustaga inimeste integreeritud kogukondade rajamine on tihti võimalik kogukonna erinevate osade vajaduste ja püüdluste täitmise abil. See võib toimuda kombineeritud omandiõiguse võimaluste vormis, sealhulgas eluaseme kaasomand ja erineva suurusega eluasemed, mis võimaldavad elada suurperena või üksik. Maa väärtust saab kasutada selliste odavate võimaluste loomise vahendina seal, kus linn on valmis kasutama oma olemasolevat maad nimetatud eesmärgil. Uute elamute ehitamisel või eraldamisel tuleks arvesse võtta ka usurühmade vajadusi, näiteks voolava vee nõue pesemisrituaaliks. Hea juurdepääsuga eluagssed kodud on olulised puuetega ja vanemate töötajate jaoks.

2.3 Kodanike eluasemete osas tehtud valikud võivad aidata kaasa ühe etnilise taustaga inimeste koondumist teatud asukohtadesse. See ei ole iseenesest probleem ning on palju näiteid toimivatest kogukondadest, mille elanikest on suur osa ühe etni-

lise taustaga. Kuid õnnetuseks on mõnes piirkonnas mustade ja etniliste vähemuste kogukonnad koondunud halva kvaliteediga eramajadesse ning valgete kogukonna vaesunud liikmed sotsiaalelamutesse. Integratsiooni puudumine, mis on osaliselt füüsilise eraldamise tulemus, võib kaasa tuua hirmu ja usaldamatust, mis võimendub veelgi, kuna eluasemete eraldamisest tuleneb eraldamine koolis ja vabaajategevustes.

2.4 Paljud vähemuste ja tõrjutute kogukonnad on majanduslikult ja sotsiaalselt ebasoodsates tingimustes, mis tähendab, et paljude tavapärase taaselustamisstrateegiate ja -programmide eesmärk on lahendada nimetatud probleemid laiaulatuslikumate sekkumismeetmete pakettide osana. Elamumajandus peab olema kõnealuste programmide osa ning see peaks olema kaasatud ka laiemasse analüüsi, mis puudutab sekkumismeetmete ja investeringute mõju taaselustamise õnnestumisse.

2.5 On oluline, et elamupiirkonnad väljendaksid seal elavate kogukondade kultuuri. Kogukondade rajamiseks on olulised kohalikud tähised, nagu kultuurikeskused, palvekohad, kohalikud turud ja kauplused. Organisatsioonid nagu *Habitat for Humanity* saavad pakkuda mehhanisme uute eluasemete loomiseks, mis on avatud kõigile, kuid eelkõige neile, kes ei poolda laenu või hüpoteegi võtmist usuliste veendumuste tõttu, andes neile võimaluse omandada kodu mittetraditsiooniliste vahenditega.

2.6 Euroopa Liidus toimuvad demograafilised muutused ja töötajate liikuvus mõjutavad samuti eluasemetele esitatavaid vajadusi ja nõudmisi. Mõnes linnas ja piirkonnas on jäänud järjest rohkem maju tühjaks, kuna elanikud on kolinud töö leidmise eesmärgil teistesse piirkondadesse ning elanikkond on seetõttu vähenenud. Paljude liikmesriikide ees seisvate uute raskuste hulka kuulub nähtus, et inimesed rajavad perekondi hiljem ning neil on vähem lapsi, ning see, et vanemad inimesed elavad kauem, mille tõttu suureneb vajadus suurema hulga üksikule inimesele mõeldud eluasemete järele. Piirkonnad peavad olema teadlikud nii demograafiaalastest väljakutsetest kui ka töötajate sisse- ja väljarände mõjudest ja kohandama oma eluasemestrategiaid sellele vastavalt.

3. Regioonide Komitee

3.1 soovib Euroopa Parlamendil jätkata käesoleva algatusega (*) käivitatud arutelu ja lisada aruandesse intergrupis „Urban-Logement” vastu võetud Euroopa elamumajanduse harta; EL ei saa pidevalt eirata ELi kodanike muret seoses elamumajanduse kui majanduskasvu ja tootlikkuse strateegia peamise elemendiga;

(*) Euroopa Parlamendi aruande eelnõu teemal „Elamumajandus ja regionaalpoliitika” (2006/2108(INI)) (Raportöör: Alfonso Andria (IT/ALDE)).

3.2 soovib tunnustada elamumajanduse rolli sotsiaalse ja majanduskasvu toetamisel. Inimesed tahavad elada korraliku elamumajandusega jätkusuutlikes kogukondades, mis annavad oma panuse kvaliteetsesse keskkonda. Inimeste ligimeelitamine meelkitab ligi investeeringuid ning edendab jätkusuutlikku majanduskasvu;

3.3 soovib kasutada JESSICA instrumenti uute liikmesriikide elamumajanduses kui vahendit, millega täiendatakse teisi linnade taaselustamise ja arenguga seotud ERFi algatusi. Siinkohal soovib Regioonide Komitee integreerida elamumajandus säästva linnaarengu strateegiatega, mida on võimalik rahastada JESSICA kaudu. Rahastamisvahendite kasutamine võib olla väga kasulik tõhusa elamumajanduspoliitika elluviimisel, eelkõige JEREMIE algatuse kaudu rahastatavad väikelaenueluasemete uuendamiseks ja renoveerimiseks;

3.4 soovib uutel liikmesriikidel suurendada kohalike omavalitsuste käsutuses olevaid rahastamisvahendeid, et tõhusalt toime tulla säästva linnaarengu ja elamumajanduse probleemidega, arendada riiklikke eluasemestrategieid (programme) toetamiseks munitsipaal- ja sotsiaalkorterite ehitamist ning eraldada investeerimisvahendeid infrastruktuuri rajamiseks;

3.5 soovib esmatahtsaks pidada omanikuta, mahajäetud ja saastatud maa-alade taaskasutamist, et säilitada linnade suurem kompaktsus ning vältida valglinnastumist ja maapiirkondadesse tungimist;

3.6 elanikud tuleks kaasata linna uuendamisse, eelkõige lagunevate linnaosade puhul, kus tuleb taastada elanike kogukonnatunnetus, suhted ja integratsioon. Sealjuures tuleks Euroopa Liidu edendatud projektide (nt INTERREG IIIC POSEIDON) kogemused liikmesriikidele kättesaadavaks teha ning neid arvestada;

3.7 soovib kõigil liikmesriikidel vaadata üle koolituse roll jätkusuutlike kogukondade rajamisel. Kohalike inimeste koolitamine kodupiirkonna parendamiseks, haljasalade kujundamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks vajalike oskuste osas võib pakkuda lahendusi halvas olukorras olevatele linnajagudele ning kujutada endast uut tööhõiveallikat;

3.8 Regioonide Komitee tuleb koos Bristolis toimunud nõukogu mitteametliku kohtumise järelustega meelde, et täiendada tuleb linnaplaneerijate oskusi ja teadmistaasi. Komitee kutsus siinkohal komisjoni üles võtma täiendavaid meetmeid, eelkõige koostöö ja heade tavade vahetamise valdkonnas; palub

luua elamumajanduse jaoks ja elanike harimiseks intelligentse energia kapitali kogumise ja heade tavade levitamise Euroopa võrgustik;

3.9 soovib vaadata läbi ELi direktiivi ehitiste energiatõhususe kohta ning hoolikalt jälgida selle rakendamist liikmesriikides. Elamute energiakasutust saab edendada ka ELi programmide kaudu, nagu „Euroopa intelligentne energia” või algatus CONCERTO (7. raamprogramm) ajavahemikus 2007–2013;

3.10 soovib eelkõige rõhutada kodanikele energiasäästlikkuse tähtsust. Katmaks kõigele vaatamata olemasolevaid vajadusi, tuleks eelkõige kasutada taastuvenergiat. Seoses sellega soovib komitee kasutada rahalisi vahendeid eelkõige teadusuuringuteks ning teadlikkuse tõstmiseks kõnealuses valdkonnas;

3.11 soovib hõlmata elamumajanduse olulise elemendina ELi linnapoliitikasse, võttes arvesse Leipzgis 2007. aasta mais toimuvat linnaküsimuste eest vastutavate ministrite nõukogu mitteametlikku kohtumist;

3.12 soovib planeerimise osas terviklikku lähenemisviisi, optimeerimaks maastiku, ehitiste, kodu, töökohtade ja kohalike teenuste füüsilist seost. Sealjuures tuleb kohaliku, piirkondliku ja riigi tasandi meetmetega tagada eelkõige sotsiaalelamuehituse jaoks vajalikud pinnad ning nende sihipärane kasutamine;

3.13 soovib arvestada asjaolu, et eluasemete pakkumine peab olema seotud ka avalike teenuste osutamisega ja uute eluasemete ehitamisel avalike teenuste osutamiseks vajaliku infrastruktuuri rajamisega ning tähelepanu tuleb pöörata ka põhiteenuste säilitamiseks vajaliku optimaalse rahvastikutaseme säilitamisele;

3.14 soovib tunnustada korteriühistute rolli, kuna nad on paindlikud ning neil on otsene seos kogukondadega, mis võimaldab neil pakkuda sealsete elanike vajadustele sobivad lahendusi;

3.15 soovib arvestada elamumajanduse rolli demograafiliste muutuste kontekstis ning sisserändajate integreerimist ELi immigratsioonipoliitikas, tunnistades piirkondlike ja kohalike omavalitsuste spetsiifilist rolli kõnealuses valdkonnas;

3.16 soovib komisjoni hiljuti loodud talitustevahelisel linnaküsimustega tegeleva töörühmal tegeleda elamumajandusega kui linnapoliitika olulise elemendiga;

3.17 kiidab heaks, et komisjon tunnustab üldhuvi pakkuvate sotsiaalteenuste teatise sotsiaalelaseme rolli tähtsust lepingu eesmärkide täitmisel, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja põhiõigused;

3.18 kutsub liikmesriike üles lihtsustama eluasemete uuendamist puudutavaid haldusmenetlusi ning muutma need läbipaistvamaks;

3.19 soovib kasutada võrgustikku URBACT ja uut algatust „Piirkonnad majandusmuutusteks” kui võimalikku vahendit

ekspertteadmiste ja parimate tavade vahetamiseks Euroopa Liidu linnade ja piirkondade vahel;

3.20 Euroopa Liidu energiatõhususe direktiiv peaks prioriteetse tegevusvaldkonnana sisaldama ajalooliste elamute taastamist ja taaselustamist, mille eesmärk on ennetada hoonestatud alade laienemist enne olemasolevate elamiskõlblike elamute ärakasutamist, vältides nii asjaomases piirkonnas mittevajalike uute elamute ehitamise koormat.

Brüssel, 14. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

LISA

ELAMUEHITUSPROJEKTIDE NÄITED

Konsulteerimine kogukondadega

Näide 1: *Include* on korteriühistu ja Liverpooli linnanõukogu partnerlus, mis tegeleb linnajagude haldamisega. Ettevõtte personali määravad mõlemad partnerid ning partnerluspiirkonna elanikud peavad partnerlusega korrapäraseid koosolekuid, tagamaks kogukonna konsulteerimise kõigis piirkonda puudutavates küsimustes. Kogukondade kaasamine asjaomast piirkonda puudutavate otsuste tegemisse suurendab kohalike elanike õigusi, elanike uhkust oma ümbruskonna üle ja edendab linnade säästvat taaselustamist.

Näide 2: Konsulteerimise teine näide on *Anfield Regeneration* projekt Liverpoolis, kus linnajao taaselustamise lahutamatuks osaks on olnud umbes 19 000 nii avaliku, era- kui sotsiaalomandi majapidamist. Tegemist on eluasemete uuendamise ja renoveerimise näitega, millega soodustatakse erasektori investeeringuid halvas olukorras olevasse linnapiirkonda. Struktuurifondid rahastavad koolitusi ja keskkonnatingimuste parandamist, millega meelitatakse ligi umbes 20 miljoni euro suuruses avaliku sektori ja 300 miljoni euro suuruses erasektori investeeringuid.

Uuenduslikud lähenemisviisid eluasemeturu taaselustamisele

Näide 3: Valitsuse eluasemeturu taaselustamise algatuse osana on Merseyside'i piirkond eluasemepoliitika uuendusliku lähenemisviisi esirinnas, mis paigutab selle piirkondliku taaselustamise keskmesse.

Ühena üheksast teed rajavast piirkonnast (*Pathfinder Areas*) Ühendkuningriigis saab Merseyside nüüd lahendada eluasemeturu taaselustamisega seotud probleeme juurdepääsu abil riiklikule eluasemeturu taaselustamise fondile, mis on järgmiseks kolmeks aastaks eraldanud üle 720 miljoni naela. Tulevikus määratakse rahastamine kindlaks valitsuse edasistes eelarvetes.

Merseyside Pathfinder New Heartlandsis on partnerlus, mille eesotsas on Merseyside'i kolm kohalikku omavalitsust — Liverpool, Sefton ja Wirral koos kohalike strateegiliste partnerluste, Lode-Inglismaa arenguagentuuri ja agentuuriga *English Partnerships*. Projekt katab 130 000 elamut Merseyside'i kõige ebasoodsamate tingimustega kogukondades.

Näide 4: Üks selline näide on Liverpoolis rakendatav programm innustamaks piirkonda õppima tulnud inimesi linna elama ja töötama jääma ning sinna oma juured rajama, pakkudes neile abi juurdepääsul eluasemeturule (*New Heartlands*). Samalaadsed programmid on olemas ka teistele noortele töötajatele ja peredele. Vanematele elanikele on olemas programm, mille raames akrediteeritud töömehed teostavad majas tasuta väiksemaid parandustöid piiratud sissetulekuga elanikele, eelkõige vanematele inimestele.

Näide 5: Veel üks nimetamisväärne eksperiment viidi läbi Ateenas nime all *Proposi (Fassaadid)*. Eesmärk oli julgustada korteriomaniikke korrastama ja renoveerima fassaade, kasutades selleks pikaajalisi laene, mida toetasid omavalitsused. Selle eksperimendiga tugevdati ühtekuuluvustunnet ja parandati elamupiirkonna elukvaliteeti. Algselt 2004. aasta Ateena olümpiamängude raames ellu kutsutud algatus pikendati ning valitsus toetab seda kogu riigis.

Näide 6: Itaalias on ka huvitavad ise ehitamise projektid, mille raames annab omavalitsus ehituskruundi keskmise ja väikese sissetulekuga peredele (50 % eri riikidest ja erineva etnilise päritoluga sisseandajad), kellele võimaldatakse soodsas intressiga laene ning kes ehitavad omale ise maja ja maksavad iga kuu tagasi tagasihoidliku summa

Näide 7: Umbes 30 protsenti Viini rahvastikust on migratsioonitaustaga (sisserändajate esimene või teine põlvkond, pärit eelkõige endisest Jugoslaaviast ja Türgist). Viinis soodustatava elamuehituse raames — aastas umbes 6 000 uut korterit — luuakse mõnda aega ka nn integratsiooniprojekte. Arendajad on valdavalt mittetulunduslikud elamuehitusühingud. Soodustamise tingimus on, et vähemalt pooled uutest korteritest lähevad sisseandajatele. Nende projektide hindamine näitab väga kõrget elamistingimustega rahulolu nii Austrias sündinud elanike kui ka sisseandajate hulgas. Integratsiooni edendamise elamuprojektid annavad seega olulise panuse sotsiaalselt ja etniliselt segunenud elanikestruktuuri saavutamisse ja konfliktide vältimisse.

Integreeritud lähenemisviisi ja piirkondlikud algatused

Näide 8: Kataloonia kriisis linnajaod. Programmi kaasrahastajad on ERF, Kataloonia piirkondlik valitsus ja asjaomased kohalikud omavalitsused. Programmi eesmärk on tegeleda konkreetsete halvast olukorras olevate piirkonna linnajagude struktuursete probleemidega, kuid peamiselt vanade linnakeskustega, elamurajoonidega ja linna äärealadel asuvate planeerimata elamupiirkondadega. Lahendatavate probleemide hulka kuuluvad puudused linnaplaneerimises, nõrk majandus- ja kaubandusstruktuur ning sotsiaalprobleemid (vananemine, madalad sissetulekud, madal haridustase, elanike arvu kahane-mine, erivajadustega rühmade kõrge kontsentratsioon).

Fondi eesmärk on olnud renoveerida kõnealused piirkonnad tervikuna, edendades samas koostööd projekti kaasatud omavalitsuste vahel. Kasutatud on integreeritud lähenemisviisi koos täiendavate meetmetega avalike kohtade ja haljasalade, ehitiste ühiskasutatavate ruumide renoveerimise, ühiskasutuseks mõeldud rajatiste, infotehnoloogia, soolise võrdõiguslikkuse ning piirkondadele juurdepääsu ja keskkonna edendamise jaoks.

Perioodi lõpuks (2004–2007) peaksid toetusest saama kasu 60 piirkonda investeeringute kogusummas 800 miljonit eurot.

Oskused ja elamuehituse taaselustamine

Selliste ettevõtmete hea eeskujuna näited on Liverpool, Brüssel ja Harlem USAs, pakkudes oskusteta inimestele koolitust, töövõimalusi omandatud oskuste kasutamiseks ja selle tulemusena ka vahendeid kohaliku majanduse ümberehitamiseks. Üks selline eeskujuna on Liverpooli Elamuehitusettevõtte (Liverpool Housing Action Trust).

Näide 9: „Pehme linnauuendus“ Viinis. Aastas renoveeritakse ja parandatakse Viinis heldete riiklike toetuste abil kokku umbes 10 000 korterit. Nn alussaneerimisega tõstetakse elustandardit (nt vannitubade ehitamine, kaugütesüsteemiga ühendamine). Väga oluliseks peetakse elanike, enamasti üürnike kaasotsustamist. Eesmärk on põhjalikult parandada nii era- kui munitsipaalrajade olukorda, tõrjumata välja olemasolevaid, tihtipeale sotsiaalselt nõrku üürnikke. Viini elamusa-neerimisprogramm kestab juba umbes 30 aastat ja on suurim Euroopas. Nimetatud programm on juba kaks korda saanud auhinna *UN-Habitat Best Practice Award*.

Näide 10: Ehitamine nõuab kõrgetasemelisi erialaoskusi. Merseyside Loode-Inglismaal rahastab projekti sihtlala 1 programmi (2000–2006) raames, milles kasutati struktuurifonde, et aidata kogukonda eluasemete ehitamiseks vajalike oskuste arendamisel. Merseyside'i ehitusalgatuseks eraldati Euroopa rahad, et koolitada eelnevalt töötuid kohalikke inimesi ehitusalaste oskuste osas, mis on aidanud täita linna tööhõivevajadused. Mõnel juhul on inimesed seejärel töötanud elamute ehitamisel oma linnajaos.

Mitmed tööturu vahealgatused kaasavad pikaajalisi töötuid ning pakuvad neile võimaluse töö kaudu õppida, võideldes nii töötusest tuleneva tegevusetuse vastu. Üks selline on Knowsley kogemusteta õpipoiste (*Green Apprentices*) programm. Projekti rahastatakse osaliselt struktuurifondidest ning see annab noortele võimaluse töötada oma piirkonnas astmelise oskustel põhineva programmi alusel, mis võib viia täiskohaga õpipoisijani ja kvalifikatsiooni saamiseni.

Riikliku tasandi algatused

Näide 11: Ühendkuningriigi korralike kodude (*Decent Homes*) algatuse eesmärk on saavutada aastaks 2010 korralikud elamistingimused kõigis sotsiaaleluasemetes, mis tähendab, et kodu peaks olema soe, ilmastikukindel ja mõistlikult kaasaegsete seadmetega. Suurem osa tegevusest toimub mahajäänud piirkondades. Samas on programmi eesmärk suurendada ka korralike elamistingimustega eramajade osakaalu, kus elavad haavatavad rühmad.

Alates 2001. aastast on elamiskõlbmatute kodude arv sotsiaalsektoris vähenenud rohkem kui 50 %. Siiski on eesmärk muuta 2010. aastaks elamiskõlblikuks kõik linna volikogule ja korteriühistutele kuuluvad eluasemed.

Säästev linnaprojekteerimine ja energiatõhusus

Näide 12: Pärast II maailmasõda pidi Varssavi (Poola) eluasemed kiiresti üles ehitama, et katta kiiresti kasvava rahvastiku vajadused. Üks ehitatud elamurajoonide tüüpide näide on Natolin Wyzyny elamurajoon. Seda iseloomustavad kõrged, mitmekorruselised ehitised, monotoonne ruumiline struktuur ja palju avatud ruumi. Elamurajooni taastamine ja erastamine algas 1994. aastal. Taastamismeetmete hulka kuulusid ehitiste fassaadide soojustamine, kütte- ja kanalisatsioonisüsteemide kaasajastamine ning eratarbimise moodsamate paigaldamine. Fassaadide soojustamiseks eraldati riiklik toetus 920 000 eküü väärtuses. 1998. aastaks oli 60 % ehitistest erastatud ning 90 % elamutest uuendatud või taastatud. Lisaks mitmekesistati ehitiste funktsionaalset struktuuri, et pakkuda erinevaid kasutusvõimalusi ja luua jätkusuutlikke linnajaguseid, mitte algseid ühesuguseid korterelamute kvartaleid, kus ei osutatud elanikele peaaegu mingeid teenuseid. Samuti loodi märkimisväärsel hulgal jaepindu, kauplusi ja büroopindu. Taastamisprojektiga loodi jätkusuutlikum kogukond ja kõrgete energiatõhususe standarditega atraktiivne elukoht. (Allikas: Euroopa Komisjon.)

Näide 13: Elumajade küttesüsteemide saneerimine (Thewosan) Viinis. Energiakasutuse märkimisväärseks vähendamiseks eelkõige 1960ndate, 1970ndate ja 1980ndate elamuehitistes ja seega Kyoto eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks edendab Viin elumajade küttesüsteemide saneerimise meetmeid. Seni on küttesüsteemid saneeritud elumajades kokku umbes 50 000 korteriga, kusjuures küttekulud vähenevad reeglina rohkem kui 50 %. Seetõttu on küttesüsteemide saneerimine ka elanike hulgas väga hinnatud, kuna tänu soodustusele suhteliselt madalate saneerimiskuludega vähenevad küttekulud märkimisväärselt. Elumajade küttesüsteemide saneerimise meetmeid soodustatakse nii munitsipaal- kui erakorterites.

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas”

(2007/C 146/03)

REGIOONIDE KOMITEE

- on arvamisel, et ELi tulevase merenduspoliitika üldeesmärk on Euroopa merede suure potentsiaali hindamine ja säilitamine ning aktiivse merenduspoliitika väljatöötamine viisil, mis võimaldab ka tulevastel põlvkondadel saada osa mere keskkonnavalasest, majanduslikust, bioloogilisest ja kultuurilisest rikkusest;
- kutsub komisjoni üles esitama Euroopa merenduse tegevuskava, mis peaks hõlmama muuhulgas järgmist:
 - koostada kataloog riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi olemasolevate parimate tavade näidetest, eelkõige seoses piirkondlike majandusklastrite, teadustöö võrgustike, avaliku ja erasektori partnerluse, ruumilise planeerimise ja heade valitsemistavadega, ning toetada olemasolevaid häid tavasid ja nende ülevõtmist teistes piirkondades või organisatsioonides;
 - kujundada Euroopa merendusplatvorm, mille abil saab toetada regulaarset, tõhusat ja ressursisäästlikku Euroopa, riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi parimate tavade vahetamist ning millesse on kaasatud nii komisjon kui ka Regioonide Komitee;
 - toetada rohelises raamatus määratletud taastuvate energiaallikate, sh avamere tuuleenergia ja laineenergia kasutamist, samuti edasisi teadusuuringuid ja uuendustegevust kõnealuses sektoris;
 - selgitada üksikajalikul viisil, mil määral toetavad praegu eri majandussektorid Euroopa konkurentsivõimet ja uuendustegevust, eelkõige Lissaboni tegevuskava eesmärkide ja prioriteetide osas;
 - selgitada täpsemalt, kuidas integreeritakse merekeskkonna strateegia ja merestrateegia direktiiv tulevikus üldisesse merenduspoliitikasse;
 - uurida võimalust muuta ELi rahastamissüsteemi nii, et loodaks kõikide või enamike merendusvaldkondade rahastamiseks üks lihtsustatud süsteem Euroopa rannikualade ja saarte fondi raames.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2006. aasta teatist „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas: Euroopa seisukoht ookeanide ja merede küsimuses”, KOM(2006) 275 lõplik,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 7. juuni 2006. aasta otsust konsulteerida antud küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 esimesele lõikele,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks säästva arengu komisjonile,

võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingu artikleid I-13 ja I-14 ⁽¹⁾, mis käsitlevad merenduspoliitika aspekte,

võttes arvesse komisjoni 26. jaanuari 2005. aasta teatist strateegiliste eesmärkide kohta aastateks 2005–2009 ⁽²⁾, milles rõhutatakse, et on vaja „üldist merenduspoliitikat, mille eesmärk on arendada hästi edenevat merendust ning merega seonduvat tegevust keskkonda säästval viisil”,

võttes arvesse Regioonide Komitee 12. oktoobri 2005. aasta omaalgatuslikku arvamust teemal „Euroopa Liidu merenduspoliitika — säästva arengu küsimus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks” ⁽³⁾,

võttes arvesse komitee 26. aprilli 2006. aasta arvamust teemal „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapolitiitika-alane tegevusraamistik (merestrategie direktiiv)”, KOM(2005) 505 lõplik — 2005/0211 (COD) ja teemal „Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: merekeskkonna kaitse ja säilitamise temaatiline strateegia”, KOM(2005) 504 lõplik ⁽⁴⁾,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2002. aasta soovitus Euroopa rannikualade integreeritud haldamise strateegia elluviimiseks ⁽⁵⁾,

võttes arvesse kokkulepet Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooni sätete rakendamise kohta,

võttes arvesse Regioonide Komitee säästva arengu komisjoni arvamuse eelnõu (CdR 258/2006 rev1), mis võeti vastu 27. novembril 2006 (raportöör: hr Döring, Schleswig-Holsteini liidumaa justiits-, tööhõive- ja Euroopa asjade minister (DE/PES)),

ning arvestades järgmist:

1. ookeanid ja mered on elu oluline alus Maal; oma ulatusliku bioloogilise mitmekesisusega aitavad nad kaasa kliima reguleerimisele ning varustavad meid oluliste ressursidega, nagu toit (kala, vetikad, mereannid), energia ja mineraalid, kuid samuti on nad peamised transporditeed eelkõige mandritevahelises kaubanduses;
2. Euroopa on mereline kontinent ja vajab ühtset merenduspoliitikat vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni sissejuhatusel, milles muuhulgas märgitakse, et „kõik mereõiguse küsimused” lahendatakse „vastastikuse mõistmise ja koostöö vaimus”, et „maailmamere probleemid on omavahel tihedalt seotud ning neid tuleb käsitleda tervikuna”, et tuleb hõlbustada „rahvusvahelist suhtlemist” ning et tuleb edendada nende ressurside „õiglast ja säästlikku kasutamist” ja „elusloodusvarade kaitset ning merekeskkonna ..., kaitsmist ja säilitamist”;
3. hea Euroopa merenduspoliitika peab võtma arvesse Euroopa geograafilistes piirkondades eksisteerivat keerulist ning sageli lahknevat tegelikkust, pannes erilist rõhku looduse mitmekesisusele ja ressurside olemasolule, samuti nende kasutamise, nende jätkusuutlikkuse ja vastastikuse koostoime ulatusele;
4. mered ja ookeanid iseenesest on inimkonna jaoks väärtus ning seetõttu peaks nende säästev kasutamine ja nende keskkonna kaitse olema eesmärgid, mille saavutamiseks peab Euroopa Liit aktiivselt töötama;

⁽¹⁾ ELT C 310, 16.12.2004, lk 1.

⁽²⁾ KOM(2005) 12 lõplik.

⁽³⁾ CdR 84/2005.

⁽⁴⁾ CdR 46/2006.

⁽⁵⁾ EÜT L 148, 6.6.2002, lk 24 (ei ole eesti keeles kättesaadav).

5. eelkõige rannikualade piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on laialdased kogemused, mistõttu neil on selge piirkondlik ja kohalik huvi seoses tulevase merenduspoliitika arenguga;

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

Regioonide Komitee

Üldised märkused

1.1 **tervkitab** rohelist raamatut, milles püütakse esitada terviklik ülevaade ühise merenduspoliitika kehtestamiseks vajalikest peamisest elementidest;

1.2 **tervkitab** terviklikku lähenemisviisi, kaasates Euroopa ühisesse merenduspoliitikasse selliste oluliste valdkondade poliitikad nagu transport, tööstus, sadamad, kalandus, energia, keskkond ja turism;

1.3 **tunnustab** komisjoni seisukohta, et kõnealune terviklik lähenemisviis peab peegelduma integreeritud juhtimises Euroopa, riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil;

1.4 **rõhutab**, et Euroopa merenduspoliitika eri aspektides tuleb tähelepanu pöörata kõnealuse küsimuse rahvusvahelise kooskõlastamise vajadusele, et tagada merede ja ookeanide säästva kasutamise tulemuslikkus ja merekeskkonna kaitse;

1.5 **toetab** roheline raamatu sihikindlust arvestada Euroopa tulevases merenduspoliitikas Lissaboni tegevuskava ning merekeskkonna kaitse ja säilitamise temaatilise strateegia kaudu kehtestatud kriteeriume;

1.6 **toetab** komisjoni ulatuslikku ja pikaajalist konsulteerimisprotsessi, millesse on kaasatud kõik asjaomased sidusrühmad ja kodanikud, kelle arvamus tuleb Euroopa tulevase merenduspoliitika sõnastamisel arvesse võtta;

1.7 **tunnustab** tähtsuse omistamist teabe kogumisele ja selle levitamise läbipaistvusele, mis on erinevate valdkondade poliitika ja huvide tõhusa koondamise eeltingimus;

1.8 **avaldata jätkuvat valmisolekut** olla oluline partner käimasolevas konsulteerimisprotsessis, mille käivitas roheline raamat, ja **rõhutab** kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi hõlmava pikaajalise reklaamikampaania kasulikkust, mis tagab, et Euroopa kodanikud, keda kõnealune uus poliitika kõige otsemalt mõjutab, mitte ainult ei mõista ettepaneku olemust, vaid see innustab neid esitama ka oma seisukohti, mõtteid ja muresid;

1.9 **avaldata tunnustust** komisjonile, kes sedastab piirkondliku mõõtme rolli olulisust merendustegevuste juhtimisel ja **toonitab** piirkondlike ja kohalike omavalitsuste tähtsust Euroopa tulevase merenduspoliitika kujundamisel ja rakendamisel;

1.10 **peab vajalikuks** osutada piisavat tähelepanu kohalikele, piirkondlikele ja ökopiirkondade eripäradele Euroopa suuremate ja väiksemate mereterritooriumide puhul, näiteks Läänemere, Musta mere, La Manche'i väina, Vahemere, Põhjameri ja Atlandi ookeani põhjaosa puhul ning samuti merede puhul, mis ümbritsevad ELi äärepoolsemaid piirkondi, nagu Atlandi ookeani Aafrika-poolne osa, Kariibi meri ja India ookean — mered, mis muudavad ELi kohaloleku globaalseks;

1.11 **avaldata heakskiitu** komisjoni seisukohale kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli kohta uues merenduspoliitikas kehtestatud põhimõtete ja eesmärkide elluviimisel ning **kinnitab taas** oma valmisolekut osaleda tulevase poliitika prioriteetide täpsustamisel ja soovib regulaarset teavet kõnealuse poliitika osas toimuvate arengute kohta;

Aeg astuda järgmine samm Euroopa merenduspoliitika suunas

1.12 **rõhutab**, et käesolevas arvamuse eelnõus käsitletakse kaht põhiküsimust, millele tuleb esmajoones vastata: „Kuidas on võimalik Euroopa uut merenduspoliitikat rakendada?” ja „Kas tulevane integreeritud lähenemine annab lisaväärtuse võrrelduna praeguse valdkondliku merenduspoliitikaga?”;

Euroopa uue merenduspoliitika rakendamine

1.13 **on jätkuvalt arvamusel**, et ELi tulevase merenduspoliitika üldeesmärk on Euroopa merede suure potentsiaali hindamine ja säilitamine ning aktiivse merenduspoliitika väljatöötamine viisil, mis võimaldab ka tulevastel põlvkondadel saada osa mere keskkonnaalastest, majanduslikust, bioloogilisest ja kultuurilisest rikkusest;

1.14 **mõistab** vajadust piisavate andmete kogumise ja kohase analüüsi ning teabe kättesaadavuse järele, aitamaks poliitikutel ja sidusrühmadel langetada mõistlikke otsuseid, mis põhinevad parimatel teaduslikel andmetel, mis on hetkel kättesaadavad tänu esmaklassilistele mereuuringutele, tehnikale ja uuendustegevusele;

1.15 **toetab** eri valdkondade poliitikaga seotud asjaomaste osapoolte osalemist ning **tervkitab** komisjoni jõupingutusi üldsuse parema teavitamise osas nii üldiselt merendussektori kui eriti kõnealuse poliitika tähtsusest;

1.16 **leiab**, et integreeritud Euroopa merenduspoliitika rakendamine ei tohiks takistada üksikute valdkondlike merenduspoliitikasuundade paralleelset arengut ning et neid tuleks keskkonna suhtes arendada jätkusuutlikult;

1.17 **rõhutab**, et Euroopa merenduspoliitikat peab määratlema ja rakendama subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete alusel;

1.18 **toetab** Euroopa territoriaalsete paktide ideed ja **loodab**, et kõnealuste paktide toel on võimalik ELi poliitilisi põhieesmärke ja prioriteete saavutada paindlikul ja tõhusal viisil ning vabatahtlikkuse alusel, samuti tagada kolmepoolsete lepingute ja kokkulepete kindel ja tõhus haldamine, nagu need nägi ette Euroopa Komisjoni esialgne ettepanek, et leida võimalikult praktilisi lahendusi kohapeal;

1.19 **pooldab** konkreetsete meetmete väljatöötamist, saavutamaks rohelises raamatus kirjeldatud peamisi eesmärke, näiteks inimeste ja kogukondade heaolu, mereressursside säästev kasutamine, hea merendusosalase juhtimise arendamine ja eurooplaste paranenud teadlikkus Euroopa merepärandi rikkuse kohta, säilitades samas kohalikku ja piirkondlikku mitmekesisust;

1.20 **leiab**, et tuleks luua *Euroopa merenduse tegevuskava*, mis sisaldab konkreetsete kriteeriumide kogu, sh kolmeastmelist lähenemist: iga kriteeriumi osas tuleb määrata eesmärk, esitada üksikasjalik kirjeldus ja ettepanek rakendamise kohta, kusjuures viimane tuleks teha ideaaljuhul 2008. aastal ning ettepanek finantsmeetmete kohta 2007. aastal.

2. Regioonide Komitee soovitused

Regioonide Komitee

kutsub komisjoni üles esitama Euroopa merenduse tegevuskava, mis peaks hõlmama järgmist:

2.1 Merenduspoliitika piirkondlikud ekspertteadmised

2.1.1 koostada kataloog riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi olemasolevate parimate tavade näidetest, eelkõige seoses piirkondlike majandusklastrite, teadustöö võrgustike, avaliku ja erasektori partnerluse, ruumilise planeerimise ja heade valitsemistavade, ning toetada olemasolevaid häid tavasid ja nende ülevõtmist teistes piirkondades või organisatsioonides;

2.1.2 innustada ja toetada kõnealuseid heade tavade näiteid väljatöötavaid piirkondi, arendades sellega Euroopa merenduse tippkeskusi;

2.1.3 tugevdada rannikupiirkondade ja saarte rolli merenduspoliitika peamiste määratlejate, elluviijate ja hindajatena;

2.1.4 kujundada Euroopa merendusplatvorm, mille abil saab toetada regulaarset, tõhusat ja ressursisäästlikku Euroopa, riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi parimate tavade vahetamist ning millesse on kaasatud nii komisjon kui ka Regioonide Komitee;

2.1.5 hinnata ja kooskõlastada Euroopa ookeanide, Kirde-Atlandi ja Põhja-Jäämere ning poolsuletud suuremate ja väiksemate mereterritooriumide, nagu Vahemere, Läänemere, Põhjameri, Musta mere ja La Manche'i väina spetsiifilisi strateegilisi kavasad, mis haakuvad merekeskkonna kaitse ja säilitamise temaatilise strateegia raames kehtestatud ja toetavad laiemate merepiirkondade loomist ning mille koostamist komisjon liikmesriikidel soovib. HELCOM on juba alustanud tööd Läänemere tegevuskava osas. Tegemist on ambitsioonika ja laiaulatusliku projektiga, mida võib vaadelda kui merestrategie katseprojekti või uurimust, mistõttu tuleks selline kava koostöös HELCOMiga ellu viia;

2.1.6 toetada piirkondlikke temaatilisi võrgustikke, mille eesmärk on ühisprojektide väljatöötamine transpordi valdkonnas, infrastruktuuride tugevdamine ja ümberklassifitseerimine, keskkonnakaitse, kalandustegevuste kooskõlastamine ja kaubanduskoostöö, ning arvestada juba olemasolevate kalandusnõukogudega;

2.2 Usaldusväärne andmebaas ja uuringud merendusvaldkonnas

2.2.1 eelkõige parandada piirkondlikku andmebaasi piirkondlikul ja kohalikul tasandil GIS-süsteemiga (geograafilise informatsiooni süsteem) seotud süsteemide abil ning lisada ruumiliselt integreeritud maismaa ja merega seotud satelliitidelt, lennukitelt ja poidelt saadud andmed, nagu kohalik mereveetase, laevade liikumine ja ookeanide seiresüsteemist pärit kliimaandmed;

2.2.2 koguda andmeid konkreetsete mereressursside majanduslike ja keskkonnanäppide ning neist tuleneva sotsiaalse mõju kohta; luua ühtne Euroopa merekatastersüsteem;

2.2.3 jälgida kalavarusid ja eriti rändliike ühenduse vetes ning rakendada andmete kogumise mudelit kalavarude kasutamiseks, julgustades andmebaasidega seotud telemaatikavõrgu loomist kalaturgude jaoks;

2.2.4 järgida ettepanekut luua Euroopa mere-seire- ja andmevõrgustik (European Marine Observation and Data Network — EMODN), rõhutades seisukohta, et nimetatud võrgustikku tuleks kasutada olemasolevate ja uute merendusandmete integreerimiseks, võimaldades seega pikaajalist seiret ja kvaliteetset riskianalüüsi, eelkõige sellistes küsimustes nagu meretranspordi ohutus, loodusvarade uurimine ja kasutamine ning merekeskkonna ja selle bioloogilise mitmekesisuse kaitsmine;

2.2.5 võtta tulevastes uurimiskavades palju rohkem arvesse integreerivat lähenemisviisi;

2.2.6 toetada tihedamaid sidemeid Euroopa olemasolevate teadusasutuste vahel Euroopa ookeanide uurimisinstituutide võrgustiku loomiseks, et innustada ühiseid Euroopa uurimisprojekte mereuuringute valdkonnas. See tooks endaga kaasa mereuuringute kõrge kvaliteedi, tagades seega antud valdkonnas Euroopa juhtpositsiooni maailmas;

2.2.7 ühendada Euroopa mereuuringute võrgustiku raames uurimislaevad ja suuremõtmelised seadmed, et tagada mõõtesüsteemide ühtsus, kuluefektiivsus ja parem kvaliteet, ning soodustada kõnealust lähenemist ühishangete abil, mida võiks toetada Euroopa Investeerimispannga kaudu;

2.2.8 toetada rohelises raamatus määratletud taastuvate energiaallikate, sh avamere tuuleenergia ja laineenergia kasutamist, juhul kui need on teiste sotsiaalmajanduslike ja ökoloogiliste tegevuste ja huvidega ühildatavad, samuti edasisi teadusuuringuid ja uuendustegevust kõnealuses sektoris;

2.2.9 uurida süsihappegaasi eraldumist ammendatud nafta- ja gaasileiukohtades merel;

2.2.10 tugevdada jõupingutusi seoses teaduslike ja tehnoloogiliste läbimurrete arendamisega mereuuringute valdkonnas, nagu merebiotehnoloogia, turismitegevus ja laevajuhtimissüsteemid, pöörates sel viisil tähelepanu praegustele ja võimalikele tulevastele ohtudele, eelkõige seoses kliimamuutuse, kahanevate kalavarude, mittesäästva turismi ja demograafiliste muutustega rannikualade elanikkonnas, ning seejärel sõnastada ja edendada lihtsal viisil kättesaadavaid stiimuleid teadus- ja arendustegevuse edendamiseks sellistes tegevusvaldkondades;

2.2.11 sõnastada stiimulid, mille abil edendada teadus- ja arendustegevust säästva kalakasvatuse valdkonnas, koostades tootmiskavad, millest tootjad peavad kinni pidama veenduses, et kala moodustab olulise põhitoiduaine, ja arvestades, et kalakasvatus on äärmiselt ressursimahukas;

2.2.12 hoogustada Euroopa merekeskkonna võimalike ohtude analüüsi, eelkõige nende ohtude osas, mis on tingitud kliimamuutusest ja sellest tulenevast merevee taseme tõusust, kuid tegeleda ka tektoonilise tegevuse seirega meredes ning reageeringute määratlemisega vastavalt selle iseloomule;

2.2.13 julgustada mahevesiviljeluse tootmiskavade kasutuselevõttu ja väljatöötamist;

2.2.14 julgustada ja edendada uurimistegevust, määratlemaks parameetrid, mille abil saaks kindlaks teha kõigi nende inimtegevuste (kalandus, akvakultuur, sport, turism ja vaba aeg, transport, energeetika jne) ökoloogilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse tase, mis on seotud mereressursside kasutamisega;

2.3 Euroopa merenduse pädevuse edasiarendamine

2.3.1 töötada välja strateegia, kuidas Euroopa Liit hoiaks ja laiendaks ülemaailmses konkurentsisis oma turuosa igas merendussektoris, arvestades säästvuse, kulu- ja tehnoloogiategureid;

2.3.2 selgitada üksikajalikul viisil, mil määral toetavad praegu eri majandussektorid (nt energeetika, transport, turism, kalandus ja merebiotehnoloogia ning laevaehitus) Euroopa konkurentsivõimet ja uuendustegevust, eelkõige Lissaboni tegevuskava eesmärkide ja prioriteetide osas;

2.3.3 esitada teaduslikud andmed selle kohta, kas ja mil määral kõnealused eri majandussektorid aitavad:

- a. tõsta tulevikus Euroopa konkurentsivõimet,
- b. luua Euroopa tööturul rohkem töökohti,
- c. kasutada ressursse ja suurendada ressursside kasutuse tõhusust,
- d. edendada kõnealuste majandussektorite edasist integratsiooni;

2.3.4 edendada teadusuuringute ja tööstuse vastasmõju, eelkõige merendusklasterite edasiarendamist. Euroopa merendusklasterite konverentsi rajamine võiks toimida ideaalse foorumina, kus mereteadlased ja tööstuse esindajad saavad regulaarselt kohtuda ja suhelda;

2.3.5 tugevdada transpordi osakaalu tulevase merenduspoliitika raames, sest transport on väga oluline valdkonnaülene merendustegevus;

2.3.6 toetada meremagistraalide kontseptsiooni, arvestades, et 2010. aastal lõppev ambitsioonikas projekt suurendab Euroopa mere ja ookeanide liiklustihedust. Seetõttu peaks komisjon ärgitama liikmesriike rakendama peamistel meremagistraalidel põhjalikumalt keskkonnajärelevalvet reostuse osas ning komitee arvates saaks sel eesmärgil edukalt kasutada uut üleilmset keskkonna- ja turvaseire (GMES) tehnoloogiat;

2.3.7 tugevdada jõupingutusi sadamaterminalide valmimise lõpuleviimiseks, alustades neist, mis on selgelt ühendveoterminaalid, pöörates tähelepanu sellele, et mõned merendusvaldkonda puudutavad üleeuroopalise transpordivõrgustiku TEN-T projektid on graafikust maas;

2.3.8 parandada sadamate infrastruktuuri ja ühendusteid saartega, määratledes äärepoolseimate piirkondade hõlmamiseks vajalikud meetmed ning neid rakendades, ja tagada saartele juurdepääs mandriturgudele, tagades piisava sageduse ja vastuvõetava hinnaga meretranspordi teenused kauba ja inimeste veoks nii saarte ja mandri kui ka saarestiku eri saarte vahel; samuti kiirendada teiseste võrgustike arengut, et saared ning eelkõige äärepoolseimad piirkonnad oleksid asjatute viivitusteta meremagistraalidega täielikult ühendatud;

2.3.9 jätkata koostööd liikmesriikide ja merepiirkondadega, et tugevdada, parandada ja arendada laevateid ning tagada, et neile pööratakse piisavalt tähelepanu üleeuroopaliste võrgustike raames;

2.3.10 viia läbi uurimus ühise Euroopa lipu kasutuselevõtu eeliste ja puuduste kohta;

2.3.11 tugevdada strateegiliste sadamate osatähtsust, sest see on prioriteetne edasise merenduspoliitika arenguks; samuti tellida uurimus esmaste ja teiseste sadamate omavaheliste ühenduste kohta ning teatud sadamategevuste võimaliku ümberpaigutuse ja laalijaotamise kohta väiksematesse keskustesse;

2.3.12 luua merendusharidust andvate Euroopa kutsekoolide võrgustik, millega parandatakse meremeeste koolitust ja haridust ning määratakse kindlaks karjäärietapid, et tagada Euroopale professionaalne ja kvalifitseeritud tööjõud; teha ettepanek hariduse ja elukestva õppe kohta kõigis merendussektorites, mitte ainult meremeestele;

2.3.13 tagada üleeuroopaliste tööhõive ja töötingimuste miinimumnormide olemasolu ja jõustamine meretranspordisektoris ning kõigis teistes merendussektorites, samuti ära hoida ekspluateerimine;

2.3.14 töötada välja uus raamistik, loomaks koordineeritud lähenemisviis Euroopa säästvate mereturismile, arvestades seejuures eelkõige piirkondade vajadusi. Arvesse tuleb võtta, et mereturism on üks merendussektori suurimaid panustajaid ja mereturismil on suurepärane kasvupotentsiaal, ent samas põhjustab mereturism osaliselt ka rannikualade suuremat saastatust, kasutab ressursse mittesäästvalt ja põhjustab rannikute looduskeskkonna seisundi halvenemist;

2.3.15 soodustada ELis avamerel asuvate tuulefarmide edasiarendamist, st toetada selliste lahendustega projekte, mis tegelevad mitmete ülesannetega riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, eelkõige seoses kaabliliinide või multifunktsionaalsete lahendustega, nt tuuleturbiinid ja rannakarplaste kasvatused;

2.3.16 teha kiiresti ettepanek uute tehnoloogiliste läbimurrete edendamiseks teiste taaskasutatavate ookeanienergiaallikate valdkonnas, nt looded või hoovused, mis on tegevusvaldkonnad, kus EL võiks jõuda strateegilise juhtpositsioonini globaalsel tasandil;

2.3.17 reguleerida traditsiooniliste mereenergiaressursside (nt nafta ja gaasi) saamist üksikasjalikult määratletud keskkonnanormidega ning teostada asjaomaste tegevuste üle tõhusat järelevalvet;

2.3.18 töötada välja stsenaariumid võimalike vajaminevate rannakaitsemeetmete jaoks, tuginedes erinevatele prognoosidele meretaseme tõusu ja muutuvate ilmastikutingimuste kohta. Arvesse tuleks võtta ka olemasolevaid stsenaariume, näiteks Waddenzee foorumis väljatöötatud stsenaariume;

2.3.19 edendada rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimist, et tagada ühiste kalavarude säästlik kasutamine (rändliigid);

2.3.20 rakendada uurimisprojekte arendamiseks ankursüsteeme, mis aitavad eriväärtusega piirkondades ennetada mere-rohu (*Posidonia oceanica*) hävimist;

2.3.21 luua merendustöötajatele riiklik rannikualade struktuur, mille alla kuuluvad sellised valdkonnad nagu keskkonnainspektsioon, merepäästeteenused, kalandusinspektsioon, tervishoiuteenused, kodanikukaitse;

2.4 Merekeskkonna hoidmine tulevastele põlvetele

2.4.1 näidata, kuidas saab praegust keskkonda edukalt kaitsta ja taastada; määratleda ja rakendada kaitsekriteeriumid ühisel Euroopa tasandil ning tagada rannikute ja avamere ökosüsteemide ning elupaikade kvaliteet;

2.4.2 selgitada täpsemalt, kuidas integreeritakse merekeskkonna strateegia ja merestrategiega direktiiv tulevikus üldisesse merenduspoliitikasse, arvestades Regioonide Komitee soovitatud muudetud ajakava. Võimalikult suure tõhususe saavutamiseks tuleks kõnealused ajakavad kooskõlastada teiste peamiste ELi programmidega, nagu struktuuri- ja põllumajandusfondid;

2.4.3 aidata merepiirkondadel leida võimalusi praeguse keskonna edukaks kaitseks, eelkõige määrata kindlaks piirkonna- ja/või riigiüleised merekaitsealad ja välja töötada konkreetseid ettepanekuid, kuidas märkimisväärselt vähendada radioaktiivseid heitmeid, laevade põhjustatud saastet (eelkõige heitgaasid ja muud heitmed ning ballastvesi, sest viimaste kaudu võidakse sisse tuua võõrliike) ning inimtegevusest tulenevat kahju erilist huvi pakkuvatele mereelupaikadele, mis on loetletud elupaikade direktiivis; samuti toetada jõupingutusi ranniku ja avamere ökosüsteemide ning elupaikade kvaliteedi tagamiseks, arvestades ka märkimisväärselt mõju, mida majandustegevus võib avaldada merekeskkonnale, eelkõige toitainete merrelaskmise näol;

2.4.4 selgitada üksikasjalikult välja, kus ja kuidas saab keskkonnasõbralik tehnoloogia asendada tavatehnoloogiat, ning pakkuda finantssoodustusi ja abiprogramme selle julgustamiseks ja soodustamiseks;

2.4.5 tõhustada survet õiguslike nõuete ja normide rikkujatele ning rakendada nende vastu sanktsioone, eelkõige jäätmete ebaseadusliku merrejuhtimise, ebaseadusliku kalastamise või isikute või kaupade ebaseadusliku transpordi osas;

2.4.6 parandada mereteede turvalisust ja uurida võimalust muuta naftatankeritele ja muu ohtliku lastiga alustele lootsiteenuste kasutamine kohustuslikuks; uurida võimalust muuta kitsastel laevateedel lootsiteenuste kasutamine üldkohustuslikuks;

2.4.7 toetada algatusi, mille eesmärk on ajakohastada või parandada naftasisaldusega vee käitlemiseks mõeldud sadamaraajatisi ning soodustada tehnoloogilist uuendustegevust laevanduses ja naftakäitluses, seda ka invasiivsete võõrliikide sissetoomise vältimiseks;

2.4.8 toetada ja julgustada rändliikide kaubanduslikult elujõuliste kalavarude kaitset, olles teadlikud sellest, et kui säilitamismeetmeid kohaldatakse ainuüksi ühenduse laevastikule, ei ole sel kalavarude kaitsele märgatavat mõju;

2.4.9 edendada Euroopa merekaitsealade ja seire võrgustiku loomist eelkõige Euroopa Liidu liikmete ja naaberriikide vahel ning kogemuste ja heade tavade vahetust alade haldamisel;

2.4.10 toetada algatusi laevade ballastvee juhtimist ja käitlemist käsitlevate protokollide väljatöötamiseks, sest ballastvee kaudu võidakse sisse tuua võõrliike, mis võivad kaasa aidata mere bioloogilise mitmekesisuse vähenemisele;

2.5 Rahastamine ja õigusaktid

2.5.1 luua kataloog erinevatest olemasolevatest merenduspoliitika rahastamisvahenditest Euroopa tasandil (st struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi määrus, Euroopa

Kalandusfond, elukestva õppe fond või Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevuse seitsmes raamprogramm) ning uurida nende tõhusust, et teha kindlaks, kas antud rahastamisvahendeid peaks lihtsustama või rohkem tutvustama;

2.5.2 esitada nimekiri neist merendussektori projektidest, mida komisjon juba rahastab;

2.5.3 võtta integreerivat lähenemisviisi tulevastes rahastamiskeskemides (alates 2014. aastast) palju rohkem arvesse;

2.5.4 uurida võimalust muuta ELi rahastamissüsteemi nii, et loodaks kõikide või enamike merendusvaldkondade rahastamiseks üks lihtsustatud süsteem Euroopa rannikualade ja saarte fondi raames;

2.5.5 anda rahalist toetust erilise bioloogilise, keskkondliku või arhitektuurilise väärtusega piirkondadele, mis seisavad silmitsi tõsiste probleemidega ja mille majandus sõltub suuresti merendusetegevusest;

2.5.6 läbi vaadata ELi kehtiv õigusraamistik merenduspoliitika vaatenurgast ning tegeleda poliitikavaldkondade integratsioonipotentsiaali kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste probleemiga ning reguleerida paremini kehtivat õigusraamistikku;

2.5.7 kavandada ja rakendada rahalisi erivahendeid kõrge ökoloogilise ja kultuurilise väärtusega piirkondades, mida iseloomustab väikesemahuline kalapüük rannikuvetes, mis on mõnikord seotud väikesemahulise põllumajandustegevusega. Nendele piirkondadele ei ole võimalik kohaldada olemasolevaid rahalisi vahendeid, kuna kõnealused ettevõtted on oma suuruse ja käibe poolest liiga väikesed;

2.5.8 viia sisse rannikualade ja saarte rahastamisvahendid, aitamaks hüvitada sellistes piirkondades Euroopa Liidu üldist huvi toetavate meetmete elluviimisega kaasnenud kulusid, eelkõige seoses uimasti- ja inimkaubanduse, ebaseadusliku sissetoomise ja merereostuse vastase võitluse ning majandusvõõndite kontrolliga;

2.5.9 arendada edasi rahvusvahelist koostööd ja rahvusvahelise õiguse rakendamist UNCLOS (ÜRO mereõiguse konventsioon) alusel;

2.6 Mereruumi, sh saarte, sisemaa ja äärepoolseimate piirkondade integratsioon

2.6.1 uurida, kuidas ruumiplaneerimist ja rannikualade integreeritud haldamist saaks — saarte erilist olukorda rõhutades — edukalt rakendada valdkonnastrateegiate omavaheliseks integreerimiseks piirkondades, millel võib olla erinevaid funktsioone;

2.6.2 töötada merendussektori jaoks välja tugev geograafia-alane vahend, mis oleks sarnane maismaa jaoks mõeldud ruumiandmete infrastruktuuriga INSPIRE;

2.6.3 kiiresti tegeleda vajadusega luua Euroopa rannavalve ning seejuures teha kindlaks erinevate merepiirkondade konkreetset vajadused;

2.6.4 leida võimalused, kuidas kasutada paremini ELi rahalisi vahendeid, et i) lühiperspektiivis aidata neid liikmesriike või piirkondi, mida otseselt puudutab pidevalt suurenev ebaseaduslik sissetõrje; ii) pikas perspektiivis aidata kolmandaid riike jõuda sellisele poliitilise ja majandusliku arengu tasemele, et nende riikide kodanikel ei oleks põhjust üritada ebaseaduslikult siseneda ELi territooriumile. Antud kontekstis **toetab** komitee Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ettepanekut luua spetsiaalne amet (asukohaga Malta), mis konkreetselt vastutaks kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sissetõrje ja varjupaigataotlemise küsimuste eest;

2.6.5 pakkuda suuremat toetust peale riiklike asutuste ka kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele uute sissetõrjajatega tegelemiseks, kui viimased on saanud nende territooriumile;

2.6.6 võtta arvesse sisemaa mõõdet ning sisemaapiirkondade, siseveekogude ja jõgede, rannikualade ja mereruumi vastasmõju, ja nii muuta erinevad olemasolevad ühendused nähtavaks;

2.6.7 tagada Euroopa vetes laevaohutuse kõrgeimate standardite edasiarendamine ja rakendamine, et vältida laevaõnnetusi avamerel, rannikualadel ja sadamates;

2.6.8 võtta kasutusele eriprogrammid ja meetmed äärepoolseimate piirkondade ja saarte jaoks, arvestades nende eritingimusi ja raskusi, eelkõige sellistes valdkondades nagu

- a. kalanduse alalhoidmine kalavarude jätkusuutliku juhtimise ja kasutamise, kalalaevastiku uuendamise ja kaasajastamise meetmete ning mittetööstusliku kalapüügi ja rannapüügi propageerimise kaudu;
- b. turisminduse tugevdamine mereturismi alternatiivsete vormide abil, mis oleksid kvaliteetsed ja jätkusuutlikud ning

aitaksid lahendada kõnealuse majandusharu hooajalisuse probleemi; sellised turismivormid võiksid olla nt kultuuri-, laeva-, sotsiaal- või maaturism;

- c. ja sellega seotud keskkonnamõjude juhtimine ja kontroll, rakendades keskkonnajuhtimiskavasid saarte rannikukeskkonna ja veekvaliteedi kaitsmiseks ning jäätmekäitluse juhtimiseks;

- d. samuti maismaaga paremate side- ja transpordiühenduste loomine;

2.6.9 arendada lühikese ja keskpika perioodi jooksul strateegiaid, mille eesmärk on ohjeldada Euroopa ookeanide ja merede kasvavat väärkasutamist, eelkõige aga illegaalset inimkaubandust Euroopasse;

2.6.10 analüüsida tegevuslikke halvemusi, mis tulenevad äärepoolseimate merepiirkondade erinevast liigitamisest, ja kehtestada meretranspordile ühtekuuluvuse põhimõtte alusel poliitilised meetmed, et kõnealused piirkonnad paremini Euroopa ruumi integreerida;

2.6.11 edendada rannikualade integreeritud haldamise prakti-
lisi kogemusi, mis võimaldavad luua ja ergutada organisatsioon-
struktuure ja menetlusi eri haldustasandite vaheliseks kooskõ-
lastamiseks, ning soodustada ühiskondlikku osalemist ranniku-
alasil mõjutavate otsuste vastuvõtmisel;

2.7 Avalikkuse teadlikkus merepärandist

2.7.1 lisada ettepanek tõsta järjepidevalt ja süstemaatiliselt avalikkuse teadlikkust merendus küsimustest, sh Euroopa ühiste meretraditsioonide, -kultuuri ja -identiteedi aspektidest;

2.7.2 teha ettepanek, kuidas saaks merendusteemat integreerida peagi toimuvasse kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aastasse (2008);

2.7.3 avalikkuse teadlikkuse tõstmise eesmärgil töötada välja tänapäeva merenduspoliitika süstemaatiline strateegia, mis toetuks kindalt rohujuuresandile, ja tagada selle tegelik rakendamine.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee

president

Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa Tehnoloogiainstituut”

(2007/C 146/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- soovib Euroopa Tehnoloogiainstituudi juhtimisstruktuurid välja töötada nii, et Euroopa Tehnoloogiainstituudi vajadus sõltumatus järele igapäevases töös oleks tasakaalus liikmesriikide ja ELi institutsioonide vajadusega olla võimelised kaitsma ELi huve, näiteks liikmesriikide komisjoni iga viie aasta tagant läbi viidava läbivaatamise kaudu;
- avaldab kahetsust, et uues õigusakti ettepanekus pakutud teadlaskonna täiendav rahastamine on ebapiisav. Komitee nõuab, et kõnealuse algatuse jaoks ei kasutataks osa teadustegevuse olemasolevatest rahastamisvahenditest (teadustegevuse raamprogramm ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm), vaid selle asemel täpsustataks täiendavaid erasektori osalemisviise ning tagatakse selgete mehhanismide abil nendepoolne rahastamine. Teadmis- ja innovaatikakogukondi tuleks julgustada saama aja jooksul rahaliselt jätkusuutlikeks ning nende eelarve tuleks seoses nende tulemuslikkusega korrapäraselt läbi vaadata;
- soovib, et Euroopa Tehnoloogiainstituut ei annaks algusjärgus välja oma kraade, vaid töötaks välja kaubamärgi või märgistuse, mis antakse teadmis- ja innovaatikakogukonna partnerülikooli poolt;
- soovib partnerluse valikul võtta arvesse eelkõige partnerluse olemasolevat ja potentsiaalset innovatsioonivõimet ning tippsaavutusi ja näidatud tippsaavutuste potentsiaali hariduse ja teaduse alal. Komitee kutsub komisjoni üles täpsustama, kuidas nimetatud kriteeriume mõõdetakse;
- teeb ettepaneku, et komisjon annaks juhatusele oma suunistes korralduse eelistada teadmis- ja innovaatikakogukondade valikul nende partnerluste avaldusi, mis hõlmavad piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi ja asutusi. Õigusakti ettepanekus tuleks potentsiaalsete partnerorganisatsioonidena eraldi nimetada VKEsid.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule, mis käsitleb Euroopa Tehnoloogiainstituuti ja edasisi samme selle loomiseks (KOM(2006) 276 lõplik),

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, millega asutatakse Euroopa Tehnoloogiainstituut (KOM(2006) 604 lõplik),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 8. juuni 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha Regioonide Komitee kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjonile ülesandeks koostada kõnealusel teemal arvamus,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Ülikoolide uuendamiskava täitmine: haridus, teadus ja innovatsioon” (KOM(2006) 208) lõplik),

võttes arvesse komitee arvamust teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)”, (KOM (2005) 119 lõplik — 2005/0043 (COD) — 2005/0044 (CNS)), (CdR 155/2005 fin) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komitee arvamust teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013)” (KOM(2005) 121 lõplik — 2005/0050 (COD)), (CdR 150/2005 fin) ⁽²⁾,

võttes arvesse komitee arvamust teemal „Komisjoni teatis: Euroopa ajupotentsiaali aktiveerimine: kuidas ülikoolid saaksid anda oma täispanuse Lissaboni strateegia rakendamisse” (KOM(2005) 152 lõplik) (CdR 154/2005 fin) ⁽³⁾,

võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule: Uus partnerlus majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel. Euroopa Tehnoloogiainstituudi, teadmiste lipulaeva arengukava (KOM(2006) 77 lõplik),

võttes arvesse komisjoni teatist kevadisele Euroopa Ülemkogule: Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel Lissaboni strateegia uus algus (KOM(2005) 24 lõplik),

võttes arvesse 23.–24. märtsil ja 15.–16. juunil 2006 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi lõppjäreldu Euroopa Tehnoloogiainstituudi osas,

võttes arvesse kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjoni arvamuse eelnõud, mis võeti vastu 28. septembril 2006 (CdR 273/2006 rev.1) (raportöör: **Keith Walters**, Cambridgeshire'i krahvkonnanõukogu liige (UK/EPP)),

ning arvestades järgmist:

1. seoses komisjoni teise teatise ja määruse ettepanekuga Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomise teemal on astunud positiivseid samme;
2. kuigi ei ole võimalik, et kõik Euroopa Liidu teadusinstituudid osaleksid Euroopa Tehnoloogiainstituudis otseselt, parandab teaduskeskkonda kõigi ühine püüdlus saada sellest osa teadmis- ja innovaatiivkategoriate kaudu, tugedades teadmiste kolmnurka, mille tippudeks on haridus, teadus ja uuendustegevus;
3. teadmiste kolmnurga parandamine ja eriti tugevate partnerlussuhete arendamine äri- ja teadusringkondade vahel annab olulise panuse Euroopa Liidu konkurentsivõime parandamisse;
4. tasakaalustatud piirkondlikku arengut on võimalik rikastada, kui Euroopa Tehnoloogiainstituudi teadmis- ja innovaatiivkategoriad, mis koonduvad äris tegutsevate parimate meeskondade ümber, teevad sünergiaid tekitavat koostööd piirkondlike ja kohalike majandusarengu organitega;

võttis vastu täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) järgmise arvamuse.

⁽¹⁾ ELT C 115, 16.5.2006, lk 17.

⁽²⁾ ELT C 115, 16.5.2006, lk 20.

⁽³⁾ ELT C 81, 4.4.2006, lk 16.

1. Üldised seisukohad

Regioonide Komitee,

1.1 **tervitab** teist teatist kui positiivset panust Euroopa Tehnoloogiainstituudi (ETI) loomise üle peetavasse arutellu ja panust Lissaboni strateegia rakendamisse;

1.2 **tervitab** komisjoni tasakaalustatud lähenemisviisi õigusakti ettepaneku koostamisel, sealhulgas nimetuse „teadmis-kogukonnad” muutmist teadmis- ja innovaatikakogukondadeks, ning **märgib rahuloluga**, et teadmis- ja innovaatikakogukondade potentsiaalsete partnerorganisatsioonidena on kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kuid tunneb muret mõningate üksikasjade pärast;

1.3 **toetab** algatust, mis on mõeldud tugevdama suhteid teadmiste kolmnurga kolme samba — hariduse, teaduse ja uuendustegevuse — vahel, ja ettepanekut tegeleda teadaoleva uuendustegevuse mahajäämusega Euroopas;

1.4 **kordab seisukohta**, et edukaid teaduse- ja uuendustegevuse mudeleid ei saa meelevaldselt kopeerida ja et selle asemel peaks Euroopa Liit püüdma toetuda parimatele tavadele seoses teaduse, hariduse ja uuendustegevuse vaheliste sidemetega Euroopa Liidus;

1.5 **tunnistab** Euroopa Tehnoloogiainstituudi olulisust seoses sellega, et ta koondab teadmiste kolmnurga kõige tähtsamaid sidusrühmi, parimaid uurimismeeskondi, tööstuslikke ja riiklikke ametivõime. Kaheastmelist süsteemi tuleks iga hinna eest vältida;

1.6 **tunnistab**, et ettepaneku üksikute elementide juures on mõningaid teemasid, mis on jätkuvalt problemaatilised;

1.7 **avaldab kahetsust**, et uues õigusakti ettepanekus pakutud teadlaskonna täiendav rahastamine on ebapiisav ning et ettepanek ei sisalda selgeid mehhanisme erasektori rahastamise tagastamiseks;

1.8 **nõuab**, et kõnealuse algatuse jaoks ei kasutataks osa teadustegevuse olemasolevatest rahastamisvahenditest (teadustegevuse raamprogramm ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm), vaid selle asemel täpsustataks täiendavaid erasektori osalemisviise;

1.9 **rõhutab**, et kohalike ja piirkondlike asutuste mõju uuendustegevuseks vajalikku koostõimet loovatele tingimustele on määrava tähtsusega;

1.10 **tuletab** komisjonile **meelde**, kui oluline roll on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, eriti nende majanduslikel

partnerlustel, teadmiste kolmnurga kolme osa koostoime tingimuste kindlaksmääramisel, näiteks klastrite arengu soodustamise, inkubaatoritele infrastruktuuri loomise, tööstusettevõtete investeringute edendamise jne puhul;

1.11 **tuletab** komisjonile samuti **meelde**, et piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on parim positsioon selleks, et julgustada väikeseid või keskmise suurusega ettevõtteid töötama teadusuuringute partnerluses ja edendada tööstuse ja ülikooli partnerlusi, mis piirkondlikus/kohalikus keskkonnas tõenäoliselt hästi arenevad, võttes arvesse olemasolevaid ja edaspidiseid tingimusi, poliitika, erinevaid tegureid jne;

1.12 **rõhutab** lisaks, et Euroopa Tehnoloogiainstituut peaks keskenduma peamiselt uuendustegevusele, teadmiste ülekandele ja turule suunatud projektidele.

2. Üldised soovitusel

Regioonide Komitee

2.1 **soovitab**, et Euroopa Tehnoloogiainstituut ühendaks nii Euroopa Liidu ülemaailmselt tunnustatud suurepärase ülikoolide ja nende teadusmeeskondade ja –asutuste kui ka teiste Euroopa Liidu võimekate ülikoolide ja teadusasutuste parimate meeskondade tugevad küljed;

2.2 **soovitab** seetõttu komisjonil teha koostööd ülikoolide ja teadusasutustega, kellel on suuri praktilisi kogemusi teadmiste kolmnurgaga. Kui Euroopa Tehnoloogiainstituuti ei kaasa Euroopa tippülikoolide ja tippasemel teadusasutusi, siis mõjutab see muljet, mis temast jääb ülemaailmsel tasandil;

2.3 **soovitab**, et teadmis- ja innovaatikakogukondade loomisel tuleb rakendada alt-üles lähenemisviisi, lähtudes alguses parimatest näidetest teaduse ja ettevõtluse praeguse koostöö kohta;

2.4 **soovitab**, et teadmis- ja innovaatikakogukondade valiku-protsess peaks olema avatud, võimaldades võimekatel teadusmeeskondadel püüda Euroopa Tehnoloogiainstituuti pääseda. Kõik ülikoolid ja teadusasutused, nii suured kui väikesed, peavad olema veendunud, et kui rakendatakse õigeid struktuure, partnerlusi ja poliitika, siis saavad nende parimad meeskonnad Euroopa Tehnoloogiainstituudis osaleda; **kahetseb** siiski, et asjaomane põhikriteerium „tippsaavutused hariduse ja teaduse alal” ei viita konkreetselt tippsaavutuste potentsiaalile ning **kutsub** komisjoni **üles** täpsustama, kuidas nimetatud kahte kriteeriumi mõõdetakse;

2.5 **teeb ettepaneku**, et üheks mooduseks uurimistegevuse ja erasektori vahelise suhte tagamiseks teadmis- ja innovaatikakogukondades on julgustada või stimuleerida teadmis- ja innovaatikakogukondi, et nad muutuksid aja jooksul rahaliselt jätkusuutlikeks ning kutsub üles hõlmama nimetatud lähenemisi viisi õigusakti ettepaneku sätete hulka;

2.6 **ei ole nõus** komisjoni ettepanekuga ETI oma kraadide andmise kohta ning **soovitab** kraadide osas, et Euroopa Tehnoloogiainstituut ei annaks algusjärgus välja oma kraade, vaid töötaks välja kaubamärga või märgistuse, mis antakse teadmis- ja innovaatikakogukonna partnerülikooli poolt. Vastasel korral võib Euroopa Tehnoloogiainstituudi kraad juhtivaid ülikoole võõrandada;

2.7 **soovitab**, et Euroopa Tehnoloogiainstituudi algusaastatel peaks instituut andma oma kaubamärgi ainult magistriprogrammile, mis sisaldab teatud elemente nagu ettevõttepraktika, interdistsiplinaarsus, ettevõtluskoolitus jne;

2.8 **soovitab**, et juhatuses peaks olema vajalikul määral esindatud ka erasektor ja juhatusel peaks kindlasti olema autonoomia sätestada Euroopa Tehnoloogiainstituudi strateegiline kava;

2.9 **soovitab** ETI juhtimisstruktuurid välja töötada nii, et ETI vajadus sõltumatus järele igapäevases töös oleks tasakaalus liikmesriikide ja ELi institutsioonide vajadusega olla võimelised kaitsma ELi huve, näiteks liikmesriikide komisjoni iga viie aasta tagant läbi viidava läbivaatamise kaudu;

2.10 **teeb ettepaneku**, et komisjon annaks juhatusale oma suunistes korralduse eelistada teadmis- ja innovaatikakogukondade valikul nende partnerluste avaldusi, mis hõlmavad piirkondlike ja kohalike omavalitsusi ja millel on olemas struktureeritud uurimisühendused, mille raames toimub ülikoolide, teadusasutuste ja ettevõtete teadus- ja tehnoloogiaalane koostöö keskpika ja pikaajalise uurimiskava alusel;

2.11 **tuletab** komisjonile **meelde** määrava tähtsusega rolli klastrite loomisel, mida etendavad piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused seoses oma poliitikatega ja investeringutega infrastruktuuridesse, mis aitab kaasa tugevale koostööle tööstuse ja ülikoolide vahel;

2.12 **soovitab**, et Euroopa Tehnoloogiainstituudi edu hindamisel peaks sätestama juhatusale eesmärgid, mille alusel hinnata selle strateegilist suunitlust. Edukriteeriumid võiksid hõlmata näitajaid, mis hindavad Euroopa Tehnoloogiainstituudi suutlik-

kust pakkuda konkreetseid „turustatavaid” lahendusi VKEde, ettevõtete ja tööstuse probleemidele;

2.13 **kutsub** komisjoni **üles**, et see hoolimata tugevast ja dünaamilisest arengust seoses Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomisega keskenduks jätkuvalt Euroopa Teadusnõukogu loomisele kui alusuuringute juhtiva mootorile. Euroopa Tehnoloogiainstituudi juhatus peaks kasutama kõiki võimalusi selleks, et luua tugevad sidemed Euroopa Teadusnõukoguga ning vajalikud struktuurid, mis tagaks komplementaarsuse ja väldiks nende tegevuse isoleeritust ja dubleerimist;

2.14 **soovitab** Euroopa Tehnoloogiainstituudil rajada teadmis- ja innovaatikakogukonnad järk-järgult, võttes arvesse kõiki saadud kogemusi ja kohandades asjakohaseid struktuure iga uue teadmis- ja innovaatikakogukonna loomise korral, ning on rahul, et komisjon pakub stsenaariumi kuue teadmis- ja innovaatikakogukonna loomiseks 2013. aastaks;

2.15 **on arvamusel**, et teadmis- ja innovaatikakogukondade loomisel ja juhtimisel on võtmetähtsus järgmistel aspektidel:

— järelevalvemenetlus ja tulemuste hindamine: komitee **tervitab** õigusakti ettepanekus tehtud viidet tulemusele orienteeritud parameetritele, **avaldab** siiski **kahetsust**, et neid ei ole piisavalt täpsustatud;

— rahastamiskord ja rahastamise jätkusuutlikkus: **ei ole nõus** komisjoni ettepanekuga saada kõige suurem osa teadmis- ja innovaatikakogukondade rahastamisvahenditest olemasolevatest ühenduse programmidest ja fondidest, eelkõige ELi teadusfondide vahenditest;

— sidemed Euroopa teadusnõukogu toetatavate teadusuuringutega;

— piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning asutuste osatähtsus: piirkondliku ja kohaliku tasandi kaasamist teadmis- ja innovaatikakogukondade pakkumistesse tuleks eriti rõhutada;

— VKEde osatähtsus: komitee **soovitab** õigusakti ettepanekus potentsiaalsete partnerorganisatsioonidena eraldi nimetada VKEsid ning palub komisjonil täpsustada, kuidas kaasata VKEsid teadmis- ja innovaatikakogukondadesse;

2.16 **soovitab** käsitleda personaliküsimusi paindlikkusega, tagamaks Euroopa Tehnoloogiainstituudile parimate teadlaste meeskondade töölevõtmise võimalus. Kahel kohal töötamist võib kõnealusel seoses vaadelda kui edusammu;

2.17 **soovitab** teadmis- ja innovaatikakogukondadel parimate teadlaste meeskondade töölevõtmiseks ja neis tõelise pühendumise tekitamiseks Euroopa Tehnoloogiainstituudi suhtes võtta tööle inimesi määratletud osalise tööajaga. Tööaja ülem- ja alammäära võib määratleda igal üksikjuhul eraldi ning kohandada vastavalt teadmis- ja innovaatikakogukonna kestuse käigus;

2.18 **kutsub** komisjoni üles rõhutama Euroopa Tehnoloogiainstituuti käsitleva õigusakti ettepaneku ettevalmistamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust, teades, et kõnealused organid kujutavad endast teadmis- ja innovaatikakogukondade peamist tuge, eelkõige üldiste lünkade täitmisel, mis teadmiste kolm-nurgas esile võivad kerkida.

3. Regioonide Komitee soovitused komisjoni õigusakti ettepaneku kohta

1. soovitus

Põhjendus 10

Komisjoni pakutud tekst	Muudatusettepanek
(10) Vaja on toetada haridust kui kõikehõlmava innovatsioonistrateegia lahutamatu, kuid sageli puuduvat osa. ETI ja TIKide vahelise lepinguga tuleks ette näha, et TIKide kaudu antavad akadeemilised kraadid ja diplomid on ETI kraadid ja diplomid. ETI peaks aitama kaasa ETI akadeemiliste kraadide ja diplomite tunnustamisele liikmesriikides. Kõik see tegevus peab toimuma ilma direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) sätteid piiramata.	(10) Vaja on toetada haridust kui kõikehõlmava innovatsioonistrateegia lahutamatu, kuid sageli puuduvat osa. ETI ja TIKide vahelise lepinguga tuleks ette näha, et TIKide kaudu antavad akadeemilised kraadid ja diplomid on ETI kaubamärgiga kraadid ja diplomid. ETI peaks aitama kaasa ETI kaubamärgiga akadeemiliste kraadide ja diplomite tunnustamisele liikmesriikides. Kõik see tegevus peab toimuma ilma direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) sätteid piiramata.

Kõnealuse soovitusel viidatakse, et õigusakti ettepanekus tuleks ETI kraadid muuta läbivalt ETI kaubamärgiga kraadideks.

Motivatsioon

Määruse ettepaneku seletuskirjas viitab komisjon konkreetselt ETI kaubamärgile kraadidele, millega soodustatakse ettevõtluselemente jne. See on mõistlik, kuid paljude juhtivate ülikoolide arvates ei ole ETI kraad vajalik ETI eesmärkide saavutamiseks. Selliseid elemente sisaldava ETI kaubamärgiga kraadi andmine teadus- ja innovaatikakogukonna ühe või mitme partnerülikooli poolt saavutab sama eesmärgi.

2. soovitus

Artikli 5 lõike 2 punkt a

Komisjoni pakutud tekst	Muudatusettepanek
2. Protsess, millega ETI valib välja partnerluse, millest saab TIK, põhineb konkursil, on avatud ja läbipaistev, ning selle üksikasjalikud kirjeldused ja tingimused avaldatakse. Partnerluse valikul võetakse arvesse eelkõige: a) partnerluse olemasolevat ja potentsiaalset innovatsioonivõimet ning tippsaavutusi hariduse ja teaduse alal;	2. Protsess, millega ETI valib välja partnerluse, millest saab TIK, põhineb konkursil, on avatud ja läbipaistev, ning selle üksikasjalikud kirjeldused ja tingimused avaldatakse. Partnerluse valikul võetakse arvesse eelkõige: a) partnerluse olemasolevat ja potentsiaalset innovatsioonivõimet ning tippsaavutusi ja näidatud tippsaavutuste potentsiaali hariduse ja teaduse alal;

Motivatsioon

Kooskõlas arvamuse eelnõu punktiga 2.4.

3. soovitus

Artikli 5 lõige 2

Komisjoni pakutud tekst	Muudatusettepanek
<p>2. Protsess, millega ETI valib välja partnerluse, millest saab TIK, põhineb konkursil, on avatud ja läbipaistev, ning selle üksikasjalikud kirjeldused ja tingimused avaldatakse.</p> <p>(...)</p> <p>Valikul võetakse veel arvesse:</p> <p>a) toimivat struktuuri, mis näitab pühendumust ETI-le ja selle eesmärkidele;</p> <p>b) võimet tagada dünaamiline, paindlik ja atraktiivne töökeskkond, kus väärtustatakse nii individuaalseid kui ka meeskondlikke saavutusi innovatsiooni, teaduse ja hariduse alal;</p> <p>c) akadeemiliste kraadide ja diplomite andmise aluseid, sealhulgas seda, kuidas arvestatakse Euroopa kõrgharidusruumi alast ühenduse poliitikat, eelkõige kokkuvõtmise, läbipaistvuse ning kraadide ja diplomite tunnustamise ja kvaliteedi osas;</p> <p>d) partnerluse kohanemissuutlikkust ja võimet võtta arvesse oma valdkonnas või innovatsioonimaastikul toimuvaid muutusi.</p>	<p>2. Protsess, millega ETI valib välja partnerluse, millest saab TIK, põhineb konkursil, on avatud ja läbipaistev, ning selle üksikasjalikud kirjeldused ja tingimused avaldatakse.</p> <p>(...)</p> <p>Valikul võetakse veel arvesse:</p> <p>a) toimivat struktuuri, mis näitab pühendumust ETI-le ja selle eesmärkidele;</p> <p>b) võimet tagada dünaamiline, paindlik ja atraktiivne töökeskkond, kus väärtustatakse nii individuaalseid kui ka meeskondlikke saavutusi innovatsiooni, teaduse ja hariduse alal;</p> <p>c) akadeemiliste kraadide ja diplomite andmise aluseid, sealhulgas seda, kuidas arvestatakse Euroopa kõrgharidusruumi alast ühenduse poliitikat, eelkõige kokkuvõtmise, läbipaistvuse ning kraadide ja diplomite tunnustamise ja kvaliteedi osas;</p> <p>d) partnerluse kohanemissuutlikkust ja võimet võtta arvesse oma valdkonnas või innovatsioonimaastikul toimuvaid muutusi;</p> <p>e) <u>partnerluse tugevust, sealhulgas asjaomaste piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ja asutuste kaasamist.</u></p>

Motivatsioon

Nimetatud muudatusettepanekuga arendatakse edasi arvamuse eelnõu punkti 2.10, milles rõhutatakse, et teadmis- ja innovaatiikakogukonna loomise avaldustes tuleks viidata kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamisele.

4. soovitus

Artikkel 15

Komisjoni pakutud tekst	Muudatusettepanek
<p>1. Tulemuste kõrge kvaliteedi ja vahendite tõhusa kasutamise saavutamiseks tagab ETI, et tema tegevus, kaasa arvatud TIKide kaudu hallatav tegevus, on pideva järelevalve ja perioodilise sõltumatu hindamise all. Hindamise tulemused avalikustatakse.</p> <p>2. Viie aasta jooksul käesoleva määruse vastuvõtmisest ja sealt edasi iga nelja aasta tagant avalikustab komisjon ETI hindamise tulemused. Hinnang põhineb sõltumatu välis-hindamisel ning selles uuritakse, kuidas ETI täidab oma eesmärgi. Selles käsitletakse ETI ja TIKide kõiki tegevusi ning kontrollitakse nende tõhusust, jätkusuutlikkust, tulemuslikkust ning kooskõla ühenduse poliitikaga. Hinnangus võetakse arvesse huvirühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riigi tasandil.</p>	<p>1. Tulemuste kõrge kvaliteedi ja vahendite tõhusa kasutamise saavutamiseks tagab ETI, et tema tegevus, kaasa arvatud TIKide kaudu hallatav tegevus, on pideva järelevalve ja perioodilise sõltumatu hindamise all. Hindamise tulemused avalikustatakse.</p> <p>2. Viie aasta jooksul käesoleva määruse vastuvõtmisest ja sealt edasi iga nelja aasta tagant avalikustab komisjon ETI hindamise tulemused. Hinnang põhineb sõltumatu välis-hindamisel ning selles uuritakse, kuidas ETI täidab oma eesmärgi. Selles käsitletakse ETI ja TIKide kõiki tegevusi ning kontrollitakse nende tõhusust, jätkusuutlikkust, tulemuslikkust ning kooskõla ühenduse poliitikaga. Hinnangus võetakse arvesse huvirühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riigi tasandil.</p>

Komisjoni pakutud tekst	Muudatusettepanek
	<p>3. <u>Teadmis- ja innovaatikakogukondade eelarve tuleb seoses nende tulemuslikkusega korrapäraselt läbi vaadata. Reeglina tuleks teadmis- ja innovaatikakogukondade rahastamist projekti kestuse jooksul järk-järgult vähendada ning asendada muu rahastamisega. ETI edu peamine moodsus on võime meelitada KITidesse välisinvesteeringuid.</u></p>

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamused „Mullakaitse teemastrateegia”

(2007/C 146/05)

REGIOONIDE KOMITEE

- leiab, et lähtuvalt keskkonnakaitsealastest aspektidest on üleeuroopalist mullapoliitikat siiski tarvis. Nii on näiteks mulla saastumine ning inimeste ja loomade tervis omavahel seotud ning mullakaitsepoliitika seostub kõnealuse valdkonnaga. Lisaks tuleb Euroopa tasandil tähelepanu pöörata mulla degradeerumise piiriülesele mõjule, teisi keskkonnavaldkondi mõjutavale survele, Kyoto protokollile ning kliimamuutustele;
- leiab, et direktiiv, milles sätestatakse ülevaate koostamine ning mis aitab liikmesriikidel tegutseda komisjoni soovitatud viisil, võib aidata kaasa mulla säästlikule majandamisele. See tähendab, et direktiiv peaks olema paindliku ülesehitusega;
- tunneb muret kohalike ja piirkondlike haldusorganite halduskoormuse üle, mis võib olla tingitud järgmistest nõuetest: ohualade kindlakstegemine, ohualade loetelu läbivaatamise kohustus iga kümne aasta tagant (artikkel 6) ja saastatud ohualade loetelu läbivaatamine (artiklid 10 ja 11);
- soovib, et asjaomastele ametiasutustele ei langeks otsest kohustust saastatud alasid puhastada ja majandada (artikkel 13);
- leiab, et Euroopa Komisjon peaks koostama suunismeetmete paketi, mis hõlmab kulutasuvaid meetmeid, millest liikmesriigid saaksid inspiratsiooni koostada enda meetmepaketid ja kasutaksid iseotsustamise võimalust.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele teemal „Mullakaitse teemastrateegia” (KOM(2006) 231 lõplik) ja ettepanekut „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse mullakaitse raamistik ja muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ” (KOM(2006) 232 lõplik — 2006/0086 (COD)),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 22. septembri 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 175 ja artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatus 25. aprilli 2006. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks säästva arengu komisjonile,

võttes arvesse 12. veebruari 2003. aasta arvamust teemal: „Komisjoni teatis: Mullakaitse teemastrateegia” — CdR 190/2002 fin ⁽¹⁾,

võttes arvesse oma arvamuse eelnõud (CdR 321/2006 rev. 1), mille säästva arengu komisjon võttis vastu 27. novembril 2006 (raportöör: hr. Cor Lamers (NL/EPP, Houteni linnapea),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

Üldised märkused

1.1 Muld on olulise tähtsusega meie elutegevuse seisukohast. Muld on hädavajalik toitainete ja vee allikana, ringluste reguleerijana, paljude organismide elukeskkonna ja maapealse elu kandjana. Inimese ja looduse jaoks on otsustava tähtsusega, et muld täidaks kõiki neid ülesandeid optimaalselt ja jätkusuutlikult ka tulevikus.

1.2 Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid seisavad vähemal või rohkemal määral silmitsi mullaprobleemidega. On selge, et mõningates Euroopa osades on muld degradeerunud märkimisväärselt ja murettekitaval määral ning degradeerub ka tulevikus.

1.3 Muld on liikumatu, kuid mulla degradeerumisel ühes liikmesriigis võivad siiski olla piiriüleised tagajärjed; seetõttu leiab komitee, et ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele. Lisaks nendib komitee, et mullakaitsepoliitika on välja töötanud ainult üheksa liikmesriiki ning et nimetatud poliitika on tavaliselt piiritletud pinnase saastatuse teatud aspektidega. Komitee leiab samuti, et lähtuvalt keskkonnakaitsealastest aspektidest on üle-euroopalist mullapoliitikat tarvis. Nii on näiteks mulla saastumine ning inimeste ja loomade tervis omavahel seotud ning mullakaitsepoliitika seostub kõnealuse valdkonnaga. Lisaks tuleb Euroopa tasandil tähelepanu pöörata Kyoto protokollile, mulla degradeerumise piiriülesele mõjule, teisi keskkonnaalaldkondi mõjutavale survele ning kliimamuutustele.

1.4 Mullakaitsepoliitika on väga keeruline valdkond. Euroopas on üle 320 erineva mullatüübi, mida kasutatakse arvuks katel eesmärkidel. Mullal võib seega olla majanduslik, sotsiaalne, kultuuriline või ökoloogiline funktsioon ning seda võib kasutada põllumajanduslikel või keskkonnaalastel eesmärkidel, kinnisva-

raarenduses, teede ja tammide ehitusel. Seetõttu on mulda ähvardavad ohud liikmesriigiti väga erinevad. Kõik see põhjustab suuri erinevusi ka liikmesriigiti ning isegi konkreetse liikmesriigi eri piirkondade vahel. Ka liikmesriigiti rakendatavad meetmed väga erinevad. Peale geograafiliste erinevuste on Euroopa piirkondade vahel ka kliimaatilised erinevused. Erinevused sõltuvad kohalike ja piirkondlike haldusorganite sellealastest tegevusest.

1.5 Võttes arvesse kõnealuseid suuri erinevusi ning raskusi ühiste normide väljatöötamisel, peab komitee ühiste kvantitatiivsete normide vastuvõtmist praegusel hetkel võimatuks. Komitee leiab siiski, et komisjoni esitatud strateegia on esimene samm selles suunas, et lähitulevikus saavutada kokkulepe ühiste normide osas. Tõhusaks mullakaitseks on vaja rakendada sihipäraseid meetmeid. Mullakaitse on poliitikavaldkond, millega tuleks tegeleda eelkõige kohalikul ja piirkondlikul tasandil.

1.6 Enamikes liikmesriikides vastutavad mullakaitsepoliitika eest kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused. Seetõttu peavad just omavalitsusorganid uute mullakaitse meetodite ja vahendite väljatöötamisel võtmerolli mängima.

1.7 Euroopa Liidule jääb kõnealuses valdkonnas toetaja ja julgustaja roll. Euroopa Liidu õigusaktide kehtestamise idee tuleb tagasi lükata, kui see ei ole paindlik ega jäta liikmesriikidele piisavalt tegevusvabadust.

Strateegia eesmärgid

1.8 Komitee kiidab strateegia eesmärgid heaks ning leiab, et need annavad märkimisväärselt panuse paindliku ja Euroopale ühtse poliitika väljakujundamiseks, et tagada mulla jätkusuutlik majandamine.

⁽¹⁾ EÜT C 128, 29.5.2003, lk 43.

1.9 Strateegia eesmärkide kirjeldamine on viinud komitee arvamusele, et rõhutatakse mullaga seotud protsesside kohta käivate olemasolevate teadmiste arendamist ning liikmesriike kohustatakse võtma selles valdkonnas meetmeid. Viimaseid innustatakse võitlema mulla degradatsiooni vastu, kusjuures tegelike ohupiirkondade kindlaksmääramine, piirkondade mulla degradeerumise vähendamise eesmärkide poole püüdlamine ning nimetatud eesmärkide saavutamiseks võetavate meetmete määratlemine jäävad liikmesriikide otsustada. Komitee toetab nimetatud lähenemisviisi, kuna see võimaldab mullakaitse temaatikat käsitleda integreeritult ja hästi struktureeritult, rõhutades samas probleemi kohalikku ja piirkondlikku aspekti.

Mullakaitse integreerimine ühenduse ja riiklikesse õigusaktidesse

1.10 Strateegia elluviimiseks tuleb süstemaatiliselt hinnata kõiki kehtivaid ELi seadusi ja poliitikavaldkondi, mis on seotud mulla temaatikaga, eesmärgiga teha kindlaks, mil määral need toetavad jätkusuutliku mullakaitse edendamist ELis. Kui kõnealuste seaduste või poliitikavaldkondade panus eesmärgi edendamisse on ebapiisav, tuleb neid kohandada. Komisjon peab nii kiiresti kui võimalik töötama eesmärgi saavutamiseks välja vastava tegevuskava.

1.11 Ülaltoodud põhjustel leiabki komitee, et kavandatav strateegia peaks olema rohkem seotud teiste ühenduse kuuenda keskkonnavalase tegevuskava raames väljatöötatud strateegiatega ning eriti pestitsiidide, jäätmeid ja ringlussevõttu (jäätmekäitlust), pinna- ja põhjavett käsitlevate strateegiatega.

Head tavad ning teadmised mullaga seonduvatest protsessidest

1.12 Komitee leiab, et mulla säästlikuks majandamiseks on oluline tösta teadlikkust ja suurendada teabevahetust kõnealusel teemal. Arvesse tuleb võtta nii mulda ähvardavaid ohte kui säästvale ühiskonnale avanevaid võimalusi.

1.13 Liikmesriikide rakendatavad meetmed on väga erinevad (vt punkti 1). Komitee arvab, et Euroopa mulla kvaliteeti on võimalik tõhusalt ja otstarbekalt parandada, kui liikmesriigid, kes on juba mullapoliitika kasutusele võtnud, jagavad oma teadmisi mullapoliitika alal teiste liikmesriikidega. Komitee julgustab seega liikmesriike, milles juba rakendatakse väljaarenenud mullapoliitikat, jagama oma kogemusi teiste liikmesriikidega, kelle õigusaktid mainitud valdkonnas ei ole piisavalt laiahaardelised.

1.14 Komitee peab väga oluliseks luua avatud suhtlusplatvormi, mis võimaldaks vahetada teavet heade tavade kohta eesmärgiga pakkuda piisavat mullakaitset. Tingituna mullatüüpide rohkusest ELis on vajadus täieliku ülevaate järele meetmete kohta, mida saab kasutada ja mille tõhusus on praktikas tõestatud.

Uus mullakaitse raamdirektiiv

1.15 . Raamdirektiivi eesmärk on koostada ülevaate muldade degradatsioonist ELis. Nimetatud dokument annab kriteeriumid

kõnealuse ülevaate läbipaistvaks ja ühetaoliseks koostamiseks. Liikmesriigid määravad ise kindlaks, kas kuulutada mõni piirkond ohualaks, milliseid meetmeid vajadusel võtta ning kõnealuste meetmete ajalise kestuse.

1.16 Komitee on veendunud, et direktiiv, milles sätestatakse ülevaate koostamine ning mis aitab liikmesriikidel tegutseda komisjoni soovitatud viisil, võib aidata kaasa mulla säästlikule majandamisele ELis. Direktiiv ei tohi raskendada ega takistada kehtivat ja hästi toimivat riiklikku mullapoliitikat. See tähendab, et direktiiv peaks olema paindliku ülesehitusega. Meetmeid tuleks rakendada vabatahtlikkuse alusel motiveerivate ja nõuandvaate kavade näol. Lisaks tuleks takistada dokumentatsioonile esitavate nõuete kasvu, et vältida ebavajaliku bürokraatia vastu. Samas ei tohiks praeguses komisjoni ettepanekus näha kutsset ELi kaugemale ulatuvaks sekkumiseks.

1.17 Komitee on arvamisel, et keskkonnastandardite saavutamisel peaks esikohal olema liikmesriikide vastutus, millele lisandub mullasaaste tekitaja või omaniku vastutus. Seega on vaja kokku leppida, et ka „saastaja maksab” põhimõtte rakendamisel võib vastutusele võtta mitte üksnes mullasaaste tekitajaid vaid ka teisi kohustatud isikuid. Komitee rõhutab, et lõplik vastutaja tuleb reguleerida riiklikul tasandil.

1.18 Komitee tunneb muret selle üle, et direktiivi konkreetsete sätete koostamisel, eelkõige mullasaaste ohtude hindamise kriteeriumite määramisel, tuleks vastavalt otsusele 1999/468/EÜ (otsus komitoloogia menetluse kohta) tugineda asjakohasele komiteele. Seoses sellega tuleb valida menetlus, mis tagab kõigi asjaomaste sidusrühmade kaasamise ja nende huvide arvestamise.

Halduskoormus

1.19 Direktiivi artikkel 16 seab kohalikele ja piirkondlikele haldusorganitele suure aruandekohustuse. Komitee leiab, et nimetatud kohustus ei tohiks olla kohalikele ja piirkondlikele haldusorganitele ebaproportsionaalselt suur. Sellega seoses tuleks esile tuua, et aruannete koostamiseks vajalikku tähelepanu, inimtööjõudu ja rahalisi vahendeid ei saa samaaegselt anda meetmetele, mida võetakse mulla degradeerumise takistamiseks, kuigi just viimane peaks olema prioriteet.

1.20 Komitee toonitab, et on tähtis integreerida mullakaitsepoliitikat valdkondade poliitikasse ja kõigi haldustasandite eeskirjadesse (artikkel 3). Valdkonna poliitika elluviimisel on vaja jälgida, et olemasolevatel andmetel põhineva kontrolli (mullatestide) kohustuse sisseseadmine toimuks ettevaatlikult. Nimetatud kontroll on oluline vaid juhul, kui muld on ohustatud. Kuna poliitika näol on tegelikult tegu raamistikuga, ei ole kõnealused testid rakendusetapil üldiselt vajalikud. Keerulistes ja ulatuslike mõõtmetega olukordades kehtib juba niigi keskkonnamõju hindamise aruande kohustus.

1.21 Komitee tunneb muret kohalike ja piirkondlike haldusorganite halduskoormuse üle, mis võib olla tingitud järgmistest nõuetest: ohualade kindlakstegemine, ohualade loetelu läbivaatamise kohustus iga kümne aasta tagant (artikkel 6) ja saastatud ohualade loetelu läbivaatamine. (artiklid 10 ja 11).

1.22 Komitee märgib, et direktiivi ettepanekus on ära toodud terve rida registreerimis- ja aruandluskohustusi ning nõuded töötada välja kavasad ja programme, mis peavad tõenäoliselt läbima keskkonnamõju strateegilise hindamise. Nimetatud meetmed tooksid endaga kaasa täiendava halduskoormuse. Eli õigusaktides tuleks võimalusel vältida aruandluskohustuse nõudmist ning selliste kavade ja programmide koostamist, mis peavad tõenäoliselt läbima keskkonnamõju strateegilise hindamise.

1.23 Komitee on arvamisel, et avalikkuse kaasamine peaks piirduma keskkonnateabe direktiivis sätestatud juhtudega.

Mulla degradatsiooni protsessiga võitlemise meetmeprogrammid

1.24 Komitee soovib, et asjaomastele ametiasutustele ei langeks otsest kohustust saastatud alasid puhastada ja majandada (artikkel 13). Asutused tagavad, et puhastamine tegelikult toimuks. Neid küsimusi tuleb vaadelda liikmesriigis kehtivate seaduste ja õigusaktide taustal ning mulla konkreetsest olukorrast lähtudes. Samas jääb jätkuvalt kehtima nõue, et asjaomased asutused peavad tegelema saastatud paikade küsimusega.

1.25 Komitee toetab funktsioonidele suunatud lähenemist degradeeritud mulla tervendamisel (artikli 1 lõige 1 ja artikli 13 lõige 2). Meetmeid soovitatakse sõltuvalt mulla (praegusest) kasutamisest.

1.26 Mõju hindamises väidetakse, et mulla degradatsiooni protsessi vähendamiseks võetud meetmed annavad märkimisväärset kasu ühiskonnale. Komitee toetab nimetatud seisukohta, kuid soovib rõhutada, et kõnealuse kasu saamiseks tuleb kõigepealt mulda investeerida. Kogemused on näidanud, et eriti kogukondade ja piirkondade mulla tervendamise projektid takerduvad sageli rahaliste vahendite puudumise taha.

1.27 Komitee leiab, et mulla seisundi aruande (artikkel 12) sisseviimine kujutab endast ELi toetust saastatud alade loetelu koostamisel. Ühest küljest aitab nimetatud aruanne kaasa saastatud alade loetelu ajakohastamisele, teisest küljest annab see teistes liikmesriikides maaostust huvitatud esindajatele läbi paistvat teavet ning võimaldab nii vältida majanduslike kahjude teket. Nii antakse tõeline sisu „saastaja maksab” põhimõttele (artikkel 4).

1.28 Komitee leiab, et Komitee leiab, et mulla funktsioonide säilitamise meetmete kindlakstegemise käigus tuleb tähelepanu

pöörata mitte ainult sotsiaalsetele ja majanduslikele aspektidele, vaid ka turvalisuse küsimustele ning arheoloogilise, geoloogilise ja geomorfoloogilise pärandi olemasolule (artikkel 8).

1.29 Komitee on arvamisel, et komisjoni nõudes riiklike rahastamismehhanismide järele saastatud alade tervendamiseks (artikkel 13) ei arvestata piisavalt olemasolevaid spetsiifilisi piirkondlikke (rahastamis)mehhanisme, mis on end õigustanud senises praktikas. Ühenduse nõuetega kõnealuses valdkonnas võivad pigem kaasned takistused.

Head tavad

1.30 Komitee leiab, et teabevahetusfoorumi kavandatud loomine on komisjoni ettepaneku üks tähtsamaid osi (artikkel 17). Tänu praktilisele teabele ja kogemustele peaksid kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused kõnealuses foorumis aktiivselt osalema.

2. Regioonide Komitee soovitused

2.1 Komitee leiab, et Euroopa Komisjon peaks koostama suunismetmete paketi, mis hõlmab kulutasuvaid meetmeid, millest liikmesriigid saaksid inspiratsiooni koostada enda meetmepaketid ja kasutaksid iseotsustamise võimalust. Liikmesriigid, kes ei ole veel mullapoliitikat välja töötanud või kes on seda hetkel välja töötavad, saavad kõnealuses valdkonnas tõhusalt tegutseda vaid juhul, kui neil on piisavalt teadmisi.

2.2 Komitee teeb ettepaneku mitte kohaldada üleeuroopalist aruandluskohustust, vaid lubada liikmesriikidel kasutada oma aruandlussüsteemi ja tagada Euroopa Komisjonile sellele juurdepääs (artikkel 16).

2.3 Ohualasid saab väga konkreetsetl kindlaks teha samas vähendades asjaomaste ametiasutuste halduskoormust, kui kõigepealt nõutakse põgusat ülevaadet asjaomase liikmesriigi mulla (või selle teatud osade) võimalikest ohtudest (artikkel 6). Seose ohualade läbivaatamise ja saastatud alade ülevaate koostamisega on täieliku läbivaatamise nõue üleliigne. Piisab teabe uuendamisest seireandmete põhjal.

2.4 Komitee soovib täpsustada Euroopa Komisjoni teemastrateegias nimetatud läbivaatamise ajakava, määrata selle prioriteetid ning tähtsused. Esimene prioriteet peaks olema välja selgitada kliimamuutuste mõju mullale. On teada, et kliimamuutustel põhjustab või võib põhjustada orgaanilise ainese kiirenenuid degradeerumise protsess. Arvestades orgaanilise ainese sisalduse tähtsust mulla funktsioonidele, võib kliimamuutustel olla olulisi tagajärgi mulla säästliku majandamise seisukohalt.

Soovitus 1

Artikkel 1

Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et kaitsta mulda ja säilitada mulla võimet täita järgmisi keskkonnavalaseid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi funktsioone:</p> <p>a) biomassi tootmine, sealhulgas põllumajanduses ja metsanduses,</p> <p>b) toitainete, muude ainete ja vee talletamine, filtreerimine ja muundamine,</p> <p>c) suure bioloogilise mitmekesisuse kogumi (elupaigad, liigid ja geenid) säilitamine,</p> <p>d) inimeste ja inimtegevuse füüsiline ja kultuurikeskkond,</p> <p>e) tooraineallikas,</p> <p>f) süsinikuvaru säilitamine,</p> <p>g) geoloogilise ja arheoloogilise pärandi säilitamine.</p> <p>Seepärast kehtestatakse direktiiviga meetmed, et vältida nii loomulikke kui inimtekkelisi mulla degradeerumisprotsesse, mis kahjustavad mulla võimet täita kõnealuseid funktsioone. Nimetatud meetmed hõlmavad kõnealuste protsesside mõju leevendamist ning degradeerunud muldade taastamist ja tervendamist tasemeni, mis vastab vähemalt tänasele ja heakskiidetud tulevasele kasutamiseviisile.</p>	<p>1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et kaitsta mulda ja säilitada mulla võimet täita vastavalt olukorrale järgmisi keskkonnavalaseid, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi funktsioone:</p> <p>a) biomassi tootmine, sealhulgas põllumajanduses ja metsanduses,</p> <p>b) toitainete, muude ainete ja vee talletamine, filtreerimine ja muundamine,</p> <p>c) suure bioloogilise mitmekesisuse kogumi (elupaigad, liigid ja geenid) säilitamine,</p> <p>d) inimeste ja inimtegevuse füüsiline ja kultuurikeskkond,</p> <p>e) tooraineallikas,</p> <p>f) süsinikuvaru säilitamine,</p> <p>g) geoloogilise, <u>geomorfoloogilise</u> ja arheoloogilise pärandi säilitamine.</p> <p>Seepärast kehtestatakse direktiiviga meetmed, et vältida nii loomulikke kui inimtekkelisi mulla degradeerumisprotsesse, mis kahjustavad mulla võimet täita kõnealuseid funktsioone. Nimetatud meetmed hõlmavad kõnealuste protsesside mõju leevendamist ning degradeerunud muldade taastamist ja tervendamist tasemeni, mis vastab vähemalt tänasele ja heakskiidetud tulevasele kasutamiseviisile.</p>

Motivatsioon

Artiklist selgub, et pakutud meetmed viitavad funktsioonist lähtuvale lähenemisviisile. Seetõttu tekitab kasutatud väljend „täita funktsioone“ ettekujutuse, et tegemist on multifunktsionaalsusega ning eeldab, et muld peaks olema võimeline samaaegselt täita kõiki nimetatud funktsioone.

Muld ei ole mitte ainult geoloogilise ja arheoloogilise pärandi, vaid ka geomorfoloogilise pärandi kandja. Geomorfoloogia all mõistetakse mulla vormumist maastikuks ehk pinnavorme. Kui mõnel pinnavormil on eriline väärtus, tuleb tagada selle säilimine.

2. soovitus

Artikkel 3

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Kui mõne valdkonna, eriti piirkonna või linna ruumilise planeerimise, transpordi, energeetika, põllumajanduse, maaelu arendamise, metsanduse, toorainete kaevandamise, kaubanduse ja tööstuse, tootepoliitika, turismi, kliimamuutuse, keskkonna, looduse ja maastiku valdkonna jaoks väljatöötatav poliitika võib hoogustada või pidurdada mulla degradeerumist, uurib, kirjeldab ja hindab liikmesriik selle mõju mulla degradeerumisele.</p> <p>Liikmesriik avalikustab kõnealused tulemused.</p>	<p>Kui mõne valdkonna, eriti piirkonna või linna ruumilise planeerimise, transpordi, energeetika, põllumajanduse, maaelu arendamise, metsanduse, toorainete kaevandamise, kaubanduse ja tööstuse, tootepoliitika, turismi, kliimamuutuse, keskkonna, looduse ja maastiku valdkonna jaoks väljatöötatav poliitika võib <u>eeldatavasti</u> hoogustada või pidur- <u>dada</u> mulla degradeerumist, uurib, ja kirjeldab ja hindab liikmesriik selle mõju mulla degradeerumisele.</p> <p>Liikmesriik avalikustab kõnealused tulemused. <u>Ühenduse poliitika ja õigusaktide väljatöötamisel rakendab komisjon välist integratsiooni mullaküsimuses.</u></p>

Motivatsioon

Komitee toetab artiklis 3 kirjeldatud välist integratsiooni.

3. soovitus

Artikkel 6

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmise kuupäev], teeb liikmesriik sobival tasandil kindlaks oma territooriumi alad (edaspidi „ohualad“), mille puhul on veenvaid tõendeid või põhjendatud alust kahtluseks, et seal on toimunud või võib lähitulevikus toimuda üks või mitu järgmistest mulla degradatsiooniprotsessidest:</p> <p>a) vee- või tuuleerosioon,</p> <p>b) orgaanilise ainese kadu mulla orgaanilise osa, välja arvatud taimede ja loomade kõdunemata jäägid, nende osalise lagunemise saadused ja mulla biomass, pideva vähenemise tõttu,</p> <p>c) tihenemine lasuvustiheduse suurenemise ja mulla pooruse vähenemise tõttu,</p> <p>e) sooldumine lahustuvate soolade kogunemise tõttu,</p> <p>f) maalihked mulla- ja kivide mõõduka või suure kiirusega allamäge liikumise tõttu.</p> <p>Ohualade kindlakstegemisel arvestab liikmesriik iga vaadeldava degradatsiooniprotsessi puhul vähemalt I lisas loetletud kriteeriume ning võtab arvesse, kuivõrd võib mulla kvaliteedi halvenemine hoogustada kasvuhoonegaaside keskkonda heitmist ja kõrbestumist.</p> <p>2. Vastavalt lõikele 1 kindlakstehtud ohualad avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga kümne aasta järel.</p>	<p>1. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmise kuupäev], teeb liikmesriik <u>oma hinnangul</u> sobival <u>haldustasandil</u> ja sobivas <u>geograafilises suurusjärgus</u> kindlaks oma territooriumi alad (edaspidi „ohualad“), mille puhul on veenvaid tõendeid või põhjendatud alust kahtluseks, et seal on toimunud või võib lähitulevikus toimuda üks või mitu järgmistest mulla degradatsiooniprotsessidest:</p> <p>a) vee- või tuuleerosioon,</p> <p>b) orgaanilise ainese kadu mulla orgaanilise osa, välja arvatud taimede ja loomade kõdunemata jäägid, nende osalise lagunemise saadused ja mulla biomass, pideva vähenemise tõttu,</p> <p>c) tihenemine lasuvustiheduse suurenemise ja mulla pooruse vähenemise tõttu,</p> <p>e) sooldumine lahustuvate soolade kogunemise tõttu,</p> <p>f) maalihked mulla- ja kivide mõõduka või suure kiirusega allamäge liikumise tõttu.</p> <p>Ohualade kindlakstegemisel <u>arvestab</u> koostab liikmesriik iga vaadeldava degradatsiooniprotsessi puhul <u>põgusa ülevaate degradatsiooniteguritest</u>, mis antud liikmesriigi mulla või selle osa puhul kõne alla ei tule. Teiste degradatsioonitegurite puhul koostatakse võimalike ohualade loetelu. Ohualade lõplik loetelu koostatakse esialgse loetelu analüüsi põhjal, mille käigus arvestab liikmesriik <u>ühest küljest</u> vähemalt I lisas loetletud kriteeriume ning <u>teisest küljest</u> võtab arvesse, kuivõrd võib mulla kvaliteedi halvenemine hoogustada kasvuhoonegaaside keskkonda heitmist ja kõrbestumist.</p> <p>2. Vastavalt lõikele 1 kindlakstehtud ohualad avalikustatakse ja <u>vaadatakse läbi uuendatakse</u> vähemalt iga kümne aasta järel.</p>

Motivatsioon

Lõige 1: liikmesriigid otsustavad ise, millisel haldustasandil ning millises geograafilises suurusjärgus ohualasid kindlaks määratakse. Meetmete rakendamine või mitterakendamine ohualadel ning meetmete valik on asjaomase liikmesriigi poliitiline otsus. Enne ohualade kindlakstegemist on mõistlik koostada põgus ülevaade, mis võimaldab mõned ebaselged juhtumid välja jätta. Edasised analüüsid peavad olema põhjendatud. Esialgse kindlakstegemise põhjal võib liikuda edasi ohualade täpsemale kaardistamisele I lisas loetletud kriteeriumite abil. Põllumajanduspiirkondades on orgaanilise ainese sisaldus mullas väiketaluti erinev (heterogeensed mullad). Orgaaniline aines taastub aeglaselt, tihti vaid ühe väiketalu piires. Taastumist on võimalik soodustada sobiva põllumajandusliku tegevuse ning ennekõike sobiva ökokeskkonna loomisega.

Lõige 2: komisjoni kasutatud termin „läbi vaatama” viitab sellele, et iga viie aasta tagant on vaja loetelu läbi vaadata. On oluline, et liikmesriikidel oleks tõhus järelvalvesüsteem, mis võimaldaks ajakohastada saastamisohus olevate alade loetelu iga kümne aasta tagant.

4. soovitus

Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Artikli 6 kohaselt kindlakstehtud ohualade jaoks koostab liikmesriik sobival tasandil artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamise meetmeprogrammi, milles esitab ohu vähendamise eesmärgid, kohased meetmed nende saavutamiseks, kõnealuste meetmete kohaldamise ajakava ning hinnangu, millised era- või riiklikud vahendid on vaja eraldada nende meetmete rahastamiseks.</p> <p>2. Meetmeprogrammi koostamisel ja läbivaatamisel lõike 1 kohaselt pöörab liikmesriik tõsist tähelepanu kavandatud meetmete sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule.</p> <p>Liikmesriik tagab, et meetmed oleksid kulutasuvad ja tehniliselt teostatavad, ning viib enne meetmeprogrammi rakendamist läbi selle mõju analüüsid, sealhulgas tasuvusanalüüsi.</p> <p>Liikmesriik näitab oma meetmeprogrammis, kuidas meetmeid tuleb rakendada ja kuidas need aitavad kaasa püstitatud keskkonnaneesmärkide saavutamisele.</p> <p>3. Kui ala ohustab korraga mitu mulla degradeerimisprotsessi, võib liikmesriik vastu võtta ühtse programmi, milles seab kõigi kindlakstehtud ohtude jaoks kohased ohu vähendamise eesmärgid koos sobivate meetmetega nende saavutamiseks.</p> <p>4. Meetmeprogramm koostatakse seitsme aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], ja see on rakendatud hiljemalt kaheksa aastat pärast kõnealust kuupäeva.</p> <p>Meetmeprogramm avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.</p>	<p>1. Artikli 6 kohaselt kindlakstehtud ohualade jaoks koostab liikmesriik <u>enda hinnangul</u> sobival haldustasandil ja <u>sobivas geograafilises suurusjärgus</u> artikli 1 lõikes 1 osutatud mullafunktsioonide säilitamise meetmeprogrammi, milles esitab ohu vähendamise eesmärgid, kohased meetmed nende saavutamiseks, kõnealuste meetmete kohaldamise ajakava ning hinnangu, millised era- või riiklikud vahendid on vaja eraldada nende meetmete rahastamiseks.</p> <p>2. Meetmeprogrammi koostamisel ja läbivaatamisel lõike 1 kohaselt pöörab liikmesriik tõsist tähelepanu kavandatud meetmete sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule, <u> nagu ka turvalisusele ning arheoloogilisele, geomorfoloogilisele ja geoloogilisele parandile.</u></p> <p>Liikmesriik tagab, et meetmed oleksid kulutasuvad ja tehniliselt teostatavad, ning viib enne meetmeprogrammi rakendamist läbi selle mõju analüüsid, sealhulgas tasuvusanalüüsi.</p> <p>Liikmesriik näitab oma meetmeprogrammis, kuidas meetmeid tuleb rakendada ja kuidas need aitavad kaasa püstitatud keskkonnaneesmärkide saavutamisele.</p> <p>3. Kui ala ohustab korraga mitu mulla degradeerimisprotsessi, võib liikmesriik vastu võtta ühtse programmi, milles seab kõigi kindlakstehtud ohtude jaoks kohased ohu vähendamise eesmärgid koos sobivate meetmetega nende saavutamiseks.</p> <p>4. Meetmeprogramm koostatakse seitsme kolme viie aasta jooksul, alates ülevõtmiskuupäev artiklis 17, lõikes 2 ettenähtud Euroopa Komisjoni suuniste avaldamisest, ja see rakendatakse ellu hiljemalt kaheksa neli aastat pärast kõnealust kuupäeva.</p> <p>Meetmeprogramm avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.</p>

Motivatsioon

Lõige 2: komitee leiab, et vaid sotsiaalsete ja majanduslike mõjude arvesse võtmisest ei piisa. Olulised on ka turvalisus, geomorfoloogiline, geoloogiline ja arheoloogiline pärand.

Liikmesriigid rahastavad meetmeid ise. Seega ei ole vajalik, et ühenduste direktiiv kohustaks kulutasuvate meetmete rakendamist.

Lõige 4: komisjoni ettepanek võtab arvesse direktiivi jõustumise hetke. Enne meetmete valimist peavad riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud haldusorganid olema olukorrast võimalikult hästi teavitatud. Selleks tuleb avaldada kasumlike meetmete kogu, millele nimetatud ametivõimud saavad poliitika kujundamisel toetuda (vt ka 9. ja 10. soovitus). Nii saab Euroopa Komisjon luua oma tegevusega lisaväärtust. Sellel põhjusel arvabki komitee, et paremaks lähtepunktiks on nimetatud suuniste avaldamiskuupäev.

5. soovitus

Artikkel 10

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Liikmesriik teeb artiklis 11 sätestatud korras oma territooriumil kindlaks alad, edaspidi „saastatud alad”, mille kohta on tõendatud, et inimtekkelisi ohtlikke aineid esineb seal sellisel määral, et kõnealune ala on liikmesriigi arvates ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.</p> <p>Kõnealuse ohu hindamisel võetakse arvesse maa praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi.</p> <p>2. Liikmesriik koostab oma saastatud alade loetelu, edaspidi „loetelu”. Loetelu avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.</p>	<p>1. Liikmesriik teeb artiklis 11 sätestatud korras oma territooriumil kindlaks alad, edaspidi „saastatud alad”, mille kohta on tõendatud, et inimtekkelisi ohtlikke aineid esineb seal sellisel määral, et kõnealune ala on liikmesriigi arvates ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.</p> <p>Kõnealuse ohu hindamisel võetakse arvesse maa praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi.</p> <p>2. Liikmesriik koostab oma saastatud alade loetelu, edaspidi „loetelu”. Loetelu avalikustatakse ja vaadatakse läbi vähemalt ajakohastatakse vajadusel iga viie aasta järel.</p>

Motivatsioon

Komisjoni kasutatud termin „läbi vaatama” viitab sellele, et iga viie aasta tagant on vaja loetelu täielikult läbi vaadata. Siiski on oluline, et liikmesriikidel oleks tõhus järelvalvesüsteem, mis võimaldaks kaasajastada saastamisohus olevate alade loetelu iga viie aasta tagant.

6. soovitus

Artikkel 11

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes vastutab saastatud alade kindlakstegemise eest.</p> <p>2. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], teeb pädev asutus kindlaks vähemalt need alad, kus toimuvad või on minevikus toimunud mulda saastada võivad tegevused, millele osutatakse II lisas.</p> <p>Seejuures käsitletakse II lisa punktis 2 osutatud tegevusi sõltumatult künnisväärtustest, mis on esitatud nõukogu direktiivi 96/61/EÜ I lisas, välja arvatud mikroettevõtete tegevus, nagu see on määratletud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ lisa artikli 2 punktis 3, ja loomakasvatusega seotud tegevused.</p> <p>Kindlakstegemine vaadatakse kindla aja järel uuesti läbi.</p> <p>3. Pädev asutus mõõdab järgmise ajakava alusel ohtlike ainete sisaldust aladel, mis on kindlaks tehtud lõike 2 kohaselt, ja kui sisaldus on nii kõrge, et on piisav alus pidada seda ohtlikuks inimeste tervisele või keskkonnale, hinnatakse kõnealusel alal ohtu kohapeal:</p> <p>a) [ülevõtmiskuupäev] alates viie aasta jooksul vähemalt 10 %-l aladest,</p> <p>b) [ülevõtmiskuupäev] alates 15 aasta jooksul vähemalt 60 %-l aladest,</p> <p>c) [ülevõtmiskuupäev] alates 25 aasta jooksul ülejäänud aladel.</p>	<p>1. Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes vastutab saastatud alade kindlakstegemise eest.</p> <p>2. Viie aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], teeb pädev asutus kindlaks vähemalt need alad, kus toimuvad või on minevikus toimunud mulda saastada võivad tegevused, millele osutatakse II lisas.</p> <p>Seejuures käsitletakse II lisa punktis 2 osutatud tegevusi sõltumatult künnisväärtustest, mis on esitatud nõukogu direktiivi 96/61/EÜ I lisas, välja arvatud mikroettevõtete tegevus, nagu see on määratletud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ lisa artikli 2 punktis 3, ja loomakasvatusega seotud tegevused.</p> <p>Alade loetelu ajakohastatakse vaadatakse kindla aja järel uuesti läbi.</p> <p>3. Pädev asutus mõõdab koostab järgmise ajakava alusel nimekirja saastejuhtumitest kindlakstehtud aladel vastavalt punktis 2 kirjeldatud meetodile ohtlike ainete sisaldust aladel, mis on kindlaks tehtud lõike 2 kohaselt, ja kui sisaldus on nii kõrge, et on piisav alus pidada seda ohtlikuks inimeste tervisele või keskkonnale, hinnatakse kõnealusel alal ohtu kohapeal. tagatakse kõnealuse ohu hindamine kohapeal.</p>

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	a) [ülevõtmiskuupäev] alates viie aasta jooksul vähemalt 10 %-l aladest, b) [ülevõtmiskuupäev] alates 15 aasta jooksul vähemalt 60 %-l aladest, c) [ülevõtmiskuupäev] alates 25 aasta jooksul ülejäänud aladel.

Motivatsioon

Pädevad asutused on kohustatud koostama saastunud alade tabeli. Samuti vastutavad nad inimeste tervist ja keskkonda ohustavate võimalike riskide eest. See ei tähenda samas, et nad peaks kõnealustel aladel ise uurimuse läbi viima. Üldjuhul oodatakse analüüsi saastejuhtumi kohta esmajärjekorras saastajalt, koha omanikult või kasutajalt. Juhul, kui kedagi ei saa enam saastejuhtumi eest vastutavaks teha, võivad pädevad asutused kõnealuse analüüsi ise läbi viia.

7. soovitus

Artikkel 12

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
2. Aruande mulla seisundi kohta esitab liikmesriigi volitatud asutus või isik. Aruandes esitatakse vähemalt järgmised üksikasjad: a) ala senine kasutuslugu ametlike dokumentide alusel, b) keemiline analüüs üksnes selliste ohtlike ainete sisalduse määramiseks mullas, mis on seotud mulda saastada võinud tegevusega kõnealusel alal, c) ohtlike ainete sisaldus, mille puhul on piisav alus karta ohtu inimeste tervisele või keskkonnale.	2. Aruande mulla seisundi kohta esitab liikmesriigi volitatud asutus või isik. Aruandes esitatakse vähemalt järgmised üksikasjad: a) ala senine kasutuslugu ametlike dokumentide alusel, b) keemiline analüüs üksnes selliste ohtlike ainete sisalduse määramiseks mullas, mis on seotud mulda saastada võinud tegevusega kõnealusel alal, c) ohtlike ainete sisaldus, mille puhul on piisav alus karta ohtu inimeste tervisele või keskkonnale ja millega seoses tuleb arvesse võtta kõnealuste liikmesriikide riskiohjamise ja mulla tervendamise poliitikat, samuti kohalikke mulla eripärasid.

Motivatsioon

Punkti 2 alapunkti c võib mõista selliselt, et eksisteerib ühtne nimekiri võimalikke ohtusid põhjustavate kontsentratsioonitasemetega. Komitee on arvamisel, et võimalikud ohud inimeste tervisele ja keskkonnale sõltuvad sellest, milleks ala kasutatakse. Sellele lisaks võib kasutuseesmärk muutuda peale ala võõrandamist.

Juhul, kui mulla seisundit käsitlevas aruandes soovitakse esile tuua asjaomase alaga seonduvad võimalikud ohud, tuleb läbi viia riskianalüüs, milles tuleks arvestada nii ala praegust kui ka tulevast heakskiidetud võimalikku kasutust.

Mulda käsitleva aruande mudelis tuleb jätta ruumi andmete tõlgendamisele ja arvestada asjaomases riigis läbiviidava riskiohjamise ja mulla tervendamise poliitikat.

8. soovitus

Artikkel 13

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Liikmesriik tagab oma loetelus olevate saastatud alade seisundi tervendamise</p> <p>2. Tervendamine hõlmab meetmeid, mille eesmärk on mullast saasteainete eemaldamine, nende sisalduse jälgimine, piiramine või vähendamine mullas, nii et saastatud ala ei oleks selle praegust ja heakskiidetud tulevast kasutamiskiivis arvestades enam oluliselt ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.</p> <p>3. Liikmesriik loob sobiva mehhanismi nende saastatud alade tervendamise rahastamiseks, mille puhul põhimõtte „saastaja maksab” rakendamiseks ei saa saastamise eest vastutavat isikut kindlaks teha, ühenduse või riiklike õigusaktide alusel vastutusele võtta või tervendamiskulusid kandma sundida.</p>	<p>1. Liikmesriik tagab oma loetelus olevate saastatud alade seisundi tervendamise</p> <p>2. Tervendamine hõlmab rea ajutisi meetmeid, mille abil välditakse mis tahes kokkupuudet saasteainetega, või toimingud, mille eesmärk on mullast saasteainete eemaldamine, nende sisalduse jälgimine, piiramine või vähendamine mullas, nii et saastatud ala ei oleks selle praegust ja heakskiidetud tulevast kasutamiskiivis arvestades enam oluliselt ohtlik inimeste tervisele ja keskkonnale.</p> <p>3. Enne reaalsete tervendamistööde algust tuleb võtta ajutisi meetmeid eeldusel, et need välistavad võimaluse kokkupuuteks saasteainetega., on põhjendatud ja nende rakendamine ei kesta liiga pikka aega.</p> <p>3.4. Liikmesriik loob sobiva mehhanismi nende saastatud alade tervendamise rahastamiseks, mille puhul põhimõtte „saastaja maksab” rakendamiseks ei saa saastamise eest vastutavat isikut kindlaks teha, ühenduse või riiklike õigusaktide alusel vastutusele võtta või tervendamiskulusid kandma sundida. Tervendamisel võib kasutada Euroopa Liidu kasutada olevaid rahastamisallikaid.</p>

Motivatsioon

Punkt 2: konkreetseid tervendamismeetmeid võib rakendada ka hiljem, kui keskkonna seisund seda võimaldab ja meede osutub teiste tegevustega kombineeritult tõhusamaks, eelkõige territoriaalse arengu valdkonnas, näiteks ehitusprojektide puhul. Sel juhul tuleks võtta tarvitusele ajutised turvameetmed.

9. soovitus

Artikkel 16

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>1. Liikmesriik esitab komisjonile kaheksa aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], ja seejärel iga viie aasta järel järgmise teabe:</p> <p>a) kokkuvõtte artikli 5 kohastest algatustest,</p> <p>b) artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlakstehtud ohualad,</p> <p>c) meetodid, millega artikli 7 kohaselt tehti kindlaks ohud,</p> <p>d) artikli 8 kohaselt vastuvõetud meetmeprogrammid ja hinnang, kui tõhusalt need meetmed aitasid vähendada mulla degradeerumisprotsesse või nende ohtu,</p> <p>e) artikli 11 lõigete 2 ja 3 kohaselt läbiviidud kindlakstegemise tulemus ja artikli 10 lõike 2 kohaselt koostatud saastatud alade loetelu,</p> <p>f) artikli 14 kohaselt vastuvõetud riiklik tervendamisstrateegia,</p> <p>g) kokkuvõtte artikli 15 kohastest teavitamisalgatustest.</p>	<p>1. Liikmesriigid võimaldavad esitada komisjonile kaheksa aasta jooksul, alates [ülevõtmiskuupäev], ja seejärel iga viie aasta järel juurdepääsu andmete järgmise teabe kättesaamiseks:</p> <p>a) kokkuvõtte artikli 5 kohastest algatustest,</p> <p>b) artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlakstehtud ohualad,</p> <p>b) meetodid, millega artikli 7 kohaselt tehti kindlaks ohud,</p> <p>d) artikli 8 kohaselt vastuvõetud meetmeprogrammid ja hinnang, kui tõhusalt need meetmed aitasid vähendada mulla degradeerumisprotsesse või nende ohtu,</p> <p>c) artikli 11 lõigete 2 ja 3 kohaselt läbiviidud kindlakstegemise tulemus ja artikli 10 lõike 2 kohaselt koostatud saastatud alade loetelu,</p>

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
	<p>f) artikli 14 kohaselt vastuvõetud riiklik tervendamisstrateegia,</p> <p>g) kokkuvõte artikli 15 kohastest teavitamisalgatustest.</p> <p>2. Liikmesriigid võimaldavad komisjonile kolme viie aasta jooksul alates artikli 17 punktis 2 ette nähtud loetelu koostamisest ning seejärel iga viie aasta järel juurdepääsu andmetele järgmise teabe kättesaamiseks:</p> <p>a) kokkuvõte artikli 5 kohastest algatustest,</p> <p>b) artikli 8 kohaselt vastuvõetud meetmeprogrammid ja hinnang, kui tõhusalt need meetmed aitavad vähendada mulla degradeerumisprotsesse või nende ohtu,</p> <p>c) artikli 14 kohaselt vastuvõetud riiklik tervendamisstrateegia,</p> <p>d) kokkuvõte artikli 15 kohastest teavitamisalgatustest.</p> <p>3. Liikmesriigid võivad punktides 1 ja 2 kirjeldatud andmete kättesaadavuse jaoks kasutada oma väljatöötatud süsteeme.</p>

Motivatsioon

Kõnealusel artiklis määratletakse suur hulk nõudeid esitatava aruande kohta, mis jäävad eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vastutusele. Komitee leiab, et selline kohustus on kohalikele ja piirkondlikele haldusorganitele ebaproportsionaalselt suur. Seetõttu teeb ta ettepaneku, et liikmesriigid kasutaksid oma juba väljatöötatud aruandlussüsteeme ja et teatud teave jäetaks komisjonile kättesaadavaks. Euroopa Komisjoni tekstis nähakse ette, et alapunktide a, b, c, d, e, f ja g all toodud teave edastataks sarnasel viisil. Teave tuleb edastada kaheksa aasta jooksul alates direktiivi jõustumisest. Komitee jaotaks teabe vastavalt selle tüübile ja pakub selleks välja järgmise ajakava:

1. liikmesriigid teevad ohualad kindlaks ja koostavad nende loetelu (vt komisjon dokumendi alapunkte b, c ja e);
2. Euroopa Komisjon koostab artiklis 17 ette nähtud suunised (vt soovitus 10);
3. liikmesriigid koostavad meetmetepaketi (vt komisjoni dokumendi alapunkte a, d, f ja g).

Liikmesriigid saavad meetmetepaketi koostada ja seda rakendada vaid juhul, kui nende kasutuses on piisaval määral teavet mulla kaitse kohta ja neil on probleemi kohta piisavalt teadmisi. Mainitud teadmised on hädavajalikud, et vastata komisjoni tekstis alapunktide a, d, f ja g all esitatud kohustustele. Veepoliitika raamdirektiivi ja õhu kvaliteeti käsitlevate õigusaktide rakendamise saadud kogemused näitavad, kui oluline on, et komisjon koostaks suunised kõigist teadmistest, võimalikest lahendustest ja parimatest tavades enne seda kui liikmesriigid oma meetmetepaketi välja töötavad. See kehtib eelkõige komisjon dokumendi punkti 1 kohta, mis käsitleb pinnase katmist. Praegu on palju ebaselgust selles, milliste meetmetega pinnase katmist vähendada või ära hoida. Lahendusi võib leida ruumilise planeerimise, ehitustehnoloogia ja finantsprogrammide valdkonnas.

10. soovitus

Artikkel 17

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>Ühe aasta jooksul, alates [jõustumise kuupäev], moodustab komisjon foorumi, et vahetada artikli 6 kohaselt liikmesriikide ja huvirühmade vahel teavet ohualade kindlakstegemise ja kasutatavate või arendatavate meetodite kohta, millega hinnatakse saastatud alade ohtlikkust.</p>	<p><u>1. Ühe aasta jooksul, alates [jõustumise kuupäev], moodustab komisjon foorumi, et vahetada artikli 6 kohaselt liikmesriikide ja huvirühmade vahel teavet ohualade kindlakstegemise ja kasutatavate või arendatavate meetodite kohta, millega hinnatakse saastatud alade ohtlikkust.</u></p> <p><u>2. Euroopa Komisjon viib viie kolme aasta jooksul pärast direktiivi jõustumist täide mullakaitse teemastrateegias esitatud erinevad meetmed, mis käsitlevad direktiivi ellurakendamise strateegiat. Kõnealuste meetmete eesmärk on:</u></p> <p><u>a. koostada ülevaatlikud suunised tulemuslikest meetmetest, mida liikmesriigid võivad oma äranägemise kohaselt rakendada;</u></p> <p><u>b. töötada välja suunised parimate tavade kohta seoses pinnase katmise negatiivsete mõjude vähendamisega.</u></p> <p><u>3. Kui kõnealuse artikli punktis 1 mainitud teabevahetuse alusel ilmneb vajadus ühtlustada hindamismeetodeid, mis käsitlevad mulla saastamise riske, pakub komisjon vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251 hindamise teostamiseks välja ühised kriteeriumid.</u></p>

Motivatsioon

Punkt 2. Euroopa Komisjon teeb mullakaitse teemastrateegia raames ettepaneku algatada tegevusi parimate tavade tutvustamiseks. Komisjon mainib, et 25 liikmesriigi hulgas on 9 töötanud välja mullakaitse poliitika. Euroopa mullakaitse strateegia edu pandiks on riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste tegevus meetmete rakendamisel. Seetõttu on olulise tähtsusega, et koostataks suunised tulemuslikest meetmetest, mille alusel võivad ametiasutused oma kava luua (vt ka 9. soovitus).

Punkt 3. Komisjoni ettepanekus asub kõnealune lõik artikli 18 punktis 2. Kõnealune säte on aga tõstetud artikli 17 alla seoses komiteemenetlusega (vt 11. soovitus) ja seetõttu, et see on oluline parimate tavade väljatöötamise huvides.

11. soovitus

Artikkel 18

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>2. Kui artiklis 17 osutatud teabevahetuse käigus selgub, et mullasaaste ohtude hindamise meetodeid on vaja ühtlustada, võtab komisjon artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras vastu ühised kriteeriumid mullasaaste ohtude hindamiseks.</p>	<p>2. Kui artiklis 17 osutatud teabevahetuse käigus selgub, et mullasaaste ohtude hindamise meetodeid on vaja ühtlustada, võtab komisjon artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras vastu ühised kriteeriumid mullasaaste ohtude hindamiseks.</p>

Motivatsioon

Komitee leiab, et mullasaaste juhtumite ühiste hindamismeetodite rakendamine on oluline selleks, et tagada ühiskonnas inimeste, loomade ja taimede kaitse ühtne tase. Euroopa Komisjon teeb ettepaneku komiteemeetluse rakendamiseks kõnealuste otsuste vastuvõtmisel. Komitee leiab, et mainitud otsus mõjutab märkimisväärselt Euroopa mullakaitset käsitleva õigusloome ulatust. On olulise tähtsusega, et piirkondlikud omavalitsused kaasataks otsusetegemise protsessi. Seetõttu tehakse ettepanek, et kõnealune otsus jäetaks artiklis 17 mainitud foorumi ülesandeks ja et Euroopa Parlament ja ministrite nõukogu võtaksid seejärel vastu detailsema otsuse.

12. soovitus

Artikkel 21

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt [15 aastat pärast jõustumise kuupäeva] ja teeb, kui see on asjakohane, ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks.	Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt 15 aastat pärast artikli 17 punktis 2 ette nähtud suuniste avaldamist jõustumise kuupäeval ja teeb, kui see on asjakohane, ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks.

Motivatsioon

Komisjoni ettepanek võtab lähtepunktiks direktiivi jõustumise kuupäeva. Euroopa mullakaitse strateegia edu pandiks on siiski riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste tegevus meetmete rakendamisel. Piirkondlikud haldusasutused saavad asjaomast poliitikat välja töötada siis, kui tõhusate ja kasulike meetmete pakett on nende käsutusse jõudnud (vt ka soovitusi 9 ja 10). Seetõttu komitee leiabki, et paremaks lähtepunktiks on meetmepaketi avaldamiskuupäev ehk hetk, mil liikmesriikidel on piisavalt teavet meetmete rakendamiseks.

13. soovitus

LISA II

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<u>II LISA</u> Mulda saastada võivate tegevuste loetelu	<u>II LISA</u> Mulda saastada võivate tegevuste loetelu
<ol style="list-style-type: none"> 1. Käitised, kus esineb või esines ohtlikke aineid kogustes, mis on võrdsed nõukogu direktiivi 96/82/EÜ (Seveso) I lisa 1. ja 2. osa 2. veerus sätestatud kogustega või neist suuremad. 2. Nõukogu direktiivi 96/61/CE lisa I loetletud tegevusalad: 3. Lennujaamad 4. Sadamad 5. Endised sõjaväeobjektid. 6. Bensiinjaamad ja tanklad. 7. Keemiline puhastus. 8. Kaevandusrajatised, mis ei ole hõlmatud nõukogu direktiiviga 96/82/EÜ, sealhulgas rajatised kaevandustööstuse jäätmete jaoks, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/21/EÜ. 9. Prügilad, nagu need on määratletud nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ. 10. Reoveepuhastusseadmed. 11. Torujuhtmed ohtlike ainete transpordiks. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Käitised, kus esineb või esines ohtlikke aineid kogustes, mis on võrdsed nõukogu direktiivi 96/82/EÜ (Seveso) I lisa 1. ja 2. osa 2. veerus sätestatud kogustega või neist suuremad. 2. Nõukogu direktiivi 96/61/CE lisa I loetletud tegevusalad: 3. Lennujaamad 4. Sadamad 5. Endised sõjaväeobjektid. 6. Bensiinjaamad ja tanklad. 7. Keemiline puhastus. 8. Kaevandusrajatised, mis ei ole hõlmatud nõukogu direktiiviga 96/82/EÜ, sealhulgas rajatised kaevandustööstuse jäätmete jaoks, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/21/EÜ. 9. Prügilad, nagu need on määratletud nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ. 10. Reoveepuhastusseadmed. 11. Torujuhtmed ohtlike ainete transpordiks, tingimusel, et neil ei ole strateegilist ega sõjalist funktsiooni.

Motivatsioon

Selline sõnastus võib viidata gaasi või nafta torujuhtmetele, mis on vältimatud piisava energiavarustuse tagamiseks, kuid mida kasutatakse ka sõjalistel eesmärkidel. Komitee leiab, et jätkuva energiavarustuse tagamiseks ja arvestades sõjalisi aspekte, ei saa torujuhtmete asukohta avalikustada. Avalikku ja lihtsasti ligipääsetavat teavet torujuhtmete asukoha kohta võidakse ära kasutada terroriaktide sooritamisel.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
esimees
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamused „Pestitsiidide säästva kasutamise temaatiline strateegia”

(2007/C 146/06)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab komisjoni temaatilist strateegiat, kuna see kujutab endast terviklikku lähenemisviisi pestitsiidide küsimusele, mis soodustab edasise vajalike ökoloogilise paranduse kõnealusel valdkonnas;
- avaldab kahetsust, et olemasolevate õigusaktidega ei ole suudetud ära hoida toidus esinevate pestitsiidide jääkide hulga suurenemist läbi aastate, ning tervitab seetõttu tõsiasja, et temaatilise strateegia üks eesmärke on toidus esinevate pestitsiidide jääkide kontrolli tõhustamine;
- on arvamusel, et tsoonide süsteemi ettepanek ei võeta piisavalt arvesse eriomaseid geoloogilisi, geograafilisi ja hüdrooloogilisi tegureid igas tsoonis. Nimetatud erinevused tähendavad seda, et ohtlike pestitsiidide filtreerimise ja leostumise risk varieerub piirkonniti ning seda tuleks õigusaktides arvesse võtta; avaldab kahetsust, et väljapakutud tsoonide puhul ei arvestata praegu liikmesriikides kehtivaid pestitsiidide reguleerivaid standardeid;
- on arvamusel, et komisjoni ettepanek vastastikuseks kohustuslikuks pestitsiidide tunnustamiseks tsoonide piires ei ole ideaalne lahendus, sest see võib põhjustada pinnavee täiendavat saastumist pestitsiididega;
- võtab arvesse, et määruse (KOM(2006) 388) õiguslikku alust tuleks laiendada nii, et see hõlmaks ka asutamislepingu artiklit 175, mis katab keskkonnaküsimused;
- nõuab kvantitatiivsete eesmärkide väljatöötamist eesmärgiga vähendada pikas perspektiivis pestitsiidide kasutamist.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Pestitsiidide säästva kasutamise temaatiline strateegia” (KOM(2006) 372 lõplik), Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepanekut, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (KOM(2006) 373 lõplik — 2006/0132 (COD)) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (KOM(2006)388 lõplik — 2006/0136 (COD)),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 12. juuli 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 3 (KOM(2006) 372 lõplik), artikli 175 lõikele 1 koos artikli 265 lõikega 1 (KOM(2006) 373 lõplik — 2006/0132 (COD)) ja artikli 152 lõikele 4 koos artikli 265 lõikega 1 (KOM(2006)388 lõplik — 2006/0136 (COD)),

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha kõnealusel teemal arvamuse koostamine ülesandeks säästva arengu komisjonile,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik veepoliitika valdkonnas” (KOM(1997) 49 lõplik — CdR 171/97 fin (1)),

võttes arvesse Regioonide Komitee 6. detsembri 2006. aasta arvamust teemal „Komisjoni teatis: bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamine 2010. aastaks ja pärast seda” (KOM(2006) 216 lõplik — CdR 159/2006 fin),

võttes arvesse säästva arengu komisjoni 27. novembri 2006. aasta arvamuse eelnõu (CdR 316/2006 rev.1) (raportöör: Bjørn Dahl, Roskilde linnapea, DK, ALDE),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

Regioonide Komitee

Üldised märkused

1.1 **tervatab** komisjoni temaatilist strateegiat, kuna see kujutab endast terviklikku lähenemisviisi pestitsiidide küsimusele, mis soodustab edasisi vajalikke ökoloogilisi parandusi kõnealuses valdkonnas;

1.2 **kiidab heaks** komisjoni jätkuvat Euroopa Toiduohutusametit puudutavate protseduuride ja funktsioonide ajakohastamist. Sel viisil tagatakse, et ELi vastava valdkonna eeskirjad on kooskõlas viimaste asjaomaste teaduslike avastustega — tuues seeläbi kasu inimeste tervisele ja keskkonnale;

1.3 **toetab** temaatilise strateegia eesmärke, et edendada keskkonna ja inimeste tervise kaitset pestitsiidide kasutamise vähendamise ja vähem kahjulike alternatiivide uurimise soodustamise kaudu;

1.4 **nõustub**, et andmekaitsealased sätted ei peaks hõlmama loomkatsete abil saadud andmeid. Sellega kindlustatakse, et katseid ei korrata ilma tungiva vajaduseta ning aidatakse nii palju kui võimalik kaasa loomkatsete vähendamisele;

1.5 **tervatab tõsiasja**, et temaatilise strateegia üks eesmärke on pakkuda pestitsiidide kasutamise suuniseid, mis ühenduse senistes õigusaktides on olnud ebapiisavad;

1.6 **märgib rahuloluga**, et strateegia sisaldab ka järelevalve ja aruandluse vahendeid liikmesriikide edusammude hindamiseks eesmärkide saavutamisel;

1.7 **tunnistab**, et pestitsiidide mõistlik kasutamine võib oluliselt parandada tootlikkust, nagu on märgitud komisjoni mõjuhindangus (SEC(2006) 894), kuid möönab samas, et nende kasutamisega kaasnevad endiselt suured keskkonnamõjud;

1.8 **tunnistab** ühtlasi, et pestitsiiditööstus on ELis oluline tööandja, pakkudes kokku 26 000 töökohta; **märgib seetõttu rahuloluga**, et vastavalt mõjuhindangule loob temaatiline strateegia sektoris juurde veel 3 000 töökohta, toob põllumajandussektorile vähemalt 380 miljonit eurot kasumit ning on kooskõlas ka Lissaboni strateegia eesmärkidega;

1.9 **tervatab tõsiasja**, et strateegia üks eesmärke on tõsta pestitsiidide kasutamise ohutust seadmete kontrolli ja sertifitseerimise abil, samuti pestitsiidide ohutu ladustamise ning levitajate ja professionaalsete kasutajate väljaõppe abil. Nimetatud meetmed muudavad pestitsiidide kasutamise tõhusamaks, tuues kasu kõikidele asjaosalistele;

(1) EÜT C 180, 11.6.1998, lk 38.

1.10 **avaldab kahetsust**, et olemasolevad õigusaktid ei ole suutnud ära hoida toidus esinevate pestitsiidide jääkide hulga suurenemist läbi aastate, ning **tervitab** seetõttu **tõsiasja**, et temaatilise strateegia üks eesmärke on toidus esinevate pestitsiidide jääkide kontrolli tõhustamine, ja **kutsub üles** põhjalikult testima eelkõige neist riikidest imporditud toiduainetes ja loomasaodas esinevate pestitsiidide jääke, kus pestitsiididele kehtestatud piirangud ei pruugi olla nii ranged;

1.11 **on rahul**, et ettepanek luua raamdirektiiv pestitsiidide säästvama kasutamise saavutamiseks viitab veepoliitika raamdirektiivile. Nimetatud eesmärk on vajalik selleks, et tugevdada ELi pingutuste järjepidevust seoses keskkonnaga; **kutsub seetõttu üles** viitama veepoliitika raamdirektiivile määruse ettepanekus, mis käsitleb taimekaitsevahendite turuleviimist;

1.12 **mõistab täielikult** komisjoni soovi tugevdada konkurentsivõimet ning dünaamikat ja vabakaubandust Euroopa Liidus, kuid usub, et temaatilises strateegias tuleks kindlasti seada esikohale keskkonnakaitse ja rahva tervis;

1.13 **usub seetõttu**, et määruse ettepanekus sisalduv soovitus vastastikuseks kohustuslikuks pestitsiidide tunnustamiseks kolme tsooni piires on olemasolevate sätetega võrreldes ebasobiv. Ühe tsooni liikmesriikides on olukorrad erinevad, mis tähendab, et igal liikmesriigil peab olema võimalik jätkata rangeimate pestitsiididele kehtivate standardite rakendamist. Näiteks kasutatakse mitmes liikmesriigis joogiveeks töötlemata põhjavett. Seni keelatud pestitsiidide kohustuslik kasutuselevõtt ohustab eelmainitud tegevust, millega kaasnevad märkimisväärsed majanduslikud tagajärjed kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning liikmesriikidele. Komitee tõstab esile asjaolu, et võimalus juua kõrge kvaliteediga kraanivett on samm elukvaliteedi parandamise suunas;

2. Regioonide Komitee soovitused

2.1 Komitee **on arvamisel**, et tsoonide süsteemi ettepanekus ei võeta piisavalt arvesse eriomaseid geoloogilisi, geograafilisi ja hüdroloogilisi tegureid igas tsoonis. Nimetatud erinevused tähendavad seda, et ohtlike pestitsiidide filtreerimise ja leostumise risk varieerub piirkonniti ning seda tuleks õigusaktides arvesse võtta; **avaldab kahetsust**, et väljapakutud tsoonide puhul ei arvestata praegu liikmesriikides käibelolevaid pestitsiide reguleerivaid standardeid. Kui jäädakse tsoonidel põhineva lähenemisviisi juurde, tuleks vähemalt mõned tsoonid juurde luua; Kui tsoonide süsteem võetakse vastu, tuleks leida viis taimekaitsevahendite lubade vastastikuseks tunnustamiseks erinevatesse tsoonidesse kuuluvate naaberpiirkondade vahel, arvestades tarbija- ja keskkonnakaitse nõudeid;

2.2 komitee **on arvamisel**, et komisjoni ettepanek vastastikuseks kohustuslikuks pestitsiidide tunnustamiseks tsoonide piires ei ole ideaalne lahendus, sest see võib põhjustada pinnavee täiendavat saastumist pestitsiididega, mis ohustab veorganisme ning mõnel juhul ka piirkondadele eriomaseid linnu- ja selgroogsete populatsioone; **leiab**, et nimetatud lähenemisviis ei ole kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi üldnõudega mitte halvendada veekogude olukorda;

2.3 komitee **on seisukohal**, et eesmärkideni, mida soovitakse saavutada vastastikuse pestitsiidide tunnustamise kaudu, võib jõuda ka tõhustatud koostöö ja andmete vahetamisega liikmesriikide tsoonides, mille siht on kontrollida viivitamatult ressursse, mis on tsooni mõnes teises riigis heaks kiidetud; **leiab** seetõttu, et pestitsiidide kohustuslik vastastikune tunnustamine ei ole kohane vahend; **on seisukohal**, et kui tunnustamise osa jäetakse alles, siis tuleks täpsemalt selgitada tsoonidesse jagamise tagajärgi eesmärgiga kohandada tsoone kõikidele juhtumitele;

2.4 komitee **kutsub üles** rangematele keskkonnakaitse kriteeriumidele, sest praegused kriteeriumid ei ole piisavad olemasoleva kõrge kaitse taseme säilitamiseks; kuid **toetab** väljajätmisskriteeriumide kasutuselevõtmist toimeainete heakskiitmisel. Nimetatud kriteeriumid on õigustatud tervisemõjudest lähtuvalt;

2.5 **võtab arvesse**, et määruse (KOM(2006) 388) õiguslikku alust tuleks laiendada nii, et see hõlmaks ka asutamislepingu artiklit 175, mis katab keskkonnaküsimused. Nimetatud teguviis mõjutaks võimalikke tulevasi tõlgendamise ja liikmesriikide keskkonnakaitsemeetmete küsimusi;

2.6 komitee **toetab** põhimõtte kasutuselevõtmist, mis teeb ettepaneku asendada teatud taimekaitsevahendid vähem ohtlike või kemikaalivabade alternatiividega;

2.7 **nõuab tungivalt** alternatiivide valikukriteeriumide parandamist, et oleks võimalik asendada rohkem aineid. Eeskirju tuleks ka täiustada nii, et liikmesriigid saaksid taimekaitsevahendeid asendada nende abiainetega omaduste põhjal;

2.8 **nõuab tungivalt**, et pestitsiidid, mis võivad imbuda põhjavette, tuleks järjepidevalt lisada määruse kõrge riskistmega ainete nimekirja;

2.9 **nõuab**, et aktiivainete taimekaitsevahendites kasutamise lubamine oleks pärast esialgset uuendamist 10 aasta möödumise järel ajaliselt piiramata; Uuendamata jätmise avaldaks negatiivset mõju keskkonnale ja tervisele näiteks juhul, kui hindamisse lisatakse uusi nõudeid andmetele või uusi suuniseid;

2.10 **väljendab vastuseisu** madala riskiastmega hinnatud aktiivaineid sisaldavate taimekaitsevahendite leebema heakskiitmisenetluse sisseviimisele. Kõik taimekaitsevahendid kujutavad endast teatud riski inimestele ja loodusele ning peavad seetõttu läbima põhjaliku heakskiitmisenetluse;

2.11 **soovitab**, et pestitsiidide müük ja turustamine toimuks akrediteeritud eksperdi või pädeva meditsiinilise personali järelevalve all;

2.12 **nõuab** kvantitatiivsete eesmärkide väljatöötamist eesmärgiga vähendada pikas perspektiivis pestitsiidide kasutamist kooskõlas kuuenda raamprogrammi soovitustega ja selliste tootmisviiside edendamist, mille puhul kasutatakse pestitsiide vähe või üldse mitte, nagu mahepõllunduses;

2.13 **nõuab**, et määruse artiklites 21 ja 43 lisataks otsene viide veepoliitika raamdirektiivi artikli 4 lõikele 1;

2.14 **tervitab** tõsiasi, et temaatilise strateegia kohta on toimunud terviklik konsultatsiooniprotsess, millesse kaasati ka kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused; ühtlasi **kutsus üles** kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli suurendamisele, kaasates neid temaatilise strateegia ekspertrühma, kelle ülesanne on parimate tavade ja strateegia rakendamise järelevalve alal nõu anda. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad samuti osalema riiklike tegevuskavade koostamises ja rakendamises. Kohaliku olukorra ainulaadne mõistmine võimaldab neil anda väärtusliku panuse nimetatud foorumite töösse, millesse tuleks kaasata ka kodanikuühiskond.

Soovitus 1

Dokumendi „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taimekaitsevahendite turuleviimise kohta” artikli 30 kohta

KOM(2006) 388 lõplik — 2006/0136 (COD)

Euroopa Komisjoni tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<i>Artikkel 30</i>	<i>Artikkel 30</i>
Sisu	Sisu
<p>1. Loas määratletakse põllukultuurid ja otstarbed, mille ja mille jaoks on lubatud taimekaitsevahendit kasutada.</p> <p>2. Loas sätestatakse nõuded seoses taimekaitsevahendi turuleviimise ja kasutamisega. Need nõuded sisaldavad kasutustingimusi, mis on vajalikud toimeaineid, taimekaitseaineid ja sünergiste heaks kiitva määruse tingimuste ja nõuete täitmiseks. Loas peab sisalduma taimekaitsevahendi liigitus direktiivi 1999/45/EÜ alusel.</p> <p>3. Lõikes 2 nimetatud nõuded võivad olla järgmised:</p> <p>a) taimekaitsevahendi levitamise ja kasutamise piirang, et kaitsta asjaomaste levitajate, kasutajate ja töötajate tervist;</p> <p>b) kohustus teavitada enne vahendi kasutamist naabreid, kes võivad eemalekanduva pihustatud vahendiga kokku puutuda ning kes on avaldanud soovi, et neid teavitataks.</p>	<p>1. Loas määratletakse põllukultuurid ja otstarbed, mille ja mille jaoks on lubatud taimekaitsevahendit kasutada.</p> <p>2. Loas sätestatakse nõuded seoses taimekaitsevahendi turuleviimise ja kasutamisega. Need nõuded sisaldavad kasutustingimusi, mis on vajalikud toimeaineid, taimekaitseaineid ja sünergiste heaks kiitva määruse tingimuste ja nõuete täitmiseks. Loas peab sisalduma taimekaitsevahendi liigitus direktiivi 1999/45/EÜ alusel.</p> <p>3. Lõikes 2 nimetatud nõuded võivad olla järgmised:</p> <p>a) taimekaitsevahendi levitamise ja kasutamise piirang, et kaitsta asjaomaste levitajate, kasutajate ja töötajate tervist ning keskkonda;</p> <p>b) kohustus teavitada enne vahendi kasutamist naabreid, kes võivad eemalekanduva pihustatud vahendiga kokku puutuda ning kes on avaldanud soovi, et neid teavitataks.</p>

Motivatsioon

Artikli 30 lõikesse 3 on tarvis lisada viide keskkonnale, et tagada keskkonna, sealhulgas põhjavee kaitse. Hiljuti vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga kehtestatakse pestitsiidide ülempiir põhjavees. Määruse ettepanek ei tohiks takistada liikmesriikide kohustuste täitmist põhjaveedirektiivi järgimisel. Seega peaks liikmesriikidel olema võimalus taimekaitsevahendite kasutamise lubamisel kehtestada vastavalt kohalikele tingimustele riiklikud piirangud, et tagada kooskõla põhjaveedirektiiviga.

Soovitus 2

Dokumendi „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taimekaitsevahendite turuleviimise kohta” artikli 40 kohta**KOM(2006) 388 lõplik — 2006/0136 (COD)**

Euroopa Komisjoni tekst	Muudatusettepanek
<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 40</i></p> <p style="text-align: center;">Loa andmine</p> <p>1. Liikmesriik, kellele esitati artikli 39 kohane taotlus, annab asjaomasele taimekaitsevahendile loa samadel tingimustel nagu referentliikmesriik, kaasa arvatud ka selle liigitamine direktiivi 1999/45/EÜ alusel.</p> <p>2. Erandina lõikest 1 ja juhul, kui ühenduse õigus seda sätestab, võidakse kehtestada artikli 30 lõike 3 nõuete suhtes täiendavaid tingimusi.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artikkel 40</i></p> <p style="text-align: center;">Loa andmine</p> <p>1. Liikmesriik, kellele esitati artikli 39 kohane taotlus, annab asjaomasele taimekaitsevahendile loa samadel tingimustel nagu referentliikmesriik, kaasa arvatud ka selle liigitamine direktiivi 1999/45/EÜ alusel.</p> <p>2. Erandina lõikest 1 ja juhul, kui ühenduse õigus seda sätestab, võidakse kehtestada artikli 30 lõike 3 nõuete suhtes täiendavaid tingimusi.</p> <p>3. Erandina lõikest 1 ja juhul, kui ühenduse õigus seda sätestab, võib liikmesriik, kellele esitatakse artikli 39 kohane taotlus, keelduda asjaomasele taimekaitsevahendile loa andmisest, kui on olemas teaduslikud ja tehnilised andmed, et nende lubamine vastaval territooriumil ei oleks kooskõlas artikliga 29.</p>

Motivatsioon

Hiljuti vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga kehtestatakse pestitsiidide ülempiir põhjavees. Määruse ettepanek ei tohiks takistada liikmesriikide kohustuste täitmist põhjaveedirektiivi järgimisel.

Kohustuslikku vastastikust tunnustamist sisaldava määruse ettepaneku aluseks on eeldus, et tingimused kogu tsoonis on „suhteliselt sarnased”. Tegelikult võivad tingimused aga suuresti varieeruda. Seega on oluline tagada, et igal liikmesriigil on võimalus vastastikusest tunnustamisest keelduda, kui loa andmine asjaomasel territooriumil ei ole kooskõlas põhjaveedirektiiviga.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamused „Euroopa läbipaistvuse algatus”

(2007/C 146/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab komisjoni läbipaistvuse edendamise algatust. ELi institutsioonide usaldusvärsuse ja demokraatlikkuse, tõhususe ja üldsuse vajadustega arvestamise säilitamiseks on suurem läbipaistvus eluliselt vajalik. Komitee tuletab sellega seoses meelde, et kui EL tõesti tahab suurendada oma demokraatlikku õiguspärasust, siis on vaja aktiivsemalt kaasata kohalikke ja piirkondlikke osalejaid ELi seadusandlikku ja otsustusprotsessi;
- kahetseb aga, et algatuses ei ole mainitud kohalikku ja piirkondlikku mõõdet, ning kutsub komisjoni üles seda mõõdet rohkem kaasama;
- rõhutab, et Euroopa Liit kujutab endast mitmetasandilist partnerlust, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on kaasatud Euroopa poliitika kujutamisse riiklikul ja Euroopa Liidu tasandil;
- leiab, et tuleb veel kord rõhutada vajadust eristada Euroopa Liidu institutsioonide konsulteerimist ühelt poolt valijaid esindavate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja nende liitudega ning teiselt poolt erihuve esindavate lobiorganisatsioonidega;
- tervitab seda, et Euroopa Komisjon on algatanud pideva ja süstemaatilise dialoogi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning nende Euroopa ja riiklike liitudega valdkondades, kus viimased vastutavad õigusaktide ülevõtmise või rakendamise eest; leiab siiski, et dialoogi korraldamise viise saab parandada;
- tervitab suuremat läbipaistvust, mida looks lobiorganisatsioonide registreerimine;
- ei arva siiski, et vabatahtlikul registreerimisel põhinev kord pakuks sobiva raamistiku piisava läbipaistvuse tagamiseks;
- on veendunud, et registreerimise puhul on tähtis tagada tõhus ja lihtne kord. Registri haldajaks peaks olema Euroopa Komisjon;
- toetab komisjoni eemärki suurendada läbipaistvust Euroopa Liidu vahendite kasutamise osas ning julgustab liikmesriike haldama ühenduse rahalisi vahendeid ühise halduse raames. Läbipaistvus ELi rahaliste vahendite osas on kõigi abi saajate huvides.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni rohelist raamatut „Euroopa läbipaistvuse algatus” KOM(2006) 194 lõplik,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 3. mai 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjoni ülesandeks,

võttes arvesse komisjoni presidendi, pr Wallströmi, hr Kallase, pr Hübneri ja pr Fischer Boeli 9. novembri 2005. aasta teatist komisjonile, millega tehti ettepanek käivitada Euroopa läbipaistvuse algatus ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni teatist „Konsulteerimis- ja dialoogikultuuri edendamine: üldpõhimõtted ja miinimumnõuded komisjoni konsulteerimisel huvitatud pooltega” KOM(2002) 704 lõplik,

võttes arvesse Regioonide Komitee 12. oktoobri 2005. aasta arvamust „Parem õigusloome 2004” ja „Parem õiguslik reguleerimine majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks Euroopa Liidus” (raportöör: hr Delebarre, FR-PES) ⁽²⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee 13. märtsi 2002. aasta arvamust „Euroopa avaliku halduse valge raamat ja komisjoni teatis Euroopa Liidu informatsiooni- ja kommunikatsioonipoliitikat puudutava tegevuse uue koostööraamistiku kohta”, KOM(2001) 428 lõplik, KOM(2001) 354 lõplik, CdR 103/2001fin (raportöör: hr Delebarre, FR-PES) ⁽³⁾,

võttes arvesse arvamuse eelnõu (CdR 235/2006 rev. 1), mille põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjon võttis vastu 29. novembril 2006 (raportöör: Per Bødker Andersen (DK/PES), Koldingi linnapea,

ning arvestades järgmist:

- 1) läbipaistvus on demokraatias mitmetasandilise valitsemise üks põhielemente;
- 2) oluline on pöörata suuremat tähelepanu subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja kodanikuläheduse põhimõtetele, et töötada välja lihtsad ja selged Euroopa õigusaktid, mida Euroopa kodanikel on lihtne mõista;
- 3) piirkondlikud ja kohalikud osalejad tuleb Regioonide Komitee kaudu muuhulgas täielikult kaasata Euroopa tegevuskava põhiküsimustesse;
- 4) kui piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi kaasatakse sobivalt õigusaktide koostamisse, võivad nad oma piirkonnas etendada väga olulist rolli õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel;

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

Regioonide Komitee seisukohad ja soovitused

Regioonide Komitee

1. Üldised märkused

1.1 **tervitab** komisjoni läbipaistvuse edendamise algatust. Euroopa läbipaistvuse algatus on oluline komisjonipoolne samm Euroopa Liidu institutsioonide läbipaistva toimimise edendamiseks. ELi institutsioonide usaldusväarsuse ja demokraatlikkuse, tõhususe ja üldsuse vajadustega arvestamise säilitamiseks on suurem läbipaistvus eluliselt vajalik. Komitee **tuletab** sellega seoses **meelde**, et kui EL tõesti tahab suurendada oma demokraatlikku õiguspärasust, siis on vaja aktiivsemalt kaasata kohalikke ja piirkondlikke osalejaid ELi seadusandlikku ja otsustusprotsessi;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/eti/index_en.htm.

⁽²⁾ ELT C 81, 4.4.2006, lk 6-10.

⁽³⁾ ELT C 192, 12.8.2002, lk 24-31.

1.2 **leiab**, et läbipaistvuse algatusega on Euroopa Komisjon käivitanud vajaliku arutelu, ning **usub**, et seda arutelu tuleks pidada praegu, mil käimas on järelemõtlemisperiood ja Euroopa tuleviku teemaline debatt, sest otsusetegijad peavad tagama ja näitama, et EL toimib demokraatlikult ja tõhusalt. Läbipaistvuse tagamine on tähtis vahend Euroopa lähendamisel oma kodanikele;

1.3 **kahetseb** aga, et algatuses ei ole mainitud kohalikku ja piirkondlikku mõõdet, ning **kutsub** komisjoni **üles** seda mõõdet rohkem kaasama; **tuletab meelde** komisjoni kinnitust Euroopa halduse valges raamatus (2001), et komisjon tagab kohalike ja piirkondlike kogemuste ja tingimuste arvessevõtmise poliitiliste ettepanekute koostamisel;

1.4 **tervitat** Soome eesistumisperioodil, 2006. aasta teisel poolel langetatud otsust püüelda nõukogu töös suurema läbipaistvuse poole. On väga positiivne, et nõukogu on samuti nõustunud lubama avatumat otsustusprotsessi ja juurdepääsu nõukogu dokumentidele; **leiab** siiski, et see on alles esimene samm õiges suunas ning **kutsub** nõukogu **üles** muutma oma menetlused üldsusele avalikumaks. See on oluline viis, kuidas kodanikud saavad otsustusprotsessi jälgida ja kontrollida;

1.5 **leiab**, et mõiste „sobimatu lobitöö“ tuleks määratleda võimalikult täpselt, et oleks võimalik kontrollida lobistide tegevust ning kohaldada eksimuste korral sanktsioone;

1.6 **on seisukohal**, et läbipaistvuse eesmärgiks peaks olema Euroopa Liidu lähendamine tema kodanikele, et edendada läbipaistvust ja vähendada seeläbi distantsi Euroopa Liidu institutsioonide ja kodanike vahel; komitee peab ülioluliseks algatada meetmeid, mis nagu demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava meetmedki sobivad selleks, et tutvustada Euroopa Liidu tegevusi ja pädevusi eurooplastele, eelkõige noortele, nagu see toimub noortefoorumi kaudu;

2. Mitmetasandiline partnerlus ja valitsemine

2.1 **rõhutab**, et Euroopa Liit kujutab endast mitmetasandilist partnerlust, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on kaasatud Euroopa poliitika kujutamisse riiklikul ja Euroopa Liidu tasandil. Parim viis tagada, et ELi uued õigusaktid oleksid asjakohased ja praktilised, on konsulteerida vastavates küsimustes kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, tugevdades osalemise ja otsustamise dialooge ja foorumeid. Omavalitsused vastutavad ELi poliitika rakendamise ja ülevõtmise eest ning seega on neil oluline roll läbipaistvuse tagamisel;

2.2 **tunnistab** siiski, et läbipaistvuse tagamise kohustus ei lasu mitte ainult Euroopa Liidul. Liikmesriigid, aga ka Regioonide Komitee ning kõik komitee esindatavad valitsemistasandid peaksid olema eeskujuks oma tõhusa, teenistusvalmi ja demokraatliku avaliku haldusega. Seega peaksid liikmesriikide kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused olema samuti valmis tagama läbipaistvust oma organites;

3. Konsulteerimise edendamine

3.1 **leiab**, et tuleb veel kord rõhutada vajadust eristada Euroopa Liidu institutsioonide konsulteerimist ühelt poolt valijaid esindavate kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning nende liitudega ning teiselt poolt erihuve esindavate lobiorganisatsioonidega; **rõhutab**, et komitee kuulub koos kohalike ja piirkond-

like omavalitsustega, keda ta esindab, Euroopa valitsemisüsteemi ning peaks olema otseselt seotud iga Euroopa Komisjoni algatusega parandada ELi otsustusprotsessi läbipaistvat toimimist;

3.2 **kutsub** Euroopa Komisjoni **üles** lisama igale seadusandlile või muule ettepanekule konkreetse ettepaneku koostamise käigus peetud koosolekute ning laekunud arvamusalvuste loetelu;

3.3 **rõhutab**, et komisjoni ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liitude struktureeritud dialoog, mis on välja töötatud Euroopa avalikku haldust käsitleva valge raamatu alusel, on tähtis samm kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tõelise kaasamise suunas; **tervitat** seda sammu ning **rõhutab** selle keskset osa kõnealuses kontekstis;

3.4 **tervitat** seda, et Euroopa Komisjon on algatanud pideva ja süstemaatilise dialoogi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja nende Euroopa ja riiklike liitudega valdkondades, kus viimased vastutavad õigusaktide ülevõtmise või rakendamise eest. Kõnealust dialoogi on oluline pidevalt edasi arendada, et mõlemad pooled saaksid sellest täiskasu. Siinkohal on äärmiselt vajalik tugevdada kõnealust dialoogi kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi puudutavate õigusaktide ettepanekute koostamisel.

3.5 **leiab** siiski, et dialoogi korraldamise viise saab parandada ja **teeb** sellega seoses järgmised ettepanekud:

— koosolekuid tuleks üldiselt korraldada neli korda aastas, sh iga-aastane üritus, millel osaleb ka komisjoni president, et tagada optimaalne poliitiline nähtavus;

— arvamuste vahetuse interaktiivsemaks ja spontaansemaks muutmiseks peaks struktureeritud dialoog olema pigem küsimustevoor;

— struktureeritud dialoogi tegevuskava tuleks välja arendada Regioonide Komitee ja kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tihedas koostöös; määratletud teemad peaksid taas keskenduma kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks olulistele aspektidele;

— tuleks arendada suhteid kohaliku ja piirkondliku meediaga;

— kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel peaks olema võimalus esitada kirjalikke tähelepanekuid ning soovitada teemasid, mis pakuvad üldist huvi kohalikele ja piirkondlike omavalitsustele ning on kooskõlas Euroopa Liidu poliitilise tegevusega;

- ka komisjonil peaks olema võimalus pärast toimunud koosolekuid anda kirjalikult tagasisidet;
- kesksel kohale tuleks asetada struktureeritud dialoogi parem järelevalve Regioonide Komitee ning komitee poolt esindatavate kohalike ja piirkondlike omavalitsustega tihedas koostöös tehtava hindamise kaudu;
- dialoog peaks igal võimalikul juhul olema suunatud konkreetsemalt neile kohalikele ja piirkondlikele sidusrühmadele, keda asjaomane õigusakti ettepanek otseselt mõjutab;
- komisjon peaks tugevdama koostööd ning konsulteerimist valitud esindajatega ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste riiklike ning Euroopa tasandi liitude ekspertidega, kasutades selleks sobivaid kanaleid;

3.6 **kutsub** komisjoni **üles** parandama olemasolevaid vahendeid, millega antakse tagasisidet arvamuste kohta, kus esitatakse konkreetset vastused komisjoni konsulteerimistaotlusele ning konkreetset ettepanekud, milles arvestatakse kohalike ja piirkondlike huvidega. Lisaks peaks komisjon vähemalt põhjendama või selgitama põhjuseid, miks ta ei võta komitee ettepanekuid arvesse;

3.7 **on arvamusel**, et konsulteerimise miinimumnõuete kehtestamine 2003. aastal avas uued võimalused, et sidusrühmadega laiemalt konsulteerida ning enne õigusakti ettepanekuid via läbi põhjalikke mõjuhindanguid. Miinimumnõuetes pööratakse eritähelepanu kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, nagu on kinnitatud Regioonide Komitee ja komisjoni koostöökokkuleppes. Seejuures on oluline, et konsulteerimine toimuks õigeaegselt ning annaks sidusrühmadele tõelise võimaluse reageerida õigusaktide ettepanekutele

3.8 **soovib**, et lisaks struktureeritud dialoogile kohalike ja piirkondlike omavalitsuste liitudega arendataks komitee kaasabil välja ka teisi piirkondade ja linnadega otsese konsulteerimise viise enne õigusaktide koostamist, et mainitud omavalitsused saaksid õigusaktide ettevalmistamisel oma seisukohti regulaarselt avaldada; **märgib** eelöelduga seoses, et kõnealuste konsultatsioonide korraldamine kuulus komisjoni 2002. aasta konsulteerimise miinimumnõudeid käsitlevasse algatusse ja sellega seoses kutsuti komiteed üles mängima aktiivset rolli, korraldades ja komisjoni nimel konsultatsioone (*);

3.9 **avaldab kahetsust**, et Euroopa läbipaistvuse algatuse rohelises raamatus ei pöörata piisavalt tähelepanu kohalikele ja piirkondlikele mõõtmele, nagu uues mõju-uuringute strateegias; **kutsub** seega komisjoni **üles** süvalaiendama konsulteerimist kohalike ja piirkondlike omavalitsustega mitmetasandilise valitsemise kõigis töodes ja laiendama ühtekuuluvuspoliitikas juba edukalt rakendatud konsulteerimismeetodit ka teistes kohaliku ja piirkondliku mõjuga poliitikates;

(*) KOM(2002) 704, lk 8.

3.10 **leiab**, et mõjuhindangutel peab olema märkimisväärne roll ELi õigusaktide halduskoormuse vähendamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks, nagu on kirjas arvamuses parema õigusloome kohta (CdR 121/2005);

3.11 **kordab** oma seisukohta, et esialgsed hinnangud peavad peale õigusakti ettepaneku poliitilise eesmärgi ja sobivaimate poliitikavahendite analüüsi hõlmama ka õigusakti mõjuhindangut lähtuvalt rahalisest aspektist kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

4. Lobistide registreerimine

4.1 **tervitab** suuremat läbipaistvust, mida looks lobiorganisatsioonide registreerimine. Euroopa Liidu valitsemissüsteemi osana on lobitöö suunatud Regioonide Komiteele ja komitee liikmetele endile ning seega leiab ka komitee, et registreerimise/akrediteerimise süsteem võiks suurendada ELi poliitilise toimimise läbipaistvust;

4.2 **rõhutab**, et tulenevalt oma demokraatlikust õiguspärasusest on kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja nende liidud selgelt erinevad ärihuve esindavatest lobistidest või erihuvidega rühmadest. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused moodustavad osa Euroopa haldusstruktuurist. Nimetatud erinevust tuleb registreerimisel arvestada. Seetõttu ei tohiks kohalike ja piirkondlike omavalitsusi registreerimisel arvata lobistide hulka mitte ühelgi viisil, mis võiks ohustada nende ja teiste loetletud organisatsioonide rolli selget eristamist.

4.3 **ei arva** siiski, et vabatahtlikul registreerimisel põhinev kord pakuks sobiva raamistiku piisava läbipaistvuse tagamiseks. Vabatahtlik registreerimissüsteem ei arvesta avalikkuse spekulatsioonide ja usaldamatusega institutsioonide konsultatsioonide suhtes erasektori osapooltega. Registreerimine peaks olema kohustuslik, et lobiorganisatsioonid saaksid juurdepääsu ELi institutsioonidele, nagu toimub juba Euroopa Parlamendis;

4.4 **on veendunud**, et lobistide registreerimise puhul on tähtis tagada tõhus ja lihtne kord. Registri haldajaks peaks olema Euroopa Komisjon. Tarvis oleks ainult ühte registreerimispunkti, et registreerida kõigi ELi institutsioonide juures, ning registreerimine peaks kehtima kogu organisatsioonile, mitte isikutele. Arvestades, et komiteel on juba olemas teave kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning neid esindavate liitude kohta, ei ole vaja, et iga kohalik ja piirkondlik omavalitsus või nende liit registreeriks end eraldi. Seetõttu võib Regioonide Komitee edastada teabe komisjonile registri asjaomasesse alajaotusse lisamiseks;

4.5 **leiab**, et tuleb täpsustada, kui tihti ja milliseid andmeid tuleb lobistidel esitada ning millises ulatuses teabe esitamist loetakse piisavaks;

5. Ühenduse rahalisest vahenditest abi saajate avalikustamine

5.1 **toetab** komisjoni eemärki suurendada läbipaistvust Euroopa Liidu vahendite kasutamise osas ning julgustab liikmesriike haldama ühenduse rahalisi vahendeid ühise halduse raames. Selle all mõistetakse struktuurifondi projekte, millega tahetakse edendada parimate tavade vahetamist. Läbipaistvus ELi rahaliste vahendite osas on kõigi abi saajate huvides;

5.2 **tervitab** komisjoni algatust luua veebileht, kus on ligipääs olemasolevale teabele projektide ja programmide kaudu abi saajate kohta. Samuti oleks Euroopa kodanike huvides kirjeldused saadud kogemuste ja inimnäoliste algatuste kohta. Et luua juurdepääsu teabele, mis on kõigi ELi liikmesriikide kodanike jaoks võrreldav ja seega läbipaistev, peaks komisjon vastavad andmed tsentraalselt avaldama;

5.3 **tervitab** rohelises raamatus esitatud ettepanekut luua ühised, kogu ELile kehtivad eeskirjad, reguleerimaks üldsuse teavitamist ELi rahaliste vahendite kasutamisest;

6. Dokumentidele juurdepääsu käsitleva määruse nr 1049 läbivaatamine

6.1 **on rahul**, et 2001. aastal avas komisjon juurdepääsu Euroopa Liidu institutsioonide ja organite avaldamata dokumentidele dokumendiregistri vahendusel või isiklike taotluste kaudu, ning **toob esile**, et 2002. aastal järgnes sellele hea haldustava eeskiri, milles määratletakse reeglid üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele. Mõlemad algatused kujutavad endast olulist sammu Euroopa Komisjoni läbipaistvuse tagamise suunas;

6.2 **ootab** määruse nr 1049 kavandatud läbivaatamist ning **kavatseb** anda kõnealusesse protsessi oma panuse.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamine”

(2007/C 146/08)

REGIOONIDE KOMITEE

- tervitab komisjoni teatist ja eelkõige ettepanekut kehtestada igakülgne ELi strateegia, mille eesmärk on paremini edendada ja kaitsta lapse õigusi Euroopa Liidu sise- ja välispoliitikas ning toetada liikmesriikide tegevust selles valdkonnas;
- tervitab laste õiguste rühma loomist komisjonis ja märgib, et lapse õiguste alase tegevuse koordinaatoril on oluline roll strateegia õnnestumises, kuid soovib, et eesmärkide saavutamiseks eraldatakse piisavad vahendid ning koordinaatorile antakse vajalik staatus ja poliitiline mõjuvõim; kutsub üles selgitama, kuidas seondub koordinaatori roll riiklikul tasandil tehtava tööga;
- avaldab kahetsust, et saatjata alaealiste, tüdrukute, puuetega laste ning sisserändajate, varjupaigataotlejate ja pagulaste laste olukorrale — ei Euroopa Liidu siseselt ega globaalses kontekstis — ei ole rohkem tähelepanu pööratud, sealhulgas hooldusteenuste pakkumisele ja kõigi eelnimetatud laste kaitsele;
- märgib, et strateegial on potentsiaali panna Euroopa ja riiklikul tasandil alus tõhusamale koostööle poliitiliste otsustajate, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja valitsusväliste organisatsioonide vahel;
- kahetseb siiski, et teatistes ei tunnustata kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erilist rolli lastele teenuste osutamisel ja nende õiguste kaitsmisel ning rõhutab, et nimetatud omavalitsused tahavad ja suudavad olla strateegia arendamise ja rakendamise partnerid;
- soovib teatise edusammudeks ning rohelise raamatu ja strateegia väljatöötamiseks eraldada vajalikud rahalised ja inimressursid ning tagada piisav poliitiline pühendumus ning soovib Euroopa Parlamendil kaaluda erimeetmete loomist nimetatud strateegia ja selles välja pakutud meetmete rahastamiseks.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamine” KOM(2006)367 lõplik,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 4. juuli 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 22. veebruari 2006. aasta otsust teha põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjonile ülesandeks koostada kõnealusel teemal arvamus,

võttes arvesse komitee arvamuse eelnõu teemal „Saatjata alaealiste olukord migratsiooniprotsessis — piirkondlike ja kohalike omavalitsuste roll ja soovitudused” (CdR 136/2006_rev2),

võttes arvesse komitee arvamusi Haagi programmi kohta („Viie järgneva aasta kümme prioriteeti”, 122/2005 fin); inimkaubandusega võitlemise kohta (CdR 87/2001 fin), laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivaldla ennetamise ning ohvrite ja riskirühmade kaitsmise programmi DAPHNE II kohta (CdR 63/2003), vähemuste kaitse ja diskrimineerimisvastase poliitika kohta (CdR 53/2006 fin); demograafiliste muutuste kohta (CdR 152/2005 fin) ning integratsiooni ja rände kohta (CdR 51/2006 fin),

võttes arvesse arvamuse eelnõu (CdR 236/2006 rev. 1), mille põhiseaduse, Euroopa valitsemisasjade ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala komisjon võttis vastu 29. novembril 2006 (raportöör: Maria Corrigan, Dun Laoghaire-Rathdowni krahvkonnakohtu ja Dublini piirkondliku omavalitsuse liige),

ning arvestades järgmist:

- 1) kooskõlas ÜRO lapse õiguste konventsiooniga loetakse lapseks alla 18-aastast isikut;
- 2) kõik liikmesriigid on ratifitseerinud ÜRO lapse õiguste konventsiooni, ei Euroopa Komisjon ega Euroopa Liit ei ole ega saa olla selle osapool;
- 3) ELi lepingud sisaldavad lapse õiguste piiratud õiguslikku alust, mis on seotud võimalike eelarveallikatega;
- 4) tunnustatakse perekonna, eriti vanemate keskset rolli ja liikmesriikide vastutust vanemate abistamisel laste eest hoolitsemisel ja nende kasvatamisel;
- 5) laste õiguste edendamine ja kaitsmine ning kõiki kaasava ja lastesõbraliku ühiskonna loomine on Euroopa Liidu tuleviku seisukohalt määrava tähtsusega;
- 6) laste ja noorte varajane kaasamine ühiskonnaellu on kõiki kaasava ja demokraatliku ühiskonna arengu seisukohast keske tähtsusega;
- 7) piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on eriti head võimalused mõjutada laste õiguste edendamist ja kaitsmist, arvestades nende vastutust füüsilise keskkonna, ühistranspordi ja juurdepääsu tagamisel haridusele, tervishoiule, mängu- ja puhkamisvõimalustele, noortele juurdepääsu tagamisel tööturule, samuti arvestades nende rolli näiteks laste elutingimuste jälgimisel sotsiaalabi ja andmete kogumise kaudu;

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) ühehäälselt vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

1.3 **avaldab kahetsust** seisaku üle ELi põhiseaduslikus protsessis, kuna põhiseaduse leping ja põhiõiguste harta tunnistavad selgesõnaliselt lapse õigusi;

Regioonide Komitee

1.1 **tervitat** komisjoni teatist ja eelkõige ettepanekut kehtestada igakülgne ELi strateegia, mille eesmärk on paremini edendada ja kaitsta lapse õigusi Euroopa Liidu sise- ja välispoliitikas ning toetada liikmesriikide tegevust selles valdkonnas;

1.2 **leiab**, et tänane investeering lastesse on investeering meie tulevikku ning see süvendab ja tugevdab veelgi Euroopa integratsiooni;

1.4 **tervitat** kinnitust, et liikmesriigid on kohustatud järgima rahvusvahelisi lepinguid, eelkõige ÜRO lapse õiguste konventsiooni, mille kõik liikmesriigid on ratifitseerinud; kuid on pettunud, et ei ole piisavalt rõhutatud vajadust, et liikmesriigid rakendaksid kiiremas korras lapse õigusi puudutavaid olemasolevaid Euroopa ja rahvusvahelisi kohustusi;

1.5 **tervitat** kinnitust, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni peaaegu ülemaailmne ratifitseerimine paneb eriti tugeva aluse Euroopa Komisjoni ja mitteliikmesriikide vahelistele kohustustele; avaldab kahetsust, et teatistes ei kasutata liikmesriikide vaheliste kohustuste raamistiku loomiseks potentsiaali, mis tuleneb asjaolust, et ÜRO lapse õiguste konventsiooni on ratifitseerinud kõik ELi liikmesriigid;

1.6 **tervitat** laste õiguste rühma loomist komisjonis ja märgib, et lapse õiguste alase tegevuse koordinaatoril on oluline roll strateegia õnnestumises, kuid soovib, et eesmärkide saavutamiseks eraldatakse piisavad vahendid ning koordinaatorile antakse vajalik staatus ja poliitiline mõjuvõim; kutsub üles selgitama, kuidas seondub koordinaatori roll riiklikul tasandil tehtava tööga;

1.7 **toetab** komisjoni poolt pakutud lühiajalisi meetmeid kiireloomuliste väljakutsetega võitlemiseks, eelkõige ühe kindla kuuekohalise laste abitelefoni telefoninumbri loomist ELis ja ühe numbri eraldamist kadumaläinud ja seksuaalselt ära kasutatavate laste abitelefonidele ja on seisukohal, et nimetatud tegevusi tuleb laiendada ühise protokolliga piiriüleste lapseröövide menetlemiseks. Lisaks on seisukohal, et uued laste abitelefoni ei peaks mitte dubleerima, vaid täiendama olemasolevaid riiklikke ja piirkondlikke abitelefone, ning et kõnealuste teenuste loomisel tuleb arvesse võtta liikmesriikide parimaid tavasid;

1.8 **märgib**, et teatistes ei mainita strateegia keskendumist miinimumstandarditele ega ulatuslike eesmärkide sidumist selgete sihtide ja tähtaegadega;

1.9 **märgib**, et praegu puuduvad süsteemid, mis võiksid anda ulatuslikke, võrreldavaid ja järjepidevaid andmeid näitajate kohta kõikides liikmesriikides; juhib tähelepanu asjaolule, et avatud kooskõlastusmeetodit kasutades käib praegu töö lapse heaolu näitaja (või näitajate hulga) väljaarendamiseks, ning et on olemas statistilised andmed sissetulekust sõltuva vaesuse, materiaalse vaesumise ja elamistingimuste kohta, ning lisaks on erinevad andmekogud olemas ka liikmesriikide ja piirkondlikul/kohalikul tasandil;

1.10 **juhib tähelepanu** sellele, et lapsed ei ole homogeenne rühm, nende vajadused on erinevad, sõltuvalt näiteks lapse vanusest, võimetest, soost, etnilisest ja perekondlikust struktuurist;

1.11 **avaldab kahetsust**, et saatjata alaealiste, tüdrukute, puuetega laste ning sisserändajate, varjupaigataotlejate ja pagulaste laste olukorrale — ei Euroopa Liidu siseselt ega globaalses kontekstis — ei ole rohkem tähelepanu pööratud, sealhulgas hooldusteenuste pakkumisele ja kõigi eelnimetatud laste kaitsele;

1.12 **avaldab kahetsust**, et alla kuueaastastele lastele alghariduse andmisele ei ole piisavalt tähelepanu pööratud, vaatamata sellele, et lapsehoidmisteenused on ELi pikaajaline ja prioriteetne eesmärk ning need on lisatud ELi kvantitatiivsete eesmärkide hulka;

1.13 **märgib**, et strateegial on potentsiaali panna Euroopa ja riiklikul tasandil alus tõhusamale koostööle poliitiliste otsustajate, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja valitsusväliste organisatsioonide vahel;

1.14 **kahetseb** siiski, et teatistes ei tunnustata kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erilist rolli laste teenuste osutamisel ja nende õiguste kaitsmisel ning rõhutab, et nimetatud omavalitsused tahavad ja suudavad olla strateegia arendamise ja rakendamise partnerid;

1.15 **rõhutab**, et strateegia välja töötamisel tuleb täielikult järgida subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;

1.16 **tervitat** avaldust, et „laste olukorda mõjutab ka nende elukoht“; lapsed võivad olla ebasoodsates tingimustes ebaõiglase juurdepääsu tõttu kvaliteetsele haridusele, tervishoiule, ühistranspordile, mängimis- ja puhkusevõimalustele, kodanikuühiskonnas osalemist puudutavale teabele ja võimalustele; ning soovib, et rohkem tähelepanu pöörataks linnade, eeslinnade ja teiste konkreetsete piirkondade olukorrale liikmesriikides;

1.17 **rõhutab**, et paljud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused rahastavad ja rakendavad vahetult arengupoliitikat kolmandates riikides, toetades infrastruktuure ja põhiteenuseid, omavalitsuste vahelise partnerlussuhete, kogemuste vahetamise ja oskuste edastamise kaudu, ning et on potentsiaali kõnealuse töö suuremaks keskendamiseks laste õigustele;

1.18 **tervitat** kinnitust, et lastel on õigus väljendada oma seisukohti nende elu puudutavates küsimustes ja tervitat välja pakutud meetmeid laste kaasamiseks strateegia arendamisse. Piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning lasteorganisatsioonide kaasamine on kõnealuse töö õnnestumiseks oluline;

1.19 **tervitat** ÜRO hiljuti avaldatud lastevastast vägivalda käsitlevat uurimust⁽¹⁾. Aruandes kutsutakse riike üles keelama igasugune lastevastane vägivald selle kõigis vormides, sh kõik kehalised karistused, lapsi kahjustavad tavad — nagu varajased ja sundabielud, naisuguelundite vigastamine ja nn aukuriteod —, seksuaalne vägivald ja piinamine ning igasugune muu julm, ebainimlik või alandav kohtlemine või karistamine⁽²⁾; soovib komisjonil strateegia väljatöötamisel uurimuse tulemustega täies ulatuses arvestada.

⁽¹⁾ Aruande koostas sõltumatu ekspert Paulo Sérgio Pinheiro ning see on kättesaadav veebisaidil: www.violencestudy.org.

⁽²⁾ ÜRO 61. istungjärk, laste õiguste edendamine ja kaitse, A\61\299.

2. Regioonide Komitee soovitus

Regioonide Komitee

2.1 **soovitab** teatise edusammudeks ning rohelise raamatu ja strateegia väljatöötamiseks eraldada vajalikud rahalised ja inimressursid ning tagada piisav poliitiline pühendumus ning soovitab Euroopa Parlamendil kaaluda erimeetmete loomist nimetatud strateegia ja selles välja pakutud meetmete rahastamiseks;

2.2 **rõhutab**, et kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tuleb käsitleda oluliste partneritena kõnealuse strateegia arendamises ning kutsub üles kaasama komiteed laste õiguste Euroopa foorumisse esindusega institutsioonidevahelises rühmas, konsulteerima komiteega koordinaatori aruande koostamisel ja aruannet avalikustama;

2.3 **soovitab** strateegias pühenduda kindlatele miinimumstandarditele ja hõlmata selgete sihtide ja eesmärkidega ambitsioonikaid meetmeid, millele eelneb põhjalik analüüs;

2.4 **soovitab** strateegias leida tasakaal ülemaailmsele olukorrale keskendumise ning Euroopa Liidu siseste ja riigisiseste meetmete ja dialoogi vahel;

2.5 **soovitab** anda prioriteet võrreldavate näitajate kogumile ja järjepidevate andmete kogumisele liikmesriigi ja kui võimalik, siis piirkondlikul tasandil;

2.6 **kutsub üles** sobivate ressursside, toetuse ja mehhanismide tagamisele, et lihtsustada laste osalemist strateegia arendamises, sealhulgas ebasoodsates tingimustes ja etnilistesse vähemustesse kuuluvate laste ning puuetega laste osalemist. Lapsed tuleks protsessi kaasata varajases etapis, kasutades selleks erinevaid eakohaseid meetodeid, nagu nt loominguline tegevus, lihtsustatud arutelud jm. Komitee tunnustab lisaks, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võiksid teha rohkem, et lihtsustada lastega konsulteerimist piirkondlikul tasandil kehtestatud asjaomaste tegevuste osas;

2.7 **kordab** oma **üleskutset** 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni täielikule rakendamisele ning rõhutab järgmiste õiguste olulisust: mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus; eraelu kaitse, kaitse vägivalla kasutamise, väärkohtlemise ja hooletussejätmise eest; õigus tervisele, õigus haridusele, koolitusele ja väljaõppele; vähemuste kaitse, nagu määratletud intergratsiooni ja rännet puudutavas arvamuses (CdR 51/2006 fin), samuti õigus sobivale toidule ja elupaigale;

2.8 **nõuab** siinkohal kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulise rolli täielikku tunnustamist lastele oluliste teenuste, nagu haridus, eluase, lapsehooldus jt sotsiaalteenused, otsesel osuta-

misel ning nende rolli füüsilise keskkonna kavandamisel, korrahoidmisel ja hooldamisel, tagades lastele juurdepääsu eluasemele, mis vastaks lapse vajadustele, ning samuti sobivatele mängu- ja puhkamisvõimalustele ja kindlustades neile kasvamise ohutus füüsilises keskkonnas;

2.9 **kutsub üles** rohkem rõhutama vajadust, et liikmesriigid täidaksid kiiremas korras oma praeguseid lapse õigusi puudutavaid Euroopa ja rahvusvahelisi kohustusi, sealhulgas kohustusi ÜRO lapse õiguste konventsiooniga seonduvaid kohustusi seadusandlikul ja ellurakendamise tasandil. See tuleks lülitada ELi seniste lapse õigusi mõjutavate tegevuste mõju hindamisse;

2.10 **soovitab** analüüsis mitte ainult hinnata komisjoni senise lastega seotud tegevuse tulemuslikkust, vaid lihtsustada liikmesriikide ÜRO lapse õiguste konventsiooni puudutavate edusammude hindamist andmete võrdleva analüüsi abil, nagu märgitud mõjuhinnangus;

2.11 **soovitab** analüüsi lisada ka ülevaate selle kohta, kas kõik liikmesriigid on ratifitseerinud Haagi lapse õiguste konventsiooni ja koostöö rahvusvahelise adopteerimise valdkonnas;

2.12 **soovitab** liikmesriikide ühise tegevuste mehhanismina ning ÜRO lapse õiguste konventsiooniga seotud parimate tavade vahetamiseks kasutada avatud kooskõlastusmeetodit ning kaasata protsessi täies ulatuses kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused;

2.13 **soovitab** Euroopa Liidu ja liikmesriikide poliitikas arvestada laste erinevuste ja erinevate vajadustega; nt lapsed, kes on ebasoodsates tingimustes geograafilise asukoha, vanuse, soo, etnilise kuuluvuse või puude tõttu. Erilist tähelepanu tuleb pöörata vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse, puude, diskrimineerimise ja rassismi mõjule, etnilistesse vähemustesse ja pagulaste hulka kuuluvate laste olukorrale, samuti usuliste, keeleliste ja kultuuriliste erinevuste tagajärgedele nii Euroopa Liidus kui kogu maailmas;

2.14 **soovitab** strateegiasse kaasata erieesmäärke, et tagada kõikide geograafiliste piirkondade lastele võrdsed võimalused, mis eeldab laste vaesuse ja haridusliku ebavõrdsusega võitlemise tegevuste tugevdamist. Piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on nende meetmete puhul keskne roll;

2.15 **soovitab** lisaks kavandatud lühiajalistele meetmetele võtta meede riikidevahelise politseijõudude koostöö loomiseks, et võimaldada lastega töötava personali ja lastega töötavate vabatahtlike igat liiki eelnevate karistuste kontrollimiseks, nõuab, et strateegia hõlmaks ka kaalutlusi ELi pedofiilide registri loomiseks, millele oleks juurdepääs politseijõududel;

2.16 **nõuab**, et strateegia hõlmaks viise, kuidas paremini arendada perede toetamise teenuseid, et ennetada laste väärkohtlemist ja laste tapmist vanemate poolt. Sealjuures võiks keskenduda erinevatele aspektidele, nagu vanemate toetamine, laste väärkohtlemise ennetamine ja varajane avastamine, väärkohtlemise ohvrite toetamine, menetluste loomine uurimaks laste surmajuhtumeid, mis on seotud kahtlaste asjaoludega, et kontrollida riigi sekkumise tõhusust selliste juhtumite puhul;

2.17 **soovitab** strateegias analüüsida televisiooni, arvutite ja uue tehnoloogia negatiivset mõju lastele, nagu näiteks juurdepääs täiskasvanutele mõeldud või ebasobivatele piltidele internetis, samuti asjaolu, et tegemist on istuvate tegevustega, millel on tagajärjed laste aktiivsele eluviisile. Kõnealuses kontekstis tuleb tähelepanu pöörata ka otse lastele suunatud reklaamide ja turundusstrateegiate negatiivsele mõjule. Toetada tuleb meetmeid tehnoloogia kasutamiseks hariduslikel eesmärkidel, näiteks laste keelelisi ja kultuurilisi oskusi arendavad televisiooniprogrammid, mis on eriti olulised sisserändajate lastele. Samuti on vajalikud loovad meetmed, mis soodustavad kultuurilisi tegevusi ja teevad

need lastele kättesaadavaks, nagu näiteks lugemine, muusika, teater;

2.18 **taotleb**, et strateegia osana loodavad koolitusprogrammid ja vahendid oleksid kättesaadavad piirkondlike ja kohalike omavalitsustele, et tutvustada ametnikele uusi poliitika-vahendeid ja parimaid tavasid;

2.19 **soovitab** teabevahetusstrateegia aluseks võtta ÜRO lapse õiguste konventsiooni, samuti et kõik piirkondlikul ja kohalikul tasandil käivituvad teavituskampaaniad oleksid eakohased, kättesaadavad paljudes keeltes ja kättesaadavad puuetega lastele;

2.20 **soovitab** teatud osa Euroopa Liidu arenguabi vahenditest investeerida sekkumistesse, millest saavad kasu lapsed, ja et kolmandate riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arengupoliitika suurendaks ka laste õigustega seotud oskuste ja poliitiliste kogemuste ülekandmise prioriteetsust.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamuse eelnõu „Lairibühenduse lõhe ületamine” ja „Algatusse i2010 kuuluva e-valitsuse tegevuskava”

(2007/C 146/09)

REGIOONIDE KOMITEE

- on arvamusel, et lairibühenduse kättesaadavus taskukohaste hindadega üle kogu Euroopa Liidu, hõlmates ka tavapärast ühenduseta piirkondi, on väga oluline avalike teenuste kvaliteedi, piirkondliku konkurentsivõime ja tootlikkuse tagamiseks ning veelgi enam teadmispõhise ja infoühiskonna arenguks. Komitee arvab, et lairibühendust tuleks pakkuda samadel alustel kui põhilisi kommunaalteenuseid, nagu joogivesi ja elekter;
- peab väga oluliseks komisjoni viiteid maaelu arengule, struktuurifondide kasutamisele ning tema hinnangut maapiirkondade riiklikult rahastatavate lairibaprojektide vastavuse kohta ELi eeskirjadele;
- loodab, et uue elektrooniliste sidevõrkude õigusliku raamistikuga arendatakse raadiospektri kasutamise poliitika, mis toetab traadita lairibatehnoloogia kasutuselevõttu;
- kordab komisjoni üleskutset liikmesriikidele tugevdada riiklikke lairibastrateegiaid, suurendades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasatust;
- on arvamusel, et kaasav e-valitsus tähendab võitlemist võimaliku digitaalse tõrjutuse vastu elektrooniliste teenuste osutamisel (infrastruktuuriline ja kultuuriline digitaalne lõhe), ning sotsiaalse kaasamise poliitika väljatöötamist info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil;
- märgib, et e-valitsuse kasutus peaks olema suunatud nii avalike teenistuste ümberkorraldamisele ja ajakohastamisele kui tulemuslikkuse, tõhususe, kulutasuvuse, erapooletuse, läbipaistvuse, lihtsustamise ja osalemise eesmärkide saavutamisele. Komitee leiab, et oluline on avalike organite parimate tavade levitamine;
- toetab koostöö lihtsustamist, oskusteabe vahetust, korduvkasutatavate lahenduste jagamist ning algatusi suurema läbipaistvuse ja avalikkuse kaasamise saavutamiseks otsustamisprotsessis, eelkõige parlamentaarsetes otsustamisprotsessides.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele lairibaühenduse lõhe ületamise kohta (KOM(2006) 129 lõplik),

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele teemal „Algatusse i2010 kuuluva e-valitsuse tegevuskava: Euroopa e-valitsuse loomise kiirendamine ühiseks hüvanguks” (KOM(2006) 173 lõplik),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 20. märtsi 2006. aasta ja 25. aprilli 2006. aasta otsust küsida vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 265 lõikele 1 komitee arvamust mõlemal teemal,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjonile ülesandeks koostada arvamused mõlemal teemal,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele: i2010 — Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest” (KOM(2005) 229 lõplik), (CdR 252/2005 fin) ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele: Euroopa ühendamine suurel kiirusel: sise-riiklikud lairibastrateegiad” (KOM(2004) 369 lõplik) (CdR 257/2004 fin) ⁽²⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust teemal „Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele: Tegevuskava e-Euroopa 2005: ajakohastamine” (KOM(2004) 380 lõplik), (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾,

võttes arvesse arvamuse eelnõu, mille kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjon võttis vastu 30. novembril 2006 (CdR 272/2006 rev.2) (raportöör: **Luciano Caveri**, Valle d'Aosta autonoomse piirkonna president (IT/ALDE)),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Lairibaühendus

Lairibaühenduse lõhe

Regioonide Komitee

1.1 **on seisukohal**, et internet on meie aja üks suurepärasemaid uuendusi. Interneti potentsiaal luua majanduskasvu võib tuua olulist kasu, nagu uute teenuste loomine, uute investeerimis- ja töövõimaluste tekkimine, suurem tootlikkus, madalad kulud ja elukvaliteedi tõus;

1.2 **tervitat** tösiasi, et infotehnoloogiate levik aitab oluliselt kaasa Lissaboni ja Göteborgi strateegiate eesmärkide saavutamisele olemasolevate ettevõtete toimimise parandamise, uute ja uuenduslike ettevõtete kasvu ning otsustava panuse tähenduses töötajate ja kodanike harimisel üldiselt;

1.3 **märgib** infotehnoloogiatele juurdepääsu suurendamise tähtsust kõigil haldustasanditel, eriti riigiasutustes, mis tegelevad kodanikele otseteenuste osutamisega;

1.4 **rõhutab** siiski, et elektroonilised teenused, nagu e-valitsus, e-tervis, e-õpe ja e-hanked saavad olla ainult siis tõeliselt kaasavad ja interaktiivsed, kui nad on Euroopa Liidu kodanikele ja ettevõtetele lairibaühenduse vahendusel ulatuslikult kättesaadavad;

1.5 **on seetõttu arvamisel**, et lairibaühenduse kättesaadavus taskukohaste hindadega üle kogu Euroopa Liidu, hõlmates ka tavapärast ühenduseta piirkondi, on väga oluline avalike teenuste kvaliteedi, piirkondliku konkurentsivõime ja tootlikkuse tagamiseks ning veelgi enam teadmistepõhise ja infoühiskonna arenguks;

1.6 **tervitab** tösiasi, et teatistes viidatakse mitmel korral sõnaselgelt maaelu arengule, sealhulgas võimalikule ajutisele, piiratud kestusega rahastamisele, mis on selge märk sellest, millise tähtsuse omistab komisjon lairibaühenduste ulatuslikuma kättesaadavusega kaasnevatele võimalikele eelistele. Eeliste hulka kuulub maapiirkondades ning üldiselt püsivate geograafiliselt ja looduslikult ebasoodsate tingimustega piirkondades suurem konkurentsivõime ja piirkondade arengu tasakaal, samuti võimalik suur lisaväärtus traditsiooniliselt nimetatud piirkondades asunud ettevõtetele;

1.7 **peab** seetõttu väga oluliseks viiteid regionaalpoliitika peadirektoraadi pädevusvaldkonda kuuluvale poliitikale, eelkõige seoses struktuurifondide kasutamisega, ning konkurentsivõime peadirektoraadi poliitikale, konkreetsemalt selle hinnangutele maapiirkondade riiklikult rahastatavate lairibaühenduste vastavuse kohta ELi konkurentsireeglitele;

⁽¹⁾ ELT C 192, 16.8.2006, lk 15.

⁽²⁾ ELT C 71, 22.3.2005, lk 55.

⁽³⁾ ELT C 71, 22.3.2005, lk 59.

1.8 **kardab**, et levinud kitsaskoht lairibaühenduse kasutuselevõtul on turutõrgete oht seal, kus eraettevõtjad ei pea investeerimise infrastruktuuri äärealadel, maapiirkondades ja madala asustustihedusega piirkondades eriti tulutoovaks või kus mägiste alade tõttu on see eriti keerukas ja raske ülesanne. Selline avatus ja paindlikkus on oluline ja positiivne märk, arvestades, et lairibaühendus on selliste piirkondade sotsiaalmajanduslikuks arenguks äärmiselt oluline;

1.9 **märgib** nimetatud seisukoha toetuseks, et Regioonide Komitee on mitmel puhul analüüsinud ja arutanud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rakendatavaid erinevaid lahendusi üle kogu Euroopa. On selgelt ilmnud, et kõigile sobivat ühtset lahendust ei ole. Mis sobib suurele linnakeskusele, ei pruugi sobida teistele piirkondadele, nagu kompleksse, kaljuse maastikuga väikesed mägised või hõreda asustusega piirkonnad, mis nõuavad lisajõupingutusi igasuguste teenuste osutamisel;

1.10 **tunnustab** lairibaühenduse kasutuselevõtu osas viimastel aastatel tehtud märkimisväärsed edusamme. Arvestades Euroopa Liidu eesmärki viia lairibaühendus 2010. aastaks vähemalt 90 % elanikkonnani, on linnakeskuste ja äärealade ning vanade ja uute liikmesriikide vahel veel siiski suured infrastruktuuri erinevused;

1.11 **rõhutab** siiski, et nimetatud 90 % eesmärgist üksi ei piisa, kui seda ei vaadelda tandemina koos teiste teguritega (geograafiline esindatus, asustustihedus jne). Väikestes kogukondades nagu mäestikualad, kus on tihti raskusi juurdepääsuga põhilistele kommunaalteenustele (tava- ja mobiiltelefoniteenused, maapealne televisioon jne), võib ülejäänud 10 % tähendada kogu madala asustustihedusega piirkonna ühenduse jäamist;

1.12 **märgib lisaks**, et seoses lairibaühenduse lõhega tuleb keskenduda ka lairibaühenduse kasutuselevõtu ja tegeliku kasutamise vahelisele lõhele. Nimetatud lõhe ületamiseks tuleb kohalikul tasandil võtta mittetehnilisi meetmeid, mis on suunatud lairibaühenduse kasutamise edendamisele eakamate ja puudega või traditsiooniliselt vähemvastuvõtlike sotsiaalsete rühmade seas, nagu maakogukonnad (nt interneti tutvustusüritused, avalike internetipunktide avamine jne);

1.13 **rõhutab**, et lairibatranspordi infrastruktuuri ja selle kaudu edastatavate teenuste väljatöötamisel on oluline tagada kõigi turvalisusnõuete täitmine kõikidel tasanditel, et tagada optimaalne kaitsetasand ja kasutajate puutumatus.

Uute liikmesriikide olukord

Regioonide Komitee

1.14 **märgib**, et andmed lairibaühenduse kasutatavuse ja katvuse ning elektrooniliste teenuste tegeliku kasutuse kohta 15-liikmelises Euroopa Liidus on olemas, kuid võrreldavad andmed uute liikmesriikide piirkondliku tasandi kohta praegu veel puuduvad;

1.15 **kutsub** seega komisjoni **üles** viima läbi uuringu infrastruktuuri hetkeolukorrast uute liikmesriikide piirkondades ning vanade liikmesriikide vähem linnastunud piirkondades, et teha kindlaks vajalikud meetmed olemasoleva infrastruktuuri ajakohastamiseks vastavalt Lissaboni eesmärkide saavutamiseks nõutavale standardile.

Tehnoloogilised lahendused

Regioonide Komitee

1.16 **kiidab heaks** komisjoni ettepaneku muuta elektroonilise side alast õiguslikku raamistikku;

1.17 **loodab**, et kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega tagatakse uue õigusraamistikuga mittediskrimineeriv konkurents ettevõtjate ning olemasolevate ja tulevaste tehnoloogiate vahel ning töötatakse välja raadiospektri kasutamise poliitika, mis põhineb *tehnoloogilise neutraalsuse* põhimõttel. See on eriti oluline, arvestades, et traadita tehnoloogia hiljutine kasutuselevõtt, mis on eriti sobiv maapiirkondade või raskete maastikutingimustega piirkondade katvuse probleemi lahendamiseks, nõuab piisava raadiospektri olemasolu lairibaühenduse kasutuselevõtuks;

1.18 **nõustub täielikult** komisjoni neljas eelmises teatises (esitatud septembris ja novembris 2005 ning märtsis ja juunis 2006) esitatud seisukohtadega, kus komisjon kaitseb tehnoloogilist neutraalsust, läbipaistvust, spektrite tõhusat kasutamist ning konkurentsivõimelise ja uuendusliku keskkonna toetamist uute tehnoloogiate väljatöötamiseks;

1.19 **jagab** komisjoni seisukohta, et raadiosageduste kasutamine ei peaks enam põhinema loogikal, et iga sagedusala eraldatakse konkreetsele tehnoloogiale ning teenuseid osutatakse määratud sagedusel (nt eTacs mobiiltelefoni teenust osutatakse sagedusel 900 MHz);

1.20 **palub** seetõttu komisjonil aidata kaasa strateegia loomisele, mis võimaldab tehnoloogia paindlikku kasutust teatud spektrisagedustel;

1.21 **rõhutab** rakendamise ja tehnoloogilisel neutraalsusel põhinevale uuele regulatiivsele raamistikule vastavuse järelevalve olulisust. See tooks kaasa ka sageduste võimaldamise traadita tehnoloogiale ja lairibaühenduse kasutuselevõtu, et leevendada püsivate looduslikult ja geograafiliselt ebasoodsate tingimustega piirkondade märkimisväärselt erinevust;

1.22 **märgib**, et uued lairibaühenduse kasutuselevõtu tehnoloogiad (nagu WiMAX) võivad lahendada selliste geograafiliselt ebasoodsate tingimustega piirkondade probleemid. Sellega seoses on huvitav märkida, et näiteks USA ettevõtjad teevad traadita tehnoloogiasse suuri investeeringuid.

Vajadus avaliku sekkumise järele

Regioonide Komitee

1.23 **arvab**, et lairibaühendust tuleks pakkuda samadel alustel kui põhilisi kommunaalteenuseid nagu joogivesi ja elekter;

1.24 **märgib**, et lairibaühenduse lõhe ületamine kompleksse maastikuga piirkondades, nagu püsivate looduslikult ja geograafiliselt ebasoodsate tingimustega piirkondades, nõuab suuremaid investeeringuid kui madalad alad, seega ei tasu investeeringud end ära;

1.25 **rõhutab** eelnevat arvestades, et avatud avalik arutelu digitaalse lõhe foorumi kaudu kinnitas vajadust nii riiklike ja kohalike omavalitsuste kui tööstuse ja vabatahtlike sektori avaliku sekkumise järele.

ELi fondide kasutamine

Regioonide Komitee

1.26 **jagab** komisjoni seisukohta kohalike ja piirkondlike omavalitsuste innustamise olulisuse osas, et võimalikult optimaalselt ära kasutada struktuurifondide ja Maaelu Arengu Fondi pakutavad võimalused nii lairibaühendusega varustamise kui selle kasutamise osas. Komitee on mitmel juhul väljendanud vajadust kõnealuse lähenemisviisi järele ning juhtinud tähelepanu sellise lähenemisviisi eelistele;

1.27 **loodab**, et komisjon muudab oma suunised täpsemaks nende juhtude osas, mis puudutavad struktuurifondidest toetatavate traadita lairibaühenduse teenuste kasutamist piirkondades, kus kõnealuseid teenuseid juba osaliselt kasutatakse. Praktikas on geograafiliselt võimatu teha ülalmainitud teenused kättesaadavaks hõredalt asustatud piirkondadele, eelkõige seal, kus uusi traadita tehnoloogiaid juba kasutatakse, ilma et kõnealuste teenustele ei oleks juurdepääsu ka tihedalt asustatud piirkondades, kus need on juba kättesaadavad;

1.28 **märgib** siiski, et mitte kõik maapiirkonnad ega püsivate geograafiliselt ja looduslikult ebasoodsate tingimustega piirkonnad — kus lairibaühenduse lõhe ületamine on eriti kiireloomuline ja problemaatiline küsimus — ei ole vastavalt struktuurifondide abikõlblikkuse kriteeriumidele tegelikult ebasoodsate tingimustega piirkonnad;

1.29 **peab** seetõttu **oluliseks** leida uusi paindlikke viise tõhusaks sekkumiseks kõnealustes piirkondades, kas infrastruktuurikavadele majandustoetust pakkuva poliitika kaudu, mis sätestatakse kohalikul või piirkondlikul tasandil ning mida kooskõlastatakse riiklikul või Euroopa Liidu tasandil, või eespool nimetatud

piirkondadele omaseid turutõrkeid käsitlevate suuniste kaudu, mis on kooskõlas ELi vaba konkurentsi põhimõtetega;

1.30 **märgib**, et lairibaühenduse kasutuselevõtu osas püsivate geograafiliselt ja looduslikult ebasoodsate tingimustega piirkondades, kus, nagu eespool mainitud, ettevõtjad suhtuvad investeerimisse vastumeelsusega, arvestades, et investeeringutest tulusaamise võimalused puuduvad, ei ole avaliku- ja erasektori partnerlused või kaasaegsed projektide rahastamise vormid teostatavad, vähemasti mitte ilma suurema avaliku sektori poolse rahastamiseta, ning selleks tuleb leida uusi stiimuleid;

1.31 **arvab**, et tellijate maksusoodustuste juurutamisest on vähe kasu, arvestades, et lairibaühenduse kasutuselevõtu küsimus on peamiselt seotud *pakkumise*, mitte *nõudlusega*. Seetõttu tasuks kaaluda ettevõtjatele mõeldud maksusoodustusi või stiimuleid infrastruktuuri projektide läbiviimiseks püsivate geograafiliselt ja kaubanduslikult ebasoodsate tingimustega piirkondades, vähendades nii investeeringute tulukõverat;

1.32 **tervitab** Regioonide Komitee pikaajalise kindla kohustuse valguses edendada parimate tavade levitamist, komisjoni ettepanekut veelgi edendada parimate tavade vahetust ning lihtsustada nõudluse koondamist üle-euroopalise veebilehe abil, mis toimiks varustajate ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste keskse teabeplatvormina;

1.33 **peab** seega väga oluliseks, et komisjon otsiks aktiivselt viise oluliste sünergiate loomiseks oma sektoripõhiste programmide ning struktuurifondide ja Maaelu Arengu Fondi poolse rahastamise vahel.

Lairiba arendamise piirkondlikud ja riiklikud strateegiad

Regioonide Komitee

1.34 **kordab** komisjoni üleskutset liikmesriikidele tugevdada riiklikke lairibastrateegiaid, suurendades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasatust ning seades mõõdetavaid eesmärgi lairiba võrkude leviku osas, eelkõige seoses avalike teenustega.

2. Algatus i2010 — e-valitsuse tegevuskava

E-valitsuse ja lairiba seos

Regioonide Komitee

2.1 **jagab** komisjoni seisukohta, et lairibaühendus on üks peamisi tegureid infoühiskonna laiendamisel ning eelkõige võrdse juurdepääsu tagamisel kõikidele kodanikele, suurendades ettevõtete konkurentsivõimet ja avaliku halduse tõhusust;

2.2 **arvab**, et *infrastruktuuriline digitaalne lõhe*, kus vahe nende vahel, kes elavad arendatud infrastruktuuriga piirkondades, kus on olemas juurdepääs teenustele, ning nende vahel, kes elavad püsivate geograafiliselt ja looduslikult ebasoodsate tingimustega piirkondades, kus selline infrastruktuur puudub, on märkimisväärne takistus kõikide osalemisele infoühiskonnas (e-kaasamine) ning võimalusele luua uuenduslikke viise klientide, kodanike ja ettevõtetega suhtlemiseks, eelkõige avalikus sektoris, ning kujutab seega reaalsel ja tõsist demokraatlikku puudujääki;

2.3 **on arvamisel**, et vanade ja uute liikmesriikide, erinevate liikmesriikide, linna- ja maapiirkondade ning erinevate põlvkondade ja Euroopa ühiskonna sotsiaalsete rühmade vahel eksisteerib jätkuvalt kultuuriline digitaalne lõhe — lünk teadmistes, mis on vajalikud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste kasutajaks saamiseks. Seetõttu on äärmiselt oluline leida sekkumisvahendeid, mille abil varustada võimalikult paljusid kodanikke nimetatud valdkonna uuendustest kasusaamiseks vajalike põhiteadmistega;

Kedagi ei jäeta tahaplaanile — arenev kaasatus e-valitsuse kaudu

Regioonide Komitee

2.4 **on arvamisel**, et kaasav e-valitsus tähendab võitlemist võimaliku digitaalse tõrjutuse vastu elektrooniliste teenuste osutamisel (infrastruktuuriline ja kultuuriline digitaalne lõhe), ning sotsiaalse kaasamise poliitika väljatöötamist info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil;

2.5 **märgib**, et selleks, et vältida avalike teenistuste poolset marginaliseerimist, peaksid haldusasutused otsustama mitmekanalilise lähenemise kasuks, võimaldades kasutajatel suhelda teenistustega neile meelepärasel viisil (näost-näkku, internet, digitaaltelevisioon, mobiiltelefon jne);

2.6 **arvab**, et sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevate rühmade e-juurdepääsu suurendamiseks teenustele, tuleb võrdsete võimaluste tagamiseks pakkuda koolitust ja võtta toetusmeetmeid;

2.7 **tunnistab**, et avaliku halduse internetiportaaliid peaksid vastama interneti kasutatavuse standarditele, nagu on määratletud W3C suunistes. Vastavust peaksid hindama asjakohased rahvusvaheliselt tunnustatud sertifitseerivad organid;

2.8 **on arvamisel**, et iga kaasamisprojekt peaks moodustama osa programmi üldraamistikust, et vähendada killustatud ja sünergjat mitteloovate meetmete rakendamise ohtu.

Tulemusliku ja tõhusa valitsuse muutmise tegelikkuseks — mõõtmine ja võrdlusuuringud

Regioonide Komitee

2.9 **märgib**, et IKT kasutus peaks olema suunatud nii avalike teenistuste ümberkorraldamisele ja ajakohastamisele kui tulemuslikkuse, tõhususe, kulutasuvuse, erapooletuse, läbipaistvuse, lihtsustamise ja osalemise eesmärkide saavutamisele;

2.10 **märgib**, et vähem külastusi kohalikesse omavalitsusasutustesse, väiksem ajakulu järjekordades haldusmenetluste täitmiseks, lihtsam vormide täitmise viis, üks keskne teeninduspunkt ja väiksemad eksimisevõimalused tänu otsesele andmete kontrollile on eelised, mis võivad aidata suunata teenuste osutamist kaasaegsemate meetodite poole traditsiooniliselt kasutatud meetodite asemel;

2.11 **arvab**, et on oluline välja töötada kulude, kasu, mõju jne mõõtmise viis, kasutades selleks ELi näitajate ja meetodite ühist raamistikku;

2.12 **on veendunud**, et avaliku sektori investeringud, mis on suunatud süsteemide integratsioonile ja koostööle, teabe vahetamisele ja elektrooniliste teenuste osutamisele, peaksid seetõttu põhinema järgmistel rahaliselt arvatavatel, seega võrreldavatel, peamistel eelistel: ajasääst üldsuse ja ettevõtete jaoks (lõppkasutajad); avaliku halduse suurem tõhusus ja tulemuslikkus. Lisaks on sellel ka järgmised kvalitatiivsed eelised: avaliku halduse teenuste kasutajate suurem rahulolu; avaliku halduse suurem läbipaistvus ja vastutus;

2.13 **on arvamisel**, et ühtse hindamismõõdukuse väljatöötamiseks oleks kasulik võrrelda erinevaid riiklikke ja piirkondlike süsteeme ning seejärel võtta kasutusele parim mudel;

2.14 **leiab** seetõttu, et avalike organite parimate tavade levitamine on oluline nii halduse kui tehnoloogia tähenduses, et optimeerida olemasolevate ressursside kasutamist, ning selleks, et luua lisaväärtust, rajades astmeliselt ja süsteemset professionaalse e-valitsuse kogukondi. Selliste halvimate tavade ja kogemuste uurimine, mis ei ole andnud loodetud tulemusi, võib tulla kasuks ka ohutegurite ja kriitilise tähtsusega küsimuste hindamisel;

2.15 **soovitab**, et teatud asutuste kasutatavad avaliku hanke teel omandatud rakendusprogrammid võiksid olla kättesaadavad nende algse vormingus koos lisatud dokumentatsiooniga teistele selleks soovi avaldavatele avalikele haldusasutustele vabaks kasutamiseks, et nad saaksid neid kohandada oma vajadustele.

Olulised põhiteenused kodanikele ja ettevõtjatele

Regioonide Komitee

2.16 **leiab**, et e-valitsuse rakendamise korral üle kogu Euroopa on äärmiselt oluline teha kindlaks suurt lisaväärtust loovad teenused, millel võib olla tegelik mõju kodanikele, ettevõtjatele ja haldusasutustele endile ning mis võivad edendada punktis 2.20 nimetatud peamiste tegurite laiaulatuslikku kasutust.

2.17 E-hangete tunnustatud teenust arvesse võttes **soovib komitee näha**, et:

- kõik liikmesriigid viivad oma hanke-eeskirjad vastavusse Euroopa Liidu õigusaktidega,
- liikmesriigid rajavad haldusstruktuuri e-hangete käsitlemiseks,
- sätestatakse erinevate platvormide tehnoloogia, koostalitusvõime ja turvalisuse miinimumstandardid.

E-valitsuse peamised tegurid

Regioonide Komitee

2.18 **leiab**, et avaliku halduse ja e-valitsuse areng sõltub teatud teguritest, sealhulgas: avaliku sektori organite struktuur, vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele, uuendusliku kultuuri edendamine riigiasutuste ametnike seas ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevate rakenduste haldamine;

2.19 **toetab** nimetatud tegureid arvesse võttes järgmist:

- avaliku halduse *back office* menetluste analüüsi ja uuendamist, mis on suunatud tegevuskava raames strateegilisteks peetavate elektrooniliste teenuste osutamisele kodanikele ja ettevõtjatele ning erinevate koostööviiside uurimisele elektrooniliste dokumentide ja e-posti ulatuslikumaks kasutamiseks;
- regulatiivset sekkumist, mis on suunatud IKT strateegiate, eeskirjade, standardite ja ühtsete vormingute määratlemisele koostalitusvõime ja praktilise koostöö suurendamiseks;
- kogu personali pidevat laialdast koolitust, mis on eelkõige suunatud tehnikaspetsialistidele (nt võrgud, süsteemid, turvalisus, puutumatus jne), pidevalt IKTd kasutavale personalile (nt veebitehnoloogiad, turvalisus, puutumatus), kõigile töötajatele või uuenduse ja kaasajastamisega kaudselt seotud

personalile (nt digitaalse kirjaoskuse õpetamine, puutumatus);

- avatud lähteplatvormide edendamist, mis hõlmab ka mõõdukaid investeringuid ning mis on suunatud e-valitsuse ja elektrooniliste teenuste laiendamisele väikestele haldusasutustele;
- ühendatud autentimissüsteemide sisseviimist, mis võimaldavad identifitseerida võrguteenustele juurdepääsu soovivad kasutajad;
- avaliku teabe levitamist, et vältida teabe kordamist ja üleliigset teavet eesmärgiga tagada teabe, sealhulgas isikuandmete suurem täpsus;
- kohalike teenustekeskuste rajamist, mis on suunatud e-valitsuse käimalükkamisele ja säilitamisele, osalevatele (eelkõige väikestele ja keskmise suurusega) haldusasutustele IKT teenuste pakkumisele ja haldamisele, koostalitusvõime pidevale suurendamisele ja teenuste taseme tõstmisele ning ametialaste ja tehniliste ressursside võimaldamisele.

Osalemise ja demokraatliku otsustamisprotsessi tugevdamine Euroopas

Regioonide Komitee

2.20 **leiab**, et parem avalik otsustamisprotsess ja kodanike laiaulatuslikum kaasamine on Euroopa ühiskonna ühtekuuluvuse jaoks kriitiliselt olulised ning IKT saab sellele kaasa aidata erinevatel tasanditel, isegi kui tuleb veel tegeleda paljude küsimustega alates tõrjutuse ohust kuni otsustamisprotsessi kvaliteedini;

2.21 **toetab** koostöö lihtsustamist, oskusteabe vahetust, korduvkasutatavate lahenduste jagamist ning algatusi suurema läbipaistvuse ja avalikkuse kaasamise saavutamiseks otsustamisprotsessis, eelkõige parlamentaarse otsustamisprotsessides;

2.22 **peab väga oluliseks** ratsionaliseerida ja struktureerida teabevahetust standardiasutuste vahel, et tagada kõikide ressursside kooskõlastatud kogumine ja kasutamine, eriti seoses riigiasutuste üldsusele ja ettevõtetele osutatavate teenustega;

2.23 **on teadlik** kasust, mis tuleneb üldsuse kaasamisest haldustegevuse ja avaliku sektori osutatavate teenuste pidevasse parandamisse. Üks viis nimetatud kaasamise lihtsustamiseks võiks olla alalise virtuaalse kontrollsüsteemi loomine, kuhu kasutajad saaksid saata märkusi ja soovitusi.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee

president

Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamus „Riigihanke sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamine”

(2007/C 146/10)

REGIOONIDE KOMITEE

- toetab ettepanekut, et lepingu sõlmimisele peaks eelnema vähemalt kümme päeva, et takistada tellijatel lepingute sõlmimist enne, kui konkureerivaid teenuste osutajaid on menetluse tulemustest teavitatud. Kõnealune menetlus annab võimaluse otsused enne nende jõustumist läbi vaadata, mis on kasulik nii tellijatele kui teenuste osutajatele;
- on seisukohal, et ettepanek ebaseaduslikult sõlmitud lepingute takistamiseks on liiga kaugeleulatuv ning eelistab praegu kehtivat kahjutasu maksmise süsteemi. Komisjon väidab, et seadusvastaste lepingute sõlmimine on suur probleem, kuid ei tõesta seda näiteks kõnealuses valdkonnas kogutud statistiliste andmete abil. Regioonide Komitee kutsub Euroopa Komisjoni üles esitama üksikasjalikku teavet seadusevastaselt sõlmitud lepingute kohta;
- on seisukohal, et läbivaatamist käsitlevate direktiivide asjakohasus nende lisa II B ära toodud teenuseid käsitlevate riigihankelepingute puhul, mille väärtus ületab piirmäära, jääb ebaselgeks. Regioonide Komitee on seisukohal, et B kategooria teenuseid käsitlevate riigihankelepingute läbivaatamine tuleks selgelt välja jätta läbivaatamist käsitlevate direktiivide kohaldamisalast ning kanda täielikult üle liikmesriikide pädevusse, kes peaksid otsustama selle üle, kuidas tagada teenuste osutajate õiguskindlus B kategooria teenuseid käsitlevate riigihankelepingute puhul. Paljud kõnealustest teenustest, nagu tervishoiu- ja sotsiaalteenused, on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevuse keskpunktiks. ELi pädevus kõnealustes valdkondades on väga piiratud ning EL ei peaks suurendama oma pädevuste ulatust tagauste kaudu, st riigihankelepingute sõlmimise korra läbivaatamise kohta käivate direktiivide abil

Viitedokument

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiive 89/665/EMÜ ja 92/13/EMÜ riigihankelepingute sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamise osas

KOM(2006) 195 lõplik — 2006/0066 (COD);

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 89/665/EMÜ ja 92/13/EMÜ riigihankelepingute sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamise osas KOM(2006) 195 lõplik — 2006/0066 (COD),

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 4. mai 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha majandus- ja sotsiaalpoliitika komiteele ülesandeks arvamuse väljatöötamine kõnealuses küsimuses,

võttes arvesse arvamuse eelnõu (CdR 182/2006 rev. 2), mis võeti vastu 15. detsembril 2006. Raportöör: **Catarina Segersten Larsson, (SE/EPP)**, Väärmlandil läänivalitsuse liige,

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukoht

Regioonide Komitee

1.1 **tervitab** uut läbivaatamist käsitlevat direktiivi ettepanekut, kuna RK on seisukohal, et tõhus ning läbipaistvam hankelepingute läbivaatamise süsteem tagab parema kaitse teenuste osutajatele, mis loodetavasti suurendab nende huvi pakkumiste esitamise vastu. See suurendab konkurentsi, mis on omakorda kasulik tellijatele;

1.2 **on seisukohal**, et lihtsustatud eeskirjad on kohtuprotsesside arvu vähendamise olulisim eeltingimus. Lihtsamaid reegleid on lihtsam järgida ning arusaamatuste arv väheneb. Kahjuks ei täida riigihankelepinguid käsitlevad uued direktiivid kõnealuseid ootusi. Keeruliste menetlusreeglite tõttu riigihankelepinguid käsitlevates direktiivides võivad tellijad kergelt eksida. See puudutab eelkõige väiksemaid kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kellel puudub juurdepääs riigihankeid puudutavatele õiguslastele ekspertteadmistele. Regioonide Komitee soovib samuti juhtida Euroopa Komisjoni tähelepanu sellele, et suurem osa riigihangetest toimub kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning mitte liikmesriigi tasandil;

1.3 **on seisukohal**, et liiga ranged sanktsioonid riigihankelepingute eeskirjade rikkumise korral võivad kaasa tuua negatiivseid tagajärgi. Üks tagajärg võib olla see, et tellija lihtsalt loobub riigihankelepingute sõlmimisest teenuste ostmiseks väljastpoolt

ning korraldab kõnealuste teenuste osutamise ise. Teine tagajärg võib olla madalaima hinna ületähtsustamine. Vaidlust ei tekita see, milline on madalaima hinnaga pakkumine, kuid kergemini võib küsimuse alla seada kvaliteediga seotud aspekte ning teisi sarnaseid näitajaid;

1.4 **toetab** ettepanekut, et lepingu sõlmimisele peaks eelnema vähemalt kümme päeva, et takistada tellijatel lepingute sõlmimist enne, kui konkureerivaid teenuste osutajaid on menetluse tulemustest teavitatud. Kõnealune menetlus annab võimaluse otsused enne nende jõustumist läbi vaadata, mis on kasulik nii tellijatele kui teenuste osutajatele. Samuti toetab Regioonide Komitee ettepanekut, et liikmesriigid peavad ette nägema asjaolu, et pakkujat, kes taotleb hankelepingu läbivaatamist, peab tellijat teavitama väidetavast eeskirjade eiramisest ning oma lepingu läbivaatamise taotlusest. Samas kutsub komitee komisjoni üles aasta pärast kontrollima kümnepäevase tähtaja kehtestamise mõju, et kindlaks teha, kas see viib lepingu läbivaatamist taotluste märkimisväärse tõusuni, nagu on juhtunud paljudes liikmesriikides;

1.5 **näeb** siiski probleeme seoses sätete vastaselt sõlmitud lepingute mõjuga. Direktiivi eelnõu kohaselt on sellised lepingud kehtetud, kuid Regioonide Komitee arvates peaks jätma selle liikmesriikide otsustada, nii et oleks võimalik kohaldada lepingute sõlmimise ja kahjutasu maksmise riiklikke eeskirju;

1.6 **avaldab** kahtlust komisjoni seisukoha suhtes, et kümnepäevase ajanõude kehtestamine võib alguses tuua kaasa läbivaatamisnõuete arvu tõusu mõne protsendi võrra. Näiteks Rootsis tõusis läbivaatamiste arv pärast kümnepäevase ajanõude kehtestamist alguses 150 % võrra. Läbivaatamiste arv on pidevalt tõusnud ka pärast ajanõude kehtestamisele järgnenud perioodi ⁽¹⁾.

1.7 **on seisukohal**, et ettepanek ebaseaduslikult sõlmitud lepingute takistamiseks on liiga kaugeleulatuv ning eelistab praegu kehtivat kahjutasu maksmise süsteemi. Komisjon väidab, et seadusvastaste lepingute sõlmimine on suur probleem, kuid ei tõesta seda näiteks kõnealuses valdkonnas kogutud statistiliste andmete abil. Regioonide Komitee kutsus Euroopa Komisjoni üles esitama üksikasjalikku teavet seadusevastaselt sõlmitud lepingute kohta. Internetiküsitlus, millele viidatakse, ei ole piisavaks aluseks niivõrd põhjaliku muudatuse jaoks. Kohustuslik konkursikutsete avaldamine kõigi riigihankelepingute puhul, mille väärtus ületab piirmäärad ning mida tellija arvates on võimalik sõlmida ilma ametliku pakkumismenetluse ja sellele järgneva ooteajata, on oluline sekkumine tellija õigustesse. Tegemist on muuhulgas oma ettevõtete lepingutega ning mõnede omavalitsustevaheliste koostöölepingutega. Regioonide Komitee rõhutas oma varasemates arvamustes probleeme seoses oma ettevõtete lepingute sõlmimisega ning probleeme, mis

kerkivad esile seoses omavalitsustevahelise koostööga. Regioonide Komitee on seisukohal, et riigihankeid käsitlevad seadused ei tohiks kõnealuseid protsesse raskendada või võimatuks teha;

1.8 **on seisukohal**, et läbivaatamist käsitlevate direktiivide asjakohasus nende lisa II B ⁽²⁾ ära toodud teenuseid käsitlevate riigihankelepingute puhul, mille väärtus ületab piirmäära, jääb ebaselgeks. Regioonide Komitee on seisukohal, et B kategooria teenuseid käsitlevate riigihankelepingute läbivaatamine tuleks selgelt välja jätta läbivaatamist käsitlevate direktiivide kohaldamisalast ning kanda täielikult üle liikmesriikide pädevusse, kes peaksid otsustama selle üle, kuidas tagada teenuste osutajate õiguskindlus B kategooria teenuseid käsitlevate riigihankelepingute puhul. Paljud kõnealustest teenustest, nagu tervishoiu- ja sotsiaalteenused, on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tegevuse keskpunktiks. ELi pädevus kõnealustes valdkondades on väga piiratud ning EL ei peaks suurendama oma pädevuste ulatust tagauste kaudu, st riigihankelepingute sõlmimise korra läbivaatamise kohta käivate direktiivide abil. Regioonide Komitee on seisukohal, et õiguskaitsevahendid nii B kategooria teenuseid käsitlevate riigihankelepingute kui riigihankelepingute jaoks, mille väärtus on piirmäärast madalam, peaksid jääma täielikult liikmesriikide pädevusse;

1.9 **toetab** ettepanekut tõendamissüsteemi ja lepitamismenetluse kaotamise kohta.

2. Regioonide Komitee soovitus

Soovitus 1

Komisjoni pakutud muudatused direktiivi 89/665/EMÜ artikli 1 lõike 3 kohta

Komisjoni pakutud muudatused direktiivi 92/13/EMÜ artikli 1 lõike 3

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamine oleks liikmesriikide poolt kehtestatavate võimalike üksikasjalike eeskirjade kohaselt kättesaadav vähemalt kõigile neile isikutele, kellel on või on olnud huvi konkreetse riigihankelepingu vastu ja kes on väidetava rikkumise tõttu kahju kannatanud või võivad kahju kannatada.	Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamine oleks liikmesriikide poolt kehtestatavate võimalike üksikasjalike eeskirjade kohaselt kättesaadav vähemalt kõigile neile isikutele, kellel on või on olnud huvi konkreetse riigihankelepingu vastu ning kes täidavad riigihankelepingus esitatud nõudeid , ja kes on väidetava rikkumise tõttu kahju kannatanud või võivad kahju kannatada.

Motivatsioon

Muudatusettepaneku eesmärk on piirata läbivaatamise taotlemise võimalusi nii, et see oleks kättesaadav vaid neile teenuste osutajatele, kes oleks realselt võimelised tellija jaoks vajalikku teenust osutama.

⁽¹⁾ Riigihankelepingute eest vastutav asutus (Nämnden för offentlig upphandling), aastaaruanne 2003 ja 2004.

⁽²⁾ Direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta.

Soovitus 2

Komisjoni pakutud muudatus direktiivi 89/665/EMÜ artikli 2 lõikele 4**Komisjoni pakutud muudatus direktiivi 92/13/EMÜ artikli 2 lõikele 4**

Komisjoni ettepanek	Regioonide Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid võivad ette näha, et ajutiste meetmete rakendamise otsuse tegemisel võib läbivaatamise eest vastutav asutus võtta arvesse kõnealuste meetmete võimalikke tagajärgi kõigile huvidele, mida võidakse kahjustada, ja üldsuse huvidele, ning nad võivad otsustada kõnealuseid meetmeid mitte rakendada, kui nende negatiivsed tagajärjed võivad olla suuremad kui neist saadav kasu.	Liikmesriigid võivad ette näha, et ajutiste meetmete rakendamise otsuse tegemisel võib läbivaatamise eest vastutav asutus võtta arvesse kõnealuste meetmete võimalikke tagajärgi kõigile huvidele, mida võidakse kahjustada, ja eriti üldsuse huvidele, ning nad võivad otsustada kõnealuseid meetmeid mitte rakendada, kui nende negatiivsed tagajärjed võivad olla suuremad kui neist saadav kasu.

Motivatsioon

Üldsuse huvidele tuleb pöörata suuremat tähelepanu.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamuse teemal „VKE-de arengu rahastamine”

(2007/C 146/11)

REGIOONIDE KOMITEE

- soovib tungivalt jätkata VKE-de mõjuhindangute läbiviimist iga uue ELi õigusakti või meetme puhul, mis võib VKE-de arengut mõjutada;
- soovib võtta meetmeid tagamaks VKE-dele lihtne juurdepääs finantsinstitutsioonidele ja organisatsioonidele, mis vastutavad JEREMIE ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi vahendamise eest. Samuti soovib komitee, et Euroopa Investeerimispanka grupp teavitaks aktiivsemalt oma rollist, lisaväärtusest ning uute vahendite, JEREMIE ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi hindamise meetoditest;
- soovib tungivalt, et komisjon hõlmaks oma edasistes Euroopa tasandil toimuvates aruteludes piirkondlikud parimad tavad. Piirkonnad saavad stimuleerida potentsiaalset erakapitali, luues ja rahastades „mitteametliku kapitali” võrgustikke, viies erainvestorid kokku idee-eelses ja algetapis olevate ettevõtetele;
- soovib tungivalt, et finantsmeetmetega kaasneksid täiendavad meetmed. Piirkonnad on olulised VKE-de arenguks vajaliku infrastruktuuri pakkujad, nt klastrite arendamine ja kutsealane koolitus. Piirkondadel on ka väärtuslik kogemus (Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud) algatuskeskuste osas, kus on ühised vahendid ja personalipoliitika; nad saavad toetada uuendustegevust, koolitust ja pakkuda investeerimisvalmiduse programme. Samuti on haridusprogrammidesse vaja sisse viia ettevõtluse teema. Selliste meetmete täiendavus tagab algajatele ettevõtetele suurema eduvõimaluse.

Viitedokument

Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele ühenduse Lissaboni programmi rakendamise kohta: VKEd arengu rahastamine — Euroopa lisandväärtuse lisamine

KOM(2006) 349 lõplik

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele ühenduse Lissaboni programmi rakendamise kohta: VKE-de arengu rahastamine — Euroopa lisandväärtuse lisamine, KOM(2006) 349 lõplik,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 29. juuni 2006. aasta otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatase 25. aprilli 2006. aasta otsust, millega tehti majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile ülesandeks koostada arvamus kõnealusel teemal,

võttes arvesse arvamuse eelnõu CdR 338/2006 rev. 1, mille majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjon võttis vastu 15. detsembril 2006 (raportöör: **Harry Dijkstra** (NL/ALDE), Flevolandi provintsi valitsuse liige),

ning arvestades järgmist:

Euroopa 23 miljonit väikest ja keskmise suurusega ettevõtet tagavad 67 % Euroopa Liidu SKPst ja 75 miljonit töökohta; teatud sektorites tagavad VKEd kuni 80 % kogutööhõivest, kusjuures 99 % kõigist ettevõtetest liigitatakse mikroettevõteteks (1–9 töötajat),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (13. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

REGIOONIDE KOMITEE

Lissaboni protsessi toetamine

1.1 **tervitab** VKE-de arengu rahastamist käsitlevat Euroopa Komisjoni teatist, milles selgelt analüüsitakse ühenduse institutsioonide ja liikmesriikide probleeme ja vahendeid;

1.2 **toetab** Euroopa Ülemkogu kevadise kohtumise järeldusi, milles rõhutati, et integreerunud finantsturg ja piisav juurdepääs rahastamisvahenditele on VKE-de arengus määrava tähtsusega. Lissaboni protsessi raames on liikmesriikide ja ELi tasandi reformide kaudu võimalik parandada juurdepääsu rahastamisvahenditele. Lissaboni reformide edu oluline eeldus on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine. Eri valitsustasandite tõelise koostöö toetuseks on Regioonide Komitee läbi viinud kogu Euroopat hõlmavat küsitluse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osaluse kohta riiklikes reformikavades, analüüsinud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste mõõdet riiklikes reformikavades ning käima pannud Lissaboni protsessi järelevalve platvormi;

Parem keskkond riskikapitali investeringuteks

1.3 **nendib**, et hoolimata viimaste aastate märkimisväärsest edasiminekust on selgelt vaja rohkem tegutseda ning töötada välja rohkem vahendeid, kui Euroopa tahab Lissaboni strateegia eesmärke saavutada. Euroopa riskikapitaliturud toimivad ikka

veel vähemal määral, kui nende suutlikkus võimaldaks. See peegeldab turu puudulikkust asutamis-(eelse) ja käivitamisetaapi omakapitali rahastamises nii riskikapitali pakkumise kui nõudluse probleemide tõttu. Selle tagajärjel ei kasutata täiel määral ära potentsiaalseid uuendusi, mis omakorda vähendab majanduskasvu ja tööhõivet. Pealegi on väga vähesed uuenduslikke tehnoloogiasid kasutavad Euroopa noored ettevõtted saanud globaalseks liidriteks oma sektoris;

1.4 **tervitab** kavatsust, et ühenduse institutsioonid ja liikmesriigid peaksid looma 2013. aastaks tingimused, mis võimaldaksid jätkusuutlikult kolmekordistada riskikapitalifondide investeeringuid tegevust alustavatesse ja käivitavatesse ettevõtetesse;

1.5 **nendib**, et nii Euroopas kasutatavad kapitali- kui pangandussüsteemid erinevad liikmesriikides märkimisväärselt ning vaja on edasist ühtlustamist võrdse konkurentsikeskkonna tagamiseks VKE-dele, et siseturu potentsiaal kasutataks ära majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks;

1.6 **nõustub** komisjoniga selles, et iga eduka riskikapitali investeeringu võtmeteguriks on lõpetamise strateegia. Komitee on komisjoniga samal arvamusel selle osas, et paljud Euroopa väärtipaberibörsid on kehtestanud alternatiivsed võimalused, mis võimaldavad kiiresti arenevatel ettevõtetel kapitali kaasata. Seega tervitab komitee meetmeid, mis lihtsustavad juurdepääsu rahastamisvahenditele kiiresti arenevate väärtipaberibörside kaudu kogu ELis;

1.7 **nendib**, et puudujääk käivitamisetaapi investeeringutes pidurdab majanduskasvu ja uuendustegevust ELis. Komitee nõustub komisjoniga selles, et vaja on fondide suuremat spetsialiseerumist ning edendada tuleb edukateks investeeringuteks vajalikke põhjalikke teadmisi konkreetse sektori kohta;

1.8 **nõustub** komisjoniga selles, et ühtsel turul peaksid professionaalsed riskikapitali juhid saama kaasata kapitali ja investeerida piiriüleselt nii, et sellega ei kaasneks ülemääraseid maksukulusid või suuri bürokraatlikke kohustusi. Komitee kutsub liikmesriike üles võtma vastavaid meetmeid, et tagada piiriüleste investeeringute puhul võrdsed võimalusi arvestav aus konkurents, millega kaasneks maksukulude ühtlustamine ja bürokraatlike kohustuste vastastikune alandamine;

1.9 **tervitab** Euroopa patendi uut ettepanekut, millega tagatakse VKE-dele madalamad kulud. Praeguse Euroopa patendiga kaasnevad suured kulud pidurdavad uuenduste kiiret ja majanduslikult efektiivset arendamist;

Rohkem laenukapitali VKE-dele

1.10 **nendib**, et VKE-de peamine rahastamisallikas on jätkuvalt pangalaen. Komitee avaldab kahetsust, et Basel II kokkuleppe kohaselt tõuseb suurema riskiga ärialaenude riskikaal 50 %, mis kindlasti suurendab ettevõtete alustamise ja uuendamise laenukulusid;

1.11 **väljendab kahetsust**, et VKE-de rahastamisvahendite kättesaadavuse põhiprobleem on suurte pankade tagasitõmbumine maapiirkondade ja väheasustatud või majanduslikult nõrkade piirkondade kohalikele turgudele. Selle tulemusena on VKEd rohkem sõltuvad kohalikest pankadest, mis spetsialiseeruvad VKE-dele laenamisele. Antud valdkonna reguleerimise muutmisel võib olla suur mõju VKE-de rahastamisvahendite kättesaamisele;

1.12 **nendib**, et Euroopat iseloomustavad mitmed kultuurilised eripärad, mis kujutavad endast ka kasvupotentsiaali. Väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid tuleb toetada, et edendada nende riskikäitumist ja ettevõtlikkust. Sel moel on võimalik vähendada majanduskasvu takistusi;

ELi osalus VKE-de rahastamisel

1.13 **nendib**, et riskikapitali tagamiseks on vaja konkreetseid, sihtrühmale sobivaid lahendusi. Piirkondlike omavalitsuste võimalused pakkuda kapitali riskikapitalifondidele on piiratud ning seetõttu tervitab komitee võimalust, et ERFil on võimalus pakkuda kapitali piirkondlikele riskikapitalifondidele. Riikliku rahastamise pakkumine soodsatel tingimustel muudab erainves-

torite jaoks riski ja tulu suhet ning suurendab nende valmisolekut siseneda riskikapitaliturule;

1.14 **tervitab** ELi meetmeid uurimis- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammi, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ja JEREMIE algatuse raames;

1.15 **tervitab** Euroopa Regionaalarengu Fondi määrusega antud võimalust kasutada ELi kaasrahastamist, mis seisneb teadmiste ülekandmise (*knowledge voucher*) süsteemi loomises, et edendada uuenduste turuleviimist;

1.16 **nendib**, et Euroopa Investeeringupangal ja Euroopa Investeeringufondil ei ole võimalusi VKE-dega otsesuhtluseks, vaid nad saavad anda tehnilist abi ja kapitali koos JEREMIE ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi vahenditega liikmesriikide ja piirkondade finantsinstitutsioonide ja organisatsioonide vahendusel;

1.17 **nendib**, et ELi vahendid keskenduvad suurel määral alustajatele ja tipptegijatele, kuigi 75 % VKE-dest kuuluvad erinevasse kategooriasse.

2. Regioonide Komitee soovitusel

REGIOONIDE KOMITEE

Lissaboni protsessi toetamine

2.1 **soovitab**, et komisjon soodustaks VKE-de jaoks rahastamisvahendite kättesaadavuse parandamisel erinevaid lahendusi, et rahastamist saaks pakkuda sobivas vormis, mis vastaks konkreetse VKE rahastamisvajadustele. Euroopa VKE-de mitmekülgsus on Euroopa majanduse üks peamistest eelistest;

2.2 seetõttu **soovitab tungivalt** jätkata VKE-de mõjuhinnangute läbiviimist iga uue ELi õigusakti või meetme puhul, mis võib VKE-de arengut mõjutada;

Parem keskkond riskikapitali investeeringuteks

2.3 **soovitab**, et komisjon ja liikmesriigid kasutaksid rohkem ära riskikapitaliinvesteeringute ja riskijagamismudelite võimalusi, et stimuleerida erainvestoreid kasutama riskikapitalivahendeid VKE-de rahastamiseks;

2.4 **soovitab** meetmeid, mis püüaksid muuta kultuuri ja julgustada riskide võtmist ja aitaksid nii saavutada Lissaboni kava eesmärke. Samuti **soovitab** komitee, et komisjon ja liikmesriigid püüaksid oma poliitikas jätkuvalt kaotada mõtteviisi, mille kohaselt pankrotti minejad häbimärgistatakse, seda eelkõige mitte pehme, vaid muuga seotud pankrottide puhul;

Rohkem laenukapitali VKE-dele

2.5 **usub**, et krediidasutuste praegune mitmekesisus Euroopa jaepangandusturgudel näitab, et üksikisikutel, VKE-del, ettevõtetel ja kohalikel omavalitsustel on finantstoodete ja -teenuste järele erinev nõudlus. Selle nõudluse jätkuvaks rahuldamiseks **soovitab** komitee, et ELi õigusaktides ei tohiks eelistada ühtki konkreetset pangandusmudelit või klienditüüpi teisele;

2.6 **soovitab**, et teadmiste ja parimate tavade vahetamisel komisjoni korraldatavatel temaatilistel töökonverentsidel ja ümarlaudadel kaasataks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kogemused. Liikmesriikide põhiosalejate teadmiste vahetamine on äärmiselt tähtis, et olla kursis riskikapitalipakkumise suhteliselt piiratud valdkonnaga;

2.7 **näeb ette**, et tulenevalt elanikkonna vananemisest pannakse paljud ettevõtted müüki; seetõttu tuleb tähelepanu pöörata ülevõtmise (ettevõtte ost ja müük) rahastamisele;

ELi osalus VKE-de rahastamisel

2.8 **soovitab** võtta meetmeid parandamiseks VKE-de, eriti mikroettevõtete juurdepääsu koostööprogrammidele seitsmenda raamprogrammi raames;

2.9 **soovitab** võtta meetmeid tagamiseks VKE-dele lihtne juurdepääs finantsinstitutsioonidele ja organisatsioonidele, mis vastutavad JEREMIE ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi vahendamise eest. Samuti **soovitab** komitee, et Euroopa Investeeringupanga grupp teavitaks aktiivsemalt oma rollist, lisaväärtusest ning uute vahendite, JEREMIE ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi hindamise meetoditest;

2.10 **soovitab** jätkata konkreetsete võimaluste ja väljakutsete (nt demograafiliste muutuste mõjud) jälgimist Euroopa finants-turul;

2.11 **soovitab**, et Euroopa Investeeringufondil peaks olema olulisem roll abi andmises piirkondlikele riskikapitalifondidele. Euroopa Investeeringufond peaks kaaluma teadmiste ja kogemuste pakkumist alla 35 miljoni eurose mahuga piirkondlikele fondidele;

2.12 **soovitab** ühendada olemasolevad VKE-de teabepunktid ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil üheks läbipaistvaks ja kergesti ligipääsetavaks teabepunktiks. Soodustada tuleks ole-

masolevaid piirkondlikke institutsioone ja valitsusteenuste inter-natifunktsioone (e-valitsus);

Parem juhtimistava

2.13 **soovitab tungivalt**, et komisjon hõlmaks oma edasistes Euroopa tasandil toimuvates aruteludes piirkondlikud parimad tavad. Piirkonnad saavad stimuleerida potentsiaalset erakapitali, luues ja rahastades „mitteametliku kapitali” võrgustikke, viies erainvestorid kokku idee-eelses ja algetapis olevate ettevõtete-ga;

2.14 **soovitab tungivalt**, et finantsmeetmetega kaasneksid täiendavad meetmed. Piirkonnad on olulised VKE-de arenguks vajaliku infrastruktuuri pakkujad, nt klastrite arendamine ja kutsealane koolitus. Piirkondadel on ka väärtuslik kogemus (Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud) algatuskeskuste osas, kus on ühised vahendid ja personalipoliitika; nad saavad toetada uuendustegevust, koolitust ja pakkuda investeerimisvalmiduse programme. Samuti on haridusprogrammidesse vaja sisse viia ettevõtluse teema. Selliste meetmete täiendavus tagab algajatele ettevõtetele suurema eduvõimaluse;

2.15 **soovitab**, et liikmesriigid ja EL suurendaksid oma jõupingutusi siseturu väljakujundamiseks, rakendaksid siseturu käsitlevad õigusaktid ja eemaldaksid piiriülese koostöö kõik õigustamata bürokraatlikud takistused, sh maksu- ja ekspordi-krediidikindlustuse tõkked, et suurendada Euroopa turu konkurentsivõimet ja avatust maailmamajanduses;

2.16 **soovitab** soodustada investorite võrkude (*business ange-lite*) kaasamist piirkondlikkusse majandusarengusse kogu Euroopas ja vastupidi. On hästi teada, et *business angelid* eelista-vad tegutseda oma piirkonnas, st 100-150 km raadiuses oma asukohast. *Business angelite* võrgustikud tuleb nähtavamaks teha;

2.17 **soovitab** kasutada piirkondlikke käibefonde, kus avalik-kuse osalust kasutatakse fondi või fondide struktuuri kaudu erasektori investeerimisvõime suurendamiseks. Uued riigijabiees-kirjad peaksid aitama piirkondadel jätkata kõnealuse jätkusuutliku vahendi kasutamist;

2.18 **soovitab**, et ELi riskikapitalivahendid toetaksid piirkondlikke ja riiklikke vahendeid. Lisavahendina suurendab kaas-rahastamine fondi mahtu ja aitab saavutada kriitilise massi ning fondi edukust saab selliste mitmekesiste vahenditega suurendada. Samuti peaks see võimaldama piiriüleseid investeringuid, viima skeemide ühtlustumiseni ja ELi turu väiksema killustumiseni.

Brüssel, 13. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamused „Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused” ja „Euroopa kvalifikatsiooniraamistik elukestva õppe valdkonnas”

(2007/C 146/12)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et tõrjumine haridussüsteemist on esimene samm marginaliseerimise suunas, millele järgneb tõrjutus tööhõivesüsteemist ning lisaks kultuuri-, sotsiaal- ja ühiskonnaelust. Sellega seoses rõhutab komitee, kui tähtis on võidelda haridustee poolelijätmise vastu, millel on negatiivne mõju konkurentsivõimele ning ühtekuuluvusele;
- tunnistab, et pikas perspektiivis toovad kogu elu kestva õppeprotsessi jooksul kõige suuremat kasu eelharidus ja suunatud varased sekkumisprogrammid ning seda eriti kõige ebasoodsamas olukorras olevatele lastele, ning tuletab siinkohal meelde sektoriülese lähenemise vajalikkust, mille puhul lasub peamine vastutus kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel;
- nõustub, et kõrghariduse kaasajastamine on oluline tegur kiiresti arenevas teadmispõhises ühiskonnas. Kõrgharidusasutused moodustavad olulise osa hariduse, teaduse ja uuendustegevuse „teadmiste kolmnurgast”, arvestades nende ülesannete omavahelist seotust. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on oluline roll rahaliste vahendite suunamisel kõrgharidussüsteemide kaasajastamisele;
- toetab kvalifikatsiooniraamistiku kahest eesmärki — kvalifikatsioonide läbipaistvuse parandamist ning liikuvuse edendamist Euroopa Liidus, kuid rõhutab, et kvalifikatsiooniraamistike väljatöötamist tuleks jätkata riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Seetõttu peaks vastutus kõnealuse reformi eest jääma liikmesriikide pädevatele asutustele.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused”, KOM(2006) 481 lõplik — SEC(2006) 1096,

võttes arvesse ettepanekut „Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas”, KOM(2006) 479 lõplik,

võttes arvesse arvamust teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega luuakse terviklik tegevuskava elukestva õppe valdkonnas”, CdR 258/2004 ⁽¹⁾,

võttes arvesse aruannet ja soovitusi (DI/CdR 2/2007), mille esitas teistkordsel konsulteerimisel subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse järelevalve võrgustik. Praegu 49 koostööpartnerist koosnev võrgustik loodi komitee arvamuste „Parem õigusloome 2004” (CdR 121/2005 fin) ning „Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamise ja kontrolli suunised” (CdR 220/2004 fin) raames,

võttes arvesse nõukogu 19. oktoobri 2006. aasta otsust küsida vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 265 lõikele 1 Regioonide Komitee arvamust kõnealusel teemal,

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatuse 25. aprilli 2006. aasta otsust teha kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjonile ülesandeks koostada aramus kõnealusel teemal,

võttes arvesse kultuuri-, haridus- ja teaduskomisjoni arvamuse eelnõud, mis võeti vastu 30. novembril 2006. aastal (CdR 335/2006 rev.1) (raportöör: **Geert Bourgeois**, Belgia Flaami valitsuse minister — BE/EPP),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (14. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile. Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused

pärsult võimalikult varases eas on küll oluline, kuid mitte piisav meede. Kuna enamikes riikides ei ole eelharidus kohustusliku hariduse osa, suunavad vanemad oma lapsed eelharidust omandama vabatahtlikkuse alusel;

Tõhususe ja võrdsete võimaluste kavandamine

REGIOONIDE KOMITEE

1.1 **tänab** komisjoni selle panuse eest arutellu haridus- ja kutsesüsteemide reformi üle ja **nõustub** komisjoniga, et vastutus kõnealuse reformi eest peaks jääma liikmesriikide pädevatele asutustele;

1.2 **nõustub**, et investeeringud haridusse ja koolitusse kannavad vilja pika aja pärast ning seetõttu peaksid valitsused rahastamisprioriteetide määramisel võimaldama pikaajalist kavandamist kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil. Õigupoolest võivad mitmetel teatistes toodud ettepanekutel olla tagajärjed piirkondlike ja kohalike omavalitsuste eelarvele;

1.3 **tunnistab** pikaajalise kavandamise tähtsust, kuid rõhutab vajadust kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused elukestva õppe strateegiate väljatöötamisse ja rakendamisse;

1.4 **nõustub** vajadusega luua hindamiskultuur haridus- ja koolitussüsteemi sees, kuid rõhutab teadlikkuse tõstmise tähtsust ressursside tõhusa kasutamise osas ⁽²⁾. **Pöörab tähelepanu** tööstasjale, et finantstakistuste kõrvaldamine haridusele juurde-

1.5 **leiab**, et lisaks laste senisest suuremale kooli registreerimisele eelkoolieas peaksid suunatud poliitikameetmed pakkuma stiimuleid ning vanematele suunatud toetavaid meetmeid, et edendada korrapäraselt osavõttu eelharidusest, eriti ebasoodsa sotsiaalse taustaga või mäestike-, maa- või hõredalt asustatud piirkondades elavate laste puhul;

1.6 **rõhutab**, et tõhus alusharidus nõuab koolitatud pedagoogilist personali ning kutsus seetõttu üles tegema suuremaid jõupingutusi õpetajakoolituse tasandil;

1.7 **innustab** siinkohal parimate tavade levitamise ning linnade ja piirkondade vaheliste piiriüleste võrgustike propageerimist hindamise parandamisel ja kvaliteedi tagamise edendamisel;

1.8 **märgib**, et tõrjumine haridussüsteemist on esimene samm marginaliseerimise suunas, millele järgneb tõrjutus tööhõivesüsteemist ning lisaks kultuuri-, sotsiaal- ja ühiskonnale. Sellega seoses **rõhutab** komitee ⁽³⁾, kui tähtis on võidelda haridustee poolelajutamise vastu, millel on negatiivne mõju konkurentsivõimele ning ühtekuuluvusele ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ ELT C 164, 5.7.2005, lk 59.

⁽²⁾ CdR 21/2000 fin.

⁽³⁾ 29. septembril 2006 Helsingis toimunud Regioonide Komitee konverentsi „Teadmiste allikate juures — konkurentsivõime põhihariduse abil” lõppjärelused.

⁽⁴⁾ <http://www.cor.europa.eu/en/presentation/deve.asp>.

1.9 **tunneb heameelt**, et teatistes keskendutakse tõendusmaterjalil põhinevale poliitikakavandamisele, mille alusena kasutatakse usaldusväärseid uurimistulemusi.

Eelharidus: tähelepanu varases eas õppimisele

REGIOONIDE KOMITEE

1.10 **tunnistab**, et uurimistegevus, sealhulgas OECD tehtud oluline töö kõnealuses valdkonnas, on näidanud, et pikas perspektiivis toovad kogu elu kestva õppeprotsessi jooksul kõige suuremat kasu eelharidus ja suunatud varased sekkumisprogrammid ning seda eriti kõige ebasoodsamas olukorras olevatele lastele;

1.11 **tuletab** siiski **meelde** sektoriülese lähenemise vajalikkust, mille puhul lasub peamine vastutus kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, ning **avaldab kahetsust**, et teatistes ei ole neid tunnustatud.

Alg- ja keskharidus: üldise põhihariduse kvaliteedi parandamine

REGIOONIDE KOMITEE

1.12 **tunnustab** erinevusi ELi liikmesriikide ja pädevate piirkondade haridussüsteemide ja nendes kasutatavate lähenemiste vahel; sellegipoolest **nõustub** komitee, et õpilaste varane eristamine võimekuse järgi võib määrata ära laste edasise elutee ja karjäärivõimalused;

1.13 **toetab** kaasava elukestva õppe võimalusi kõigile, tunnustades õigust käia koolis ja osaleda õppetöös;

1.14 **leiab**, et sellise diferentseerimise edasilükkamine kesk-koolitasemele koos võimalusega vahetada koolitüüpi võib olla üks vahend eraldamise mõju vähendamiseks tõhusust kaotamata ning see võib ka aidata arendada iga õpilase loomulikku potentsiaali ja võimeid;

1.15 **on järjepidevalt kutsunud üles** võtma meetmeid erivajadustega õpilaste toetamiseks süsteemi võimalikult varases etapis. Komitee **rõhutab** vajadust vähendada marginaliseerimist algkoolis ning toob esile kogemustevahetuse väärtuse kõnealuses valdkonnas; ta **rõhutab**, et õppetöö peaks pakkuma väljakutseid kõigile õpilastele ja stiimuleid kõigile õppuritele. See kehtib nii nõrgemate kui tugevamate õpilaste kohta;

1.16 **juhib tähelepanu** eriti sisserändajate vajadustele, kellel on sageli probleeme haridussüsteemi integreerumisel. Selle põhjus võib olla nii asjaolu, et juba päritoluriigis on nende haridus olnud lünklik, kui ka vastuvõtva riigi keele mitteoskamine. Sisserändajate asjakohaseks kohtlemiseks tuleb ka õpetajatele anda erikoolitust;

1.17 **on arvamusel**, et õpetajate ja koolitajate motivatsioon, oskused, pädevused ja töötasud, juurdepääs nõustamisteenustele ja infrastruktuuritegurid, nagu sobiv õpirühma suurus, on olulised tegurid kvaliteetsete õpitulemuste saavutamisele kaasaaitamisel;

1.18 **peab** oluliseks hooliva õpikeskkonna väljatöötamist, mis edendab üksikisiku saavutustealast motivatsiooni ja enesekindlust ning paneb õpilast õpiprotsessis enam pingutama. Samuti **rõhutab** komitee vajadust tagada vanemate kaasamine haridusprotsessi, märkides, et sotsiaalse tõrjutuse oht on suurem nõrga koduse ja kaaslaste toetusega õpilaste puhul;

1.19 **rõhutab**, et teatud rühmade erivajaduste kohaseks täitmiseks ja võrdsete võimaluste edendamiseks võetavad meetmed peaksid olema kooskõlas jõupingutustega tõsta haridussüsteemi tõhusust ja kvaliteeti. Meetmed peaksid hõlmama ka mehhanisme, mis aitaksid säilitada õpiprotsessi asjakohase tempo;

1.20 **rõhutab** vajadust saavutada haridussüsteemides tasakaal üldise põhihariduse ja spetsialiseerumisevõimaluste vahel. Nimetatud üldised põhiteadmised peaksid igal juhul sisaldama teadmisi Euroopa kultuurist ja ajaloo. Samuti tuleks erinevates haridus- ja koolitussüsteemides pöörata piisavat tähelepanu elukestva õppe põhipädevustele, nagu on määratletud ja heaks kiidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusel põhipädevuste kohta elukestvas õppes.

Kõrgharidus: investeringute suurendamine ja osalemise laiendamine

REGIOONIDE KOMITEE

1.21 **nõustub**, et kõrghariduse kaasajastamine on oluline tegur kiiresti arenevas teadmiste põhises ühiskonnas. Kõrgharidusasutused moodustavad olulise osa hariduse, teaduse ja uundustegevuse „teadmiste kolmnurgast“, arvestades nende ülesannete omavahelist seotust;

1.22 **märgib** seetõttu, et kõrgharidusasutused peaksid olema rohkem avatud uutele õpilasarühmadele, et rõhutada elukestvat õpet ja pakkuda laialdasemat juurdepääsu akadeemilisele haridusele, mis on olulised tingimused järgmistel aastakümnetel aset leidvate demograafiliste ja struktuurimuutustega toimetulekuks;

1.23 **tunnistab** siiski, et õpilaste arvu kasvu ning kvaliteetse hariduse ja teadustegevuse kulude suurenemisega peab kaasnema suurem avaliku ja, kus asjakohane, erasektori poolne rahastamine. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on oluline roll rahaliste vahendite suunamisel kõrgharidussüsteemide kaasajastamise, eriti Euroopa struktuurifondide suunatud kasutamise kaudu;

1.24 **tuletab meelde**, et igaühel peab olema juurdepääs kõrgharidusele, et teadmiste Euroopa tuleviku kindlustamise kõrval luua alus ka Euroopa kui terviku sotsiaalsele ühtekuuluvusele; **kinnitab**, et kõrghariduse laiema eesmärki hõlmab selle panust nii eneseteostusse ja demokraatlikku kodakondsusse kui kultuuripärandi taaselustamisse ⁽⁹⁾;

1.25 **märgib**, et teatistes keskendutakse õppemaksu küsimusele, kui vahendile, millega suurendada rahastamist ning ergutada õpilaste ja nende perekondade tundlikku suhtumist kõrgharidusse. Õppemaks ei tohiks olla tegur, mis tõrjub õpilasi kõrgharidussüsteemist kõrvale rahaliste vahendite puudumise tõttu. Sellegipoolest **rõhutab** komitee, et õppemaks ei ole kunagi eraldiseisev küsimus, vaid osa mitmete rahaliste stiimulite või kõrghariduses osalemist takistavate tegurite laiema kontekstist. **Kutsu** seetõttu **üles** otsustama laiema, konteksti arvestava lähenemisviisi kasuks, võttes ainult õppemaksu küsimusele keskendumise asemel arvesse ka rahastamis- ja maksusüsteemide riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke iseärasusi.

Kutseharidus ja -koolitus: kvaliteedi ja asjakohasuse parandamine

REGIOONIDE KOMITEE

1.26 **nõustub** Euroopa Komisjoniga, et elanikkonna vananedes ei ole noorte kõrge töötus Euroopa Liidus vastuvõetav, arvestades suuremat vajadust kvalifitseeritud tööjõu järele;

1.27 **nõuab** kutseõppesüsteemide tugevdamist ja tunnustamist riikides, kus neid ei ole piisavalt arendatud, et täita paljude tööturule usaldusväärset juurdepääsu otsivate noorte nõudmised ning katta tööturu vajadused;

⁽⁹⁾ CdR 154/2005 fin.

1.28 **toetab** komisjoni ettepanekut töötada välja selgelt määratletud ja mitmekesine tee kutsehariduse juurest täiendava koolituse ja tööelu juurde ning **tervitab** selget viidet kohaliku ja piirkondliku tasandi kaasamisele sidusrühmade koostöö edendamisel, et tõsta töötutele ja ebasoodsates tingimustes olevatele õppuritele mõeldud riiklike koolitusprogrammide kvaliteeti ja asjakohasust;

1.29 **märgib**, et õpetajate ja koolitajate koolitust tuleks ajakohastada, et vastata järjest küpsemate õppurite vajadustele. Tuleb välja töötada spetsiifilised pedagoogilised meetodid ja vahendid, pöörates samas tähelepanu paindlikele õpetuse edastamise viisidele, mis on kohandatud õppuritele, kes peavad koolituse siduma töö- ja pereeluga. Siinkohal hakkab haridus- ja koolituspoliitika mõjutama sotsiaalpoliitika küsimusi, milles kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel võib olla katalüsaatori roll;

1.30 **rõhutab** struktureeritud mehhanismide üldise rakendamise vajadust varasema õppimise tunnustamiseks, eriti väljaspool ametlikku haridussüsteemi omandatud teadmiste ja pädevuste osas. Tunnustamisel peaks olema kaks eesmärki: lihtsustada tööhõivet/sotsiaalset kaasamist ja võimaldada juurdepääs täiendavale õppele eelnevate õpikogemuste alusel;

1.31 **tervitab** selles kontekstis Euroopa Komisjoni teatist „Täiskasvanuharidus: Kunagi ei ole hilja õppida” ja nõustub sellega, et Euroopa demograafiliste muutuste taustal tuleks sihipäraste ja tulemuslike investeeringute abil pöörata senisest rohkem tähelepanu täiskasvanuharidusele;

1.32 **tõstab** selles kontekstis **esile**, et paljudes Euroopa riikides jäävad peamised täiskasvanuhariduse alased pädevused piirkondliku ja kohaliku tasandi vastutusse ning et piirkondlikel ja kohalikel võimuorganitel on otsene huvi arendada tööjõu oskusi. Seetõttu **kutsu** komitee **üles** kaasama kohalikku ja piirkondlikku tasandit senisest tihedamalt Euroopa Liidu tasandil rakendatavatesse täiskasvanuhariduse meetmetesse.

2. Ettepanek: soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas

REGIOONIDE KOMITEE

2.1 **hindab** vajadust kutsevalifikatsioonide korraldust täiendada Euroopa raamistiku järele õppe valdkonnas eelkõige seetõttu, et Euroopa kvalifikatsiooniraamistik elukestva õppe valdkonnas muudab ülemineku erinevalt haridus- ja koolitustelt

läbipaistvamaks ja nähtavamaks. Siiski on õpikvalifikatsioonidel oluline roll õpikeskkonnast tööella üleminekul, mida ei tohi seetõttu eraldada tööturule suundumise ettevalmistamise küsimustest;

2.2 **juhib komisjoni tähelepanu** vajadusele viia läbi süsteemiline analüüs mõjude kohta, mida õigusaktide ettepanekuga avaldatakse kohalikele ja piirkondlikele tasandile, eriti niisugustes valdkondades nagu haridus ja kutseharidus, mille suhtes kuulub pädevus paljudes liikmesriikides kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Kõnealune mõjude analüüs tuleks avaldada internetis täismahus ja kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes;

2.3 **tervitat** komisjoni pakutud kvalifikatsiooniraamistikku ning toetab selle kahte eesmärki — kvalifikatsioonide läbipaistvuse parandamist ning liikuvuse edendamist Euroopa Liidus. **Rõhutab** siiski, et Euroopa kvalifikatsiooniraamistik iseenesest kvalifikatsioone ei anna, vaid kvalifikatsiooniraamistikud töötatakse välja riiklikul/piirkondlikul tasandil. Seetõttu tuleb riiklike/piirkondlike kvalifikatsiooniraamistike sidumisse Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga kaasata pädevad kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused;

2.4 **nõustub** komisjoniga, et riiklikud ja üleeuroopalised kutse kvalifikatsioonide raamistikud hõlbustavad õppimise tunnustamist igas mõttes. Komitee **tervitat** kõnealust kaasavat lähenemisviisi, **tuletades meelde** formaalse, mitteformaalse ja informaalset õppe tunnustamise vajadust, ning **nõustub**, et see on eriti oluline võrdsete võimaluste edendamise seisukohalt, tunnustades kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste põhiteadmisi ja -oskusi ⁽⁶⁾;

2.5 **näeb** Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku kasuliku vahendina vastastikuse usalduse suurendamisel riiklike ja piirkondlike haridussüsteemide vahel Euroopas ning selle panust liikuvusse, konkurentsivõimesse ja tööhõivesse, edendades teadmiste ja pädevuste vahetamist üle kogu Euroopa Liidu;

2.6 **kutsub** komisjoni siiski **üles** selgitama seost kvalifikatsioonitasemetega, direktiivi 2005/36/EÜ ning formaalse ja informaalset õppe tõendamise sätete vahel, mis on juba olemas või väljatöötamisel riiklikul ja piirkondlikul tasandil ⁽⁷⁾;

2.7 hoolimata elukestva õppe strateegiate laiemast perspektiivist, mis hõlmab nii sotsiaalse kaasamise ja tööhõive kui enese-

teostuse eesmärgi, **tervitat** komisjoni õpitulemustele suunatud lähenemisviisi, st oskuste ja pädevuse mõistete kasutamist kvalifikatsioonide kirjeldamisel;

2.8 **arvab**, et kvalifikatsioonid peavad olema võrreldavad sõltumata õppe kontekstist ja pakkujast. Õpitulemustele suunatud lähenemisviis lihtsustab kvalifikatsioonide võrdlemist eri riikide ning haridus- ja koolitussüsteemide vahel, toetab kohalike ja piirkondlike haridusasutuste rolli ELis;

2.9 lisaks võivad õpitulemused ja kirjeldused toimida kvaliteedi tagamise alusena, suurendades nii üleeuroopalist koostööd kvaliteedi tagamisel ja hindamistulemuste vastastikusel tunnustamisel. **tervitat** seetõttu soovitusel loodud selget seost Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kui läbipaistvuse tagamise vahendi ja kvaliteedi tagamise üldpõhimõtete vahel, kuna kõnealustel kvaliteedi tagamise põhimõtetel on oluline roll vastastikuse usalduse loomisel, mis on kvalifikatsioonide rahvusvahelise tunnustamise alus;

2.10 **kutsub üles** edendada koostöö ja parimate tavade levitamise raamistikku pideva tõelise kogemustevahetuse rajamiseks. See võimaldaks liikmesriikide positiivsetest arengutest kasu saada eelkõige kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Seetõttu **soovitat** komitee arvukamate parimate tavade levitamise üleeuroopaliste võrgustike edendamist koolitusele juurdepääsu soodustamisega eelkõige kohalike ja piirkondlike partnerluse kaudu;

2.11 **rõhutab**, et Euroopa kvalifikatsiooniraamistik tuleks austada ELi piirkondade ja linnade mitmekesisust ja tugevaid külgi. Tõlgendus- ja rakendusvahendina ei asenda Euroopa kvalifikatsiooniraamistik riiklikke ja piirkondlikke kvalifikatsiooniraamistikke, vaid täiendab neid;

2.12 **leiab**, et Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku rakendamine tingiks pea kindlasti edasisi tegevusi ühenduse tasandil, ja **rõhutab**, et sel juhul tuleb läbi viia põhjalik subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse analüüs nende edasiste tegevuste suhtes;

2.13 **kutsub üles** kasutama selgeid kirjeldusi ja selget koostamist olemasolevate piirkondlike kvalifikatsiooniraamistike ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku vahel;

⁽⁶⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta (2006/2002 (INI)).

2.14 Soovitused liikmesriikidele

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>SOOVITAVAD KÄESOLEVAGA LIIKMESRIIKIDEL:</p> <p>(...)</p> <p>2. Siduda oma riiklikud kvalifikatsioonisüsteemid Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga 2009. aastaks, ... töötades vajadusel välja riikliku kvalifikatsiooniraamistiku kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega.</p> <p>5. Määrata riiklik keskus, et toetada ja koordineerida riiklike kvalifikatsioonisüsteemide ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku vahelist suhet.</p> <p>Nimetatud keskuse ülesanded oleksid järgmised: (...)</p> <p>(a) tagada, et kvalifikatsioone võrdleksid ja kasutaksid Euroopa tasandil kõik asjaomased riiklikud sidusrühmad, kaasa arvatud (kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega) kõrg- ja kutseharidusasutused, tööturu osapooled, valdkondade esindajad ja eksperdid;</p>	<p>SOOVITAVAD KÄESOLEVAGA LIIKMESRIIKIDEL:</p> <p>(...)</p> <p>2. Siduda oma riiklikud/<u>piirkondlikud</u> kvalifikatsioonisüsteemid Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga 2010. aastaks, ühtlustades kvalifikatsioonitasemed selgelt I lisas kirjeldatud tasemetega ning töötades vajadusel välja riikliku/<u>piirkondliku</u> kvalifikatsiooniraamistiku kooskõlas siseriiklike/<u>piirkondlike</u> õigusaktide ja tavadega.</p> <p>5. Määrata riiklik/<u>piirkondlik</u> koordineerimiskeskus ja koos teiste asjaomaste riiklike/<u>piirkondlike</u> ametiasutustega toetada ja koordineerida riiklike/<u>piirkondlike</u> kvalifikatsioonisüsteemide ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku vahelist suhet.</p> <p><u>Neis liikmesriikides, kus põhiseaduse kohaselt ei ole piirkondliku keskuse loomine võimalik, peavad seadusandlike volitustega piirkonnad olema riiklikus keskuses kohasel ja piisaval määral esindatud.</u></p> <p><u>Riiklike/piirkondlike keskuste loomisel tuleb nii palju kui võimalik aluseks võtta juba olemasolevad struktuurid. Kui uute struktuuride loomine on vältimatu, peavad halduskulud olema võimalikult madalad.</u></p> <p><u>Otsuse riikliku või piirkondliku keskuse loomise kohta teeb iga liikmesriigi pädev asutus.</u></p> <p>Nimetatud <u>koordineerimiskeskuse</u> ülesanded oleksid järgmised: (...)</p> <p>(a) tagada, et kvalifikatsioone võrdleksid ja kasutaksid Euroopa tasandil, <u>kohalike ja piirkondlike omavalitsustega</u> kooskõlastades kõik asjaomased riiklikud, <u>piirkondlikud ja kohalikud</u> sidusrühmad, kaasa arvatud (kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega) kõrg- ja kutseharidusasutused, tööturu osapooled, valdkondade esindajad ja eksperdid;</p>

Põhjendus

Kohalikule ja piirkondlikule tasandile tuleks omistada suurem tähtsus, kuna paljudes liikmesriikides on otsene vastutus ja volitused hariduse ja koolituse valdkonnas, **sealhulgas kvalifikatsiooniraamistike loomisel**, antud kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Omavalitsustel on võtmeroll elukestva õppe jaoks vajaliku haridus- ja koolitusteenuste struktuuri tagamisel, kuna nad vastutavad eelhariduse, koolihariduse ning noorte ja täiskasvanute hariduse ja koolivälise hariduse eest.

Kui komisjon eeldab kontaktasutuse olemasolu liikmesriigi tasandil, saab see täita ainult koordineerimisasutuse rolli, tagades koostöö kõigil tasanditel.

Laialdase konsulteerimisprotsessi tõttu riiklike/piirkondlike kvalifikatsiooniraamistike ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku sidumisel ning asjaolu tõttu, et soovitus võetakse vastu kõige varem 2007. aasta lõpus või 2008. aasta alguses, on tähtaeg 2010 realistikum kui 2009.

2.15 Komisjoni kavatsuste heakskiitmine

Komisjoni pakutud tekst	Regioonide Komitee muudatusettepanek
<p>KIIDAVAD HEAKS KOMISJONI KAVATSUSED:</p> <p>2. asutada Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku nõuanderühm (kuhu on kaasatud riiklike keskuste esindajad, Euroopa tööturu osapooled ja vajaduse korral muude sidusrühmade esindajad) selleks, et jälgida, kooskõlastada ja tagada kvalifikatsioonisüsteemide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga sidumise protsessi kvaliteeti ja üldist sidusust;</p> <p>3. jälgida käesoleva soovitusel võetud meetmeid ...</p>	<p>KIIDAVAD HEAKS KOMISJONI KAVATSUSED:</p> <p>2. asutada Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku nõuanderühm (kuhu on kaasatud riiklike/piirkondlike keskuste esindajad, Euroopa tööturu osapooled ja vajaduse korral muude sidusrühmade esindajad) selleks, et jälgida, kooskõlastada ja tagada riiklike/piirkondlike kvalifikatsioonisüsteemide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga sidumise protsessi kvaliteeti ja üldist sidusust;</p> <p>3. <u>Hinnata koostöös liikmesriikidega</u></p>

Põhjendus

Kuna kvalifikatsiooniraamistikud töötatakse välja riiklikul/piirkondlikul tasandil, peavad liikmesriigid komisjoni hindamise läbiviimisel toetama.

2.16 Määratlused

Regioonide Komitee märgib kahetsusega, et riiklike kvalifikatsiooniraamistike kõrval ei mainita piirkondlikke kvalifikatsiooniraamistike. Vastupidiselt sellele, mida komisjoni ettepanekus esitatud määratlus arvata laseb, tuleb märkida, et mõnes liikmesriigis määratletakse piirkondlikud kvalifikatsiooniraamistikud iseseisvalt ning seetõttu ei saa neid vaadelda vaid kui riiklike kvalifikatsiooniraamistike allraamistikena.

2.17 I lisa: kirjeldused

Regioonide Komitee tunnistab, et kirjelduste loeteluga on saavutatud habras tasakaal erinevate kontekstide vahel, milles õpikvalifikatsioone võib omandada.

Komitee suunab tähelepanu vajadusele tagada tasemete 5-8 kirjelduste määratluste vastavus Euroopa kõrghariduspiirkonna põhjaliku kvalifikatsiooniraamistiku määratlustele, mille kiitsid heaks kõrgharidusküsimuste eest vastutavad ministrid Bologna protsessi raames 2005. aastal. Siinkohal on oluline märkida, et Bologna kvalifikatsiooniraamistikus on tasemed määratletud mitte ainult õpitulemuste alusel, vaid ka **Euroopa kõrghariduse ainepunktide ülekandesüsteemi ainepunktide skaala** alusel, mis lihtsustab võrdlemist.

Seetõttu tervitab Regioonide Komitee komisjoni kavatsust töötada välja kutsehariduse ainepunktide ülekandesüsteem ning kaalub pikemas perspektiivis ainepunktide ülekandesüsteemi loomist kogu elukestva õppe valdkonnale, mis oleks vajalik vahend Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tõhusamaks rakendamiseks.

2.18 II lisa: kvaliteedi tagamise põhimõtted

Kuigi Regioonide Komitee rõhutab läbipaistvuse (Euroopa kvalifikatsiooniraamistik), kvaliteeditagamise ja kvalifikatsioonide tunnustamise kolmepoolset seost, soovib ta rõhutada, et II lisa on liiga üldine asendamaks praegu kehtivaid väljatöötatud süsteeme, põhimõtteid ja standardeid, mis on välja töötatud Euroopa koostöökvaliteedi tagamisel haridus- ja koolitusvaldkonnas. Lisaks näivad mõned põhimõtted koolihariduse hindamise kontekstis vähemsobivad. Seetõttu sooviks Regioonide Komitee tuletada meelde suunavat rolli, mida etendavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2001. aasta soovitus teemal „Euroopa

koostöö kõrghariduse kvaliteedi tagamisel" (EÜT L 60, 1.3.2001, lk 51-53), 15. veebruari 2006. aasta soovitus teemal „Edasine Euroopa koostöö kõrghariduse kvaliteedi tagamisel" (ELT L 64, 4.3.2006, lk 60) ning nõukogu 18. mai 2004. aasta järeldused teemal „Kvaliteedi tagamine kutsehariduses ja -õppes" (dok 9599/04).

Brüssel, 14. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE

Regioonide Komitee arvamus „Euroopa Komisjoni 2001. aasta transpordipoliitika valge raamatu vahekokkuvõte”

(2007/C 146/13)

REGIOONIDE KOMITEE

- arvab, et Euroopa transpordipoliitika peamine eesmärk on luua tingimused, mis tagavad üleeuroopalise transpordi tõhususe ja säästvuse. See tähendab jõupingutusi üleeuroopalise transpordivõrgustiku kitsaskohtade kõrvaldamiseks piirialadel, kaotades eelkõige piirialade isoleerituse, mis on jäänud Euroopat jaganud raudse eesriide perioodist, kuid tegeleda transpordivõrgustiku kitsaskohtadega ka praeguse 27-liikmelise Euroopa Liidu, kandidaatriikide (Horvaatia ja Türgi) ning naaberriikide- ja piirkondade piiridel, nagu piir Vahemere-äärsete Põhja-Aafrika riikidega ja Gibraltari väina transpordisõlm;
- rõhutab samuti, et Euroopa transpordipoliitika eesmärke tuleb täita eelkõige sellise õigusliku ja institutsioonilise raamistiku loomise kaudu, mis võimaldab sidusrühmade (туру osapoolte jms) võrdsetel alustel tegutsemist transpordivaldkonnas. Riigiasutustepoolset reguleerimist ja sekkumist tuleks lubada ainult juhul, kui see on turutõrgete tõttu hädavajalik, ning seda tuleks rahastada riiklikest, piirkondlikest või kohalikest eelarvetest;
- leiab, et esmatähtis on viia tasakaalu maismaatranspordi eri liikide jaotus, hoides ära transpordivõrgude peaaegu täieliku koondumise Euroopa maanteedele. Samas peab komitee vajalikuks arendada intermodaalsuse ja multimodaalsuse edendamise strateegiaid, mis tagaksid transpordisüsteemide üldise tõhususe.

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse 2001. aastal avaldatud transpordipoliitika valget raamatut, milles määratletakse kõnealuse poliitika põhisuunad aastani 2010 ning nähakse 2006. aastal ette valge raamatu elluviimise vahekokkuvõtte, ning dokumenti „Kaubaveologistika Euroopas — jätkusuutliku liikuvuse võti” (KOM(2006) 336 lõplik),

võttes arvesse Regioonide Komitee presidendi 25. aprilli 2006. aasta otsust teha sellekohase arvamuse koostamine ülesandeks territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjonile,

võttes arvesse komisjoni 22. juuni 2006. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Liikumisvõimeline Euroopa — jätkusuutlik liikuvus meie mandril. Euroopa Komisjoni 2001. aasta transpordipoliitika valge raamatu vahekokkuvõtte”,

võttes arvesse Regioonide Komitee varasemaid arvamusi, eelkõige arvamusi teemal „Euroopa transpordipoliitika aastani 2010: aeg otsustada” (CdR 54/2001 fin ⁽¹⁾); „Üleeuroopalised transpordikoridorid ja üleeuroopaline transpordivõrgustik (TEN-T): Euroopa majanduskasvu kiirendajad ja ELi ühtekuuluvuse vahendid” (CdR 291/2003 fin ⁽²⁾); „Odavad lennuliinid ja territoriaalareng” (CdR 63/2004 fin ⁽³⁾); „Ühenduse lennujaamade rahastamist ja piirkondlikest lennujaamadest väljuvate lennuliinide käivitamist käsitlevate suuniste eelnõu” (CdR 76/2005 fin); „Kõikide transpordiliikide turvalisus, sealhulgas rahastamise küsimus” (CdR 209/2005) ning „Meresõiduohutuse kolmas pakett” (CdR 43/2006 fin),

võttes arvesse arvamuse eelnõu (CdR 119/2006 rev. 2), mille territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika komisjon võttis vastu 11. detsembril 2006 — raportöör: **Jan Zahradník (CZ/EPP)** (Lõuna-Tšehhi (Hejtman Jihočeského maakond) regionaalnõukogu esimees),

võttis täiskogu 68. istungjärgul 13.–14. veebruaril 2007 (14. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse:

ning arvestades järgmist:

Uuendatud Lissaboni strateegia,

1) komisjoni poolt Euroopa transpordipoliitika valge raamatu elluviimise vahekokkuvõttega seoses läbi viidud avalike nõupidamiste tulemused;

— milles nenditakse, et Euroopa Liidu SKT on prognoositust väiksem;

2) Euroopa piirkondade ja linnade esindajate poolt avalikel nõupidamistel sõnastatud märkused;

— milles osutatakse suurt tähelepanu transpordisektori kui majanduskasvu tähtsa teguri arendamisele;

3) globaalse olukorra muutused, edusammud Euroopa integratsiooni alal ja viimase viie aasta jooksul Euroopa transpordisektoris toimunud arengud, mida iseloomustavad mitmed muutused, eelkõige:

— milles omistatakse Euroopa transpordipoliitikale Euroopa Liidu konkurentsivõime toetamisel otsustav tähtsus;

Euroopa Liidu laienemine aastatel 2004 ja 2007, mille tulemusel tuli tõdeda, et

— milles seatakse liikuvus jätkuvalt Euroopa transpordipoliitika keskseks eesmärgiks.

— kaheteistkümne uue liikmesriigi lisandumisega suurenes Euroopa Liidu pindala 1 100 000 km² (mis on võrdne 36 %-ga laienemise eelse liidu pindalast);

Vahendite puudus, mistõttu tuleb tõdeda, et

— uute liikmesriikide transpordinfrastruktuurid olid laienemiseelse 15 liikmesriigiga võrreldes selgelt madalama kvaliteediga, ja on seda ka praegu;

— transpordinfrastruktuuridele eraldatud summad on kõigis liikmesriikides langenud alla 1 % SKTst ja 2007.–2013. aasta finantsperspektiivis nähakse kõnealuse valdkonna jaoks ette 8 miljardi euro suurune summa (vaatamata sellele, et komisjon oli prognoosinud vajamineva summa suuruseks enam kui 20 miljardit);

— siseturuga liitumisel on neis riikides kaasnenu liiklusmahu järsk suurenemine, seda eriti maanteekaubavedude osas;

— uute liikmesriikide transpordivõrgustik ei ole selliste uute tingimustega toimetulekuks valmis, eelkõige piirialadel, suurtes linnastutes ja suurte tööstuskeskustega piirkondades.

— ainuüksi üleeuroopalise transpordivõrgustiku Euroopa mõõtme 30 prioriteetset telge vajavad 250 miljardit eurot (mis moodustab 0,16 % Euroopa Liidu SKTst) ning kõigi ühendusele huvi pakkuvate projektide elluviimiseks läheks tarvis 600 miljardit lisaeurot.

⁽¹⁾ EÜT C 192, 12.8.2002, lk 8.

⁽²⁾ ELT C 109, 30.4.2004, lk 10.

⁽³⁾ ELT C 318, 22.12.2004, lk 7.

Majanduse globaliseerumine

- sellele on iseloomulik kaubavahetuse tihenemine Euroopa ja peamiselt Aasia turgude vahel, mille tulemusena tekivad uued vajadused võimsuse, suundade, kokkusobivuse ja Euroopa transpordiliikide osas;
- selles osas tuleb tõdeda, et üksnes õhu- ja meretransport on tõeliselt globaliseerunud.

Terrorismoht

- New Yorgis, Madridis ja Londonis toime pandud rünnakud näitasid, kui haavatavad on transpordisüsteemid oma kindluse ja usaldusväärsuse osas;

ning arvestades Euroopa piirkondadele ja linnadele teadaolevatest asjaoludest lähtuvaid huvisid, eelkõige järgmist:

- nende integreerimine üleeuroopalisse transpordisüsteemi ja TEN-T võrgustikku on oluline eeltingimus vaba turu eelistest täiel määral osa saamiseks ning mõjutab otseselt nende konkurentsivõimet ja majandustulemusi;
- transpordiiinfrastruktuuride areng hõlbustab kaubavahetust, mis on majanduskasvu tõukejõuks, aitab kaasa territoriaalsele ühtekuuluvusele ja võimaldab kujundada kodanike ja kohalike omavalitsuste lähedast Euroopat;
- ainus viis laiendada Euroopa tihedaks ühendamiseks ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks on puuduvate ühenduslülide loomine ja üleeuroopalise transpordivõrgustiku peamisi telgi puudutavate takistuste ületamine, peamiste transpordikoridoride laiendamine naaberpiirkondadesse ja -riikidesse ning jõupingutuste tegemine kitsaskohtade kõrvaldamiseks piirialadel;
- kuigi tegemist on üleeuroopalise transpordisüsteemiga, annab selle positiivne ja negatiivne mõju selgesti tunda ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kuna see on otseselt seotud piirkondliku arengu ja linnaplaneerimisega;
- samas põhjustab linnade ja piirkondade transport märkimisväärse osa ka transpordi negatiivsetest mõjudest, näiteks CO₂-heitmete ja müra tekitamise ning ohvritega liiklusõnnetuste näol;
- kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsesesse pädevusse jääb piirkondade ja linnade transpordisüsteemide rajamine ja arendamine, et luua nende toimimise parandamiseks ning kindluse ja usaldusväärsuse suurendamiseks vajalikud tingimused;
- linnade ja piirkondade transpordi tiheduse suurendamiseks võib kaasa aidata kõigil tasanditel — alates Euroopa Liidu

institutsioonidest kuni kohalike omavalitsusteni — valitud ühine lähenemine, mille aluseks on subsidiaarsuse põhimõte, koostöö, teabe jagamine ning sobivad majanduslikud stiimulid (programmid).

1. Üldmärkused

1.1 Regioonide Komitee jagab komisjoni arvamust, et liikuvus peab olema nii Euroopa Liidu transpordipoliitika kui uuendatud Lissaboni strateegia keskne eesmärk; selleks tuleb tagada tõhusate, ohutute, jätkusuutlike ja usaldusväärsete transpordiviiside areng, mille puhul pööratakse erilist tähelepanu nende intermodaalsusele.

1.2 Komitee märgib, et transport on osa Euroopa integratsiooni alusest, kuna võimaldab isikute ja kaupade vaba liikumist. Samuti on see seotud Euroopa Liidu soovitud arenguga, st majanduskasvuga. Seega minnakse vastuollu Euroopa integratsiooni ideega, milles nähakse ette reguleerimine kärbete ja piirangute kujul — selles osas ei ole lihtsaid lahendusi. Tegelikult tuleks hoopis võtta vastu uued õiguslikud meetmed, et liberaliseerida diferentseeritult ning vastavalt kohalikele ja piirkondlikele tingimustele mitmed kõnealusesse sektorisse kuuluvad harud, ühtlustada eri transpordiviisidele kehtivad tingimused ning soodustada nende omavahelist koostööd ja koostöimet.

1.3 Regioonide Komitee arvates on **Euroopa transpordipoliitika prioriteetne eesmärk** luua tingimused, mis tagavad üleeuroopalise transpordi tõhususe ja säästvuse. Selleks tuleb

- arendada vaba transporditurgu;
- arendada ühtset üleeuroopalist transpordivõrgustikku;
- luua puuduvad ühenduslülid ja kõrvaldada üleeuroopalise transpordivõrgustiku peamiste telgede osas olevad takistused;
- ühendada peamised transporditeljed naaberpiirkondade ja -riikide omadega, soodustades territoriaalset ühtekuuluvust ka Euroopa Liidu äärepoolseimatel piirialadel;
- teha jõupingutusi üleeuroopalise transpordivõrgustiku kitsaskohtade kõrvaldamiseks piirialadel, kaotades eelkõige piirialade isoleerituse, mis on jäänud Euroopat jaganud raudse eesriide perioodist, kuid tegeleda transpordivõrgustiku kitsaskohtadega ka praeguse 27-liikmelise Euroopa Liidu, kandidaatide (Horvaatia ja Türgi) ning naaberriikide- ja piirkondade piiridel, nagu piir Vahemere-äärsete Põhja-Aafrika riikidega ja Gibraltari väina transpordisõlm;

- tagada piirkondade ja linnade ulatuslik ja lihtne juurdepääs üleeuroopalistele transpordivõrgustikele territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamiseks;
- anda hoogu üleeuroopalistele transpordivõrgustikele ja arendada tähtsamaid infrastruktuure, mis parandavad ühendusi (vähemalt) liikmesriikide kõige tihedamini asustatud piirkondades ja ülejäänud Euroopa Liidus, eesmärgiga arendada täielikult välja siseturg ja tõsta teadlikkust Euroopast;
- kasutada üleeuroopalises transpordivõrgustikus tõhusalt kõiki Euroopa transpordiviise, kasutamaks optimaalselt olemasolevate infrastruktuuride võimalusi, intermodaalsust ja sünergiat;
- rajada üleeuroopalise transpordi jaoks uusi infrastruktuure kohtades, kus vaatamata täielikule elluviimisele kooskõlas eelnimetatud tingimustega osutuvad olemasolevad vahendid ebapiisavaks, et lahendada ummikuterohkete piirkondade probleemid;
- kõrvaldada füüsilised, tehnilised ja korralduslikud takistused, mis ei võimalda kaupade ja isikute optimaalset liikumist või transporti ühest liikmesriigist teise;
- vastata paremini mandritevahelise transpordi vajadustele, võttes arvesse Euroopa Liidu geograafilisi piire ja kõigi liikmesriikide territoriaalset paiknemist;
- tagada tõhus transpordikorraldus; suurendada jõudlust tundlikes piirkondades turule vastavate vahendite abil, nagu transiidivõrgustega kauplemine.

1.4 Regioonide Komitee arvates on Euroopa transpordipoliitika lisaeesmärk valida ühine lähenemine lahendamaks probleemid, millega ei ole eriti mõistlik tegeleda iga liikmesriigi, piirkonna ja linna tasandil eraldi, lähtudes seejuures subsidiaarsuse põhimõttest ja arvestades eriti järgmist:

- transpordi keskkonnamõju leevendamine, muuhulgas CO₂-heitmeid käsitleva Kyoto protokolliga võetud kohustuste täitmise teel;
- transpordi energeetilise jätkusuutlikkuse tagamine ja alternatiivsete energiaallikate, sh biokütuste kasutamine;
- tõhustada ohutusnõudeid ja vähendada liiklusõnnetuste ohtu;
- soodustada uuenduslikke algatusi transpordisektoris;

- võimaldada kogu Euroopa Liidul ja seega ka igal liikmesriigil teha kohandusi vastavalt transporditurule ülemaailmsetele muutustele.

1.5 Samas meenutab Regioonide Komitee, et Euroopa transpordipoliitika eesmärke tuleb täita eelkõige sellise õigusliku ja institutsioonilise raamistiku loomise kaudu, mis võimaldab sidusrühmade (turu osapoolte jms) võrdsetel alustel tegutsemist transpordivaldkonnas. Riigiasutustepoolset reguleerimist ja sekkumist tuleks lubada ainult juhul, kui see on turutõrgete tõttu hädavajalik, ning seda tuleks rahastada riiklikest, piirkondlikest või kohalikest eelarvetest.

1.6 Arvestades 2001. aasta valge raamatu elluviimise vahekokkuvõtte tulemusi, leiab Regioonide Komitee, et Euroopa transpordipoliitika eesmärkide saavutamiseks on vajalik, et

- Euroopa transpordipoliitika tulevastel vahenditel oleks selgelt määratletud struktuur, mis peegeldab eelnimetatud prioriteete;
- prioriteetide järgi valitud vahendid ja meetmed oleksid struktureeritud vastavalt tõelise subsidiaarsuse põhimõttele, et luua sidusate vahendite rühm iga vastava avaliku halduse tasandi jaoks, st tulenevalt tasandi volitustest või vastutusest;
- eraldataks piisavalt summasid kõnealuste vahendite ja meetmete tarvituselevõtuks kõigil tasanditel, kus transpordil on mõju Euroopa Liidu majandusnäitajatele ja inimeste elukvaliteedile;

1.7 Komitee peab väga oluliseks kanalite loomist piirkondlike omavalitsuste osalemiseks Euroopa transpordipoliitika väljatöötamises. Valge raamatu vahekokkuvõttes ei määratleta selgelt, millist rolli peavad täitma kõnealuses kontekstis piirkonnad.

1.8 Komitee leiab, et valge raamatu vahekokkuvõtte praeguses versioonis ei tooda piisaval määral esile soovitud algatuste prioriteete, ja kardab, et see kahandab kogu dokumendi mõju. Seega soovib komitee, et algatuste loetelu (Töökava — peamised meetmed) muudetak nii, et see ei oleks enam mitte kronoloogilises järjekorras, vaid liigitatud vastavalt taotletavat eesmärkide prioriteetidele ja subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt kavandatud pädevusvaldkondadele. Regioonide Komitee leiab, et on vaja eri tegevuste eest vastutavaid koordinaatoreid. Komitee arvates ei ole eesmärk mitte lihtsalt ühe dokumendi koostamine, vaid kvalitatiivsete muudatuste tegemine, mida kõnealuse dokumendi elluviimine võimaldab.

1.9 Lisaks soovib Regioonide Komitee, et enne mis tahes reguleerivate või sekkuvate meetmete tarvituselevõttu riigivõimude poolt uuritaks võimalusi, kuidas saavutada samu tulemusi turumehhanismide rakendamise teel transpordivaldkonnas.

1.10 Eelnevat arvestades teeb komitee ettepaneku täiendada 2006. aasta valget raamatut fraasiga „Aeg tegutseda”, võttes eeskujuna 2001. aasta valge raamatu alapealkirjast „Aeg otsustada”. Ainus kindel viis soovitud tulemuste saavutamiseks on võtta ühenduse tasandil langetatud otsused üle liikmesriikide transpordipoliitikasse ning seejärel ka piirkondlike ja kohalike omavalitsuste poliitikasse, kuni on saavutatud nende tõhus elluviimine.

2. Maismaatransport

2.1 Regioonide Komitee leiab, et esmatähtis on viia tasakaalu maismaatranspordi eri liikide jaotus, hoides ära transpordivõrgude peaaegu täieliku koondumise Euroopa maanteedele. Samas peab komitee vajalikuks arendada intermodaalsuse ja multimo-daalsuse edendamise strateegiaid, mis tagaksid transpordisüsteemide üldise tõhususe.

2.2 Regioonide Komitee tervitab eriti komisjoni ettepanekut tehniliste ja tegevuslike takistuste kõrvaldamise kiirendamiseks rahvusvahelises raudteetranspordis, edendades samas positiivset ja tõhusat veeremi ühtlustamist ja standardimist.

2.3 Samuti arvab komitee, et tõstmaks raudteetranspordi konkurentsivõimet võrreldes maanteetranspordiga ja suurendamiseks õiglaselt raudtee osakaalu kogutranspordist, tuleks eelkõige ühtlustada raudtee- ja maanteetransporti reguleerivad tingimused, nagu nähakse ette 2001. aasta valges raamatus.

2.4 Kogemused on näidanud, et liberaliseerimine mõjutab märkimisväärselt suhteid veoettevõtja ning tema klientide, varustajate, teenuse kasutajate ja töötajate vahel ning ka asjaõiguslikke suhteid. Seetõttu soovitabki Regioonide Komitee, et kavandataks juba mitmes liikmesriigis tarvitusele võetud liberaliseerimismeetmete mõju hindamine ning töötataks teatud liikmesriikide kogemuste põhjal ühenduse tasandil välja liberaliseerimismeetod, mida saaks kohaldada eraldi iga raudteeettevõtja puhul. Lisaks soovitab komitee töötada välja õiguslikud miinimumnõuded tagamaks kõigi nende asjaosaliste õiguste kohane ja tasakaalustatud kaitse, keda mõjutab transpordisektori liberaliseerimine (transporditeenuse osutajad, kasutajad, reguleerijad, samuti riiklikud haldus- ja järelevalveorganid ning töötajad).

2.5 Komitee nendib, et maanteetranspordil on jätkuvalt äärmiselt oluline roll kohalike ja piirkondlike omavalitsuste silmis ning mitmete piirkondade jaoks on see ainus võimalus tagada juurdepääs ja liikuvus. Kogu transpordisüsteemi optimeerimise seisukohast on eriti olulised intermodaalsed ühendamis-

võimalused.

2.6 Pidades silmas praegust avaliku sektori investeeringute kärpimist, leiab komitee, et prioriteetsete projektidena on vaja edendada üleeuroopalisse transpordivõrgustikku kuuluvaid kiirraudteeliine. Samuti on vaja tugevdada üleeuroopalist transpordivõrgustikku täiendavaid kiirraudteeühendusi. Selleks on oluline määrata kindlaks ja arendada ka neid kiirraudteeprojekte, mis ei kuulu küll üleeuroopalisse raudteevõrgustikku, kuid mis säästva transpordi projektidena on sellele paralleelseks täienduseks. Selliste projektide puhul tuleks kaaluda nende rahastamist ELi vahenditest.

2.7 Regioonide Komitee tervitab Euroopa Komisjoni ettepanekut infrastruktuuri kasutamise arukate maksustamissüsteemide kohta, samuti kaalutlusi linnade ja tundlike piirkondade jõudluse suurendamise kohta turule vastavate vahenditega, nagu transiidioigustega kauplemine.

2.8 Kuigi valges raamatus nimetatud algatusi edendamaks säästvaid transpordiliike, nagu näiteks raudtee- ja veetransport, tuleks kindlalt toetada, oleks vaja ka mõista, et paljudes piirkondades puuduvad sobivad raudtee- või veetranspordi infrastruktuurid. Sellisel juhul vajatakse maanteetranspordilt keskkonnasäästlikumatele transpordiviisidele üleminekul märkimisväärsed investeeringud sellistesse infrastruktuuridesse.

3. Õhutransport

3.1 Regioonide Komitee tervitab piirkondlike lennuväljade ja odavlennufirmade uut arenguhoogu, mis on viimastel aastatel muutunud õhutranspordi hinna reisijatele soodsamaks, pakkudes pikkade vahemaade puhul mõistlikku alternatiivi maismaatranspordile. Samas ei tohi tähelepanuta jääda kõnealuse arenguga kaasnevad negatiivsed kõrvalnähtud.

3.2 Sarnaselt varasematele arvamustele rõhutab komitee piirkondlike lennuväljade olulist rolli piirkondliku arengu seisukohast ja territoriaalse ühtekuuluvuse (piirkondadevahelised sidemed, suurem liikuvus, liikumisvabadus, majanduslik areng, äärepoolsete ja vähem arenenud piirkondade uuendamine) saavutamisel. Seega tervitab komitee komisjoni algatust, mille eesmärk on luua soodsad tingimused õhutranspordi potentsiaali paremaks ärakasutamiseks piirkondadevahelisel transporditurul.

3.3 Samas kordab komitee oma varasemaid üleskutseid leida lähenemine, milles oleks tasakaalus riigiabide osas vajalik läbi-paistvus ja abikõlblikkus ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkus rahastada piirkondlike lennuvälju ja ühendusliidule loomise asjaomaste piirkondade ja ülejäänud Euroopa turu vahel.

3.4 Pidades silmas äärepoolseimate piirkondade spetsiifilist olukorda, kus ühendus ülejäänud Euroopa Liidu ja maailmaga on võimalik üksnes mere- ja õhustranspordi kaudu, tuleks õhu- ja meretranspordi sektoris võetavate kliimamuutustega võitlemise meetmete osas kehtestada kõnealustele piirkondadele erandid, sest nimetatud sektorites moodustavad nende piirkondade kasvuhoonegaaside heitmed ühenduse koguheitmetest alla 0,5 % ning seetõttu ei kahjusta need ELi asjaomaseid rahvusvahelisi kohustusi.

4. Mere- ja siseveetransport

4.1 Regioonide Komitee tervitab komisjoni soovitusi jätkata nii lähimereveo kui nn merekiirteede arendamist, pakkudes alternatiive maanteetranspordile, ning märgib, et on juba väljendanud toetust sellele, et

4.2 2007.–2013. aasta rakenduskavas nähtaks ette mere-transporti toetavate projektide elluviimine (võitlus reostuse vastu, transpordi ohutuse tagamine, veeteede infrastruktuuride haldamine);

4.3 tehtaks suuremaid jõupingutusi võimsuse suurendamiseks, sadamate infrastruktuuridele juurdepääsu võimaldamiseks ja logistiliste jaotusvõrgustike rajamiseks, pöörates erilist tähelepanu saarte vajadustele;

4.4 loodaks tõhusad ühendusteel Euroopa Liidu saarealadega merekiirteede abil, et lihtsustada nende juurdepääsu ühtsele turule.

4.5 Regioonide Komitee kiidab heaks komisjoni ettepaneku töötada välja integreeritud arengustrateegia „ühise Euroopa merepiirkonna” jaoks eesmärgiga edendada ühtse turu arengut kõnealuses valdkonnas.

4.6 Samuti tervitab komitee sadamaid käsitlevaid meetmeid ja väljendab soovi osaleda aruteludes nende väljatöötamise üle. Lisaks soovib komitee rõhutada sadamate ja linnade või nende asukohapiirkondade vaheliste sidemete tähtsust.

4.7 Komitee väljendab oma toetust linnade ja piirkondadele, kus asuvad olulised meresadamad ja kes soovivad ühendada oma maismaatranspordi infrastruktuurid üleeuroopalise transpordivõrgustikuga ja liituda ka ülemandriliste pikamaa maismaatranspordi telgedega (*landbridges*).

4.8 Lisaks toob komitee välja, et siseveetransport kui maismaatranspordi alternatiiv on alati olnud tagaplaanil, ning tervitab komisjoni ettepanekut luua siseveetranspordi arendamise programm. Viidates komisjoni taotlusele suurendada ühen-

duse eri poliitikate (transpordi-, energeetika- ja keskkonnapoliitika) vahelist sünergiat, osutab komitee ka suurele huvidel konfliktile, mida võib sageli täheldada siseveeteede rajamisel: tarvis on ehitada veeteid ja arendada laevaliiklust kui alternatiivi maanteetranspordile, kuid samas ei saa neid meetmeid ellu rakendada, kuna kehtestatakse ebamõistlikke keskkonnanõudeid.

4.9 Komitee on arvamusel, et merekiirteede edendamise meetmete raames tuleb põhjalikult analüüsida nende mõju olemasolevatele sadamasüsteemidele, määrata kindlaks meetmed võimalike negatiivsete mõjude vältimiseks ja kehtestada spetsiaalsete toetuste andmise kord lahendamaks äärepoolsest ja saarelisest asukohast tulenevaid probleeme.

4.10 Komitee peab vajalikuks, et tulevastes merekiirteede toetuste arengut reguleerivates õigusaktides oleksid formaalselt kaasatud piirkonnad.

5. Linnade ja piirkondade transpordisüsteemid

5.1 Regioonide Komitee märgib, et just linnatranspordi osas on valdav seisukoht, et ideaalne on olukord, kui ühest kohast teise liikumiseks ei pea mingit transpordivahendit kasutama. Seega ei tule siinkohal mõelda üksnes transpordisektori meetmete tarvituselevõtule, vaid tuleb arvestada ka teisi poliitilisi otsustusvaldkondi, näiteks linnaplaneerimist, piirkondlikku arengut ja ka elamupoliitikat. Eriti kehtib see uutes liikmesriikides, kus on sageli vajadus kasutada vahendeid, mis võimaldaksid abi kolimisel seoses töökoha vahetusega, liberaliseerida eluasemeturgu jne.

5.2 Komitee tervitab komisjoni ettepanekut töötada välja roheline raamat linnatranspordi kohta ning väljendab Euroopa piirkondade ja linnade esindajana valmisolekut osaleda aktiivselt lõppdokumendi vastuvõtmisele eelnevas arutelus huvipooltega.

5.3 Selles osas märgib komitee, et mida enam linnade ja piirkondade transpordisüsteemid vastavad kohalikele vajadustele, seda tõhusamad nad on. Seetõttu on üleeuroopaliste transpordisüsteemide erinevust arvestades äärmiselt keeruline kavandada mis tahes sekkumist või ühtlustamist selles valdkonnas. Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele peab Euroopa Liidu roll sel alal seisnema oskusteabe jagamises ja selliste programmide loomises, mis võimaldavad levitada ja kasutusele võtta juba end õigustanud parimaid tavasid ning hinnata uuenduslikke lähenemisi (transpordikorraldus, intelligentsed süsteemid, keskkonnasõbralikud ja säästlikud kütused, liikuvus kui piirkondliku arengu eeltingimus jne).

5.4 Kuna transpordiprobleemid koonduvad eelkõige suurtesse linnadesse, linnastutesse ja äärelinnadesse ning nende piirkondade linnastumise tase on väga kõrge, siis on transpordinfrastruktuuri rajamine ja ajakohastamine väga kallis. Juba praegu tasub suurt tähelepanu pöörata nimetatud infrastruktuuride arendamisele kaasaegset tehnoloogiat kasutades ning toetada ka infrastruktuure, mis ei kuulu otseselt üleeuroopalisse transpordivõrgustikku. Rõhku tuleb panna keskkonnasõbralikule linna-transportile, et aidata kaasa saaste vähendamisele Euroopa linnades ja tõsta sel viisil elanike elukvaliteeti. Komitee soovib komisjonil kaasata ka nimetatud asjaolud linnatranspordi rohelise raamatu väljatöötamise analüüsis.

5.5 Regioonide Komitee palub Euroopa Komisjonil rõhutada eriti linnatransporti ja uurida nõuetekohaselt, kas 2007.–2013. aastate tegevusprogrammid pööravad linnatranspordile piisavalt tähelepanu ja eraldavad piisavalt rahalisi vahendeid. Komitee rõhutab, et linnatransport on sama oluline kui üleeuroopaline transpordivõrgustik, sest enamus transpordivooludest algab ja lõpeb linnades ning seetõttu on linnades kõige suuremad kitsaskohad. Seetõttu on kvaliteetne linnatransport nii kaupade kui ka töötajate liikuvuse seisukohast Euroopa Liidu konkurentsivõime ja seega ka kogu Lissaboni strateegia oluline eeltingimus.

5.6 Komitee arvates tuleb liiklusummikute vähendamiseks suurte linnade juurdepääsuteedel rajada linna äärtes suured ühenduskohad, kus on piisavalt parkimisruumi, et linna sõitvad inimesed saaksid parkida oma sõiduki ja seejärel kasutada ühis-transporti ilma ajakulu märkimisväärse suurenemiseta.

6. Infrastruktuuri optimeerimine ja transpordivõrkudele juurdepääsu võimalused

6.1 Regioonide Komitee leiab, et üleeuroopalise transpordi jätkusuutlikkuse huvides on paralleelselt üleeuroopalise transpordivõrgustiku lõpuleviimise ja uute infrastruktuuride ehitamisega kõige olulisem eesmärk selliste tingimuste parandamine, mis võimaldavad olemasolevate infrastruktuuride läbilaskevõime reservi süstemaatiliselt kasutada.

6.2 Komitee väljendab suurt heameelt, et komisjon peab esmatähtsaks vajadust vähendada liiklusummikuid ja suurendada juurdepääsuvõimalusi. Komitee arvates on see vajalik eeltingimus kasutamaks täielikult ära liikumisvabadusega seotud võimalusi ning saavutamaks suurem territoriaalne ühtsus.

6.3 Regioonide Komitee ei jaga siiski komisjoni arvamust, et Euroopa transpordivõrk on tihe ja infrastruktuur üldiselt kõrge kvaliteediga. Komitee rõhutab, et 15-liikmelise Euroopa Liidu ja 10 uue liikmesriigi infrastruktuuri vahel on suur vahe. Samas märgib ta, et liikluse suurenemise tõttu uutest liikmesriikidest 2004. aasta laienemise järel muutub transpordivõrgustiku olukord järjest hullemaks ning vahe 15-liikmelise Euroopa Liidu

ja 10 uue liikmesriigi vahel ainult suureneb. Seega soovib Regioonide Komitee, et valge raamatu vahekokkuvõtte raames koostataks usaldusväärne ja detailne 27-liikmelise Euroopa Liidu transpordinfrastruktuuride hinnang, et Euroopa institutsioonidel oleks täpsemad andmed otsuste tegemisel kõnealuses valdkonnas.

6.4 Samal ajal hoiatab komitee, et suuritel magistraalidel võivad tekkida uued kitsaskohad piirialadel ja ühenduse uute välispiiride äärepoolseimates piirkondades. Seetõttu on väga oluline viia lõpule üleeuroopalise transpordivõrgustiku läbi-vaatus, mis sisaldab ettepanekut laiendada seda võrgustikku ELi naaberriikidesse ja piirkondadesse.

6.5 Regioonide Komitee toetab väga piirkondlikke projekte transpordinfrastruktuuride arendamiseks, eriti piiriüleseid projekte, ja kutsub komisjoni üles jätkama nendele soodsate tingimuste pakkumist programmide kaudu, mis võimaldavad kasutada 2007.–2013. aastate ühtekuuluvuspoliitika vahendeid ja piirkondadevahelist koostööd toetavaid programme.

6.6 Komitee julgustab komisjoni rahastamisvahendite (üleeuroopalise transpordivõrgustiku eelarve, Euroopa Investeeringupank, Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni ja Arengupank, ostujõu pariteet jne) ja institutsiooniliste vahendite (Euroopa koordinaator) abil koostama abiprogrammi piiriüleste kitsaskohtade kiireks kõrvaldamiseks ja puuduvate ühenduste rajamiseks kolmekümne ELi prioriteetse üleeuroopalise transpordivõrgustiku projekti raames, mis määrati kindlaks 2004. aastal selle ning nende ühenduste rajamiseks, mida on hiljem peetud vajalikuks kõnealuse võrgustiku ühtluse tagamiseks. Nimelt ei ole riiklik transpordipoliitika selles valdkonnas olnud pikka aega tõhus, mõjutades ebasoodsalt piirkondlikku arengut, territoriaalsete ühtekuuluvust ning liikumisvabaduse ja piiriülese koostöö poolt pakutavaid võimalusi. Samuti tuleks tagada rahastamismehhanismid teistele üleeuroopalise transpordivõrgustiku projekte täiendavatele projektidele, eelkõige ligipääsu parandavatele projektidele: maantee- ja raudteeühendused, sadamajuurdepääsud, eri transpordiliikide ristumiskohtade logistikakeskused, juurdepääs linnapiirkondadele jne.

6.7 Lisaks pöörab Regioonide Komitee tähelepanu vajadusele tasakaalustada üleeuroopalise transpordivõrgustiku ja üleeuroopaliste transpordikoridoride lääne-ida ja põhja-lõuna telgi. Komitee teeb ettepaneku kasutada rohkem ära Balti ja Aadria mere sadamate potentsiaali, arvestada järgmisel üleeuroopalise transpordivõrgustiku laienemisel Interreg IIIB „A-B Landbridge” projekti tulemustega, mis tegeleb just antud küsimusega ja milles osalevad praegu Itaalia, Austria, Tšehhi, Saksa ja Poola piirkonnad ning laiemas plaanis ka Euroopa Liitu mittekuuluvad riigid, nagu näiteks Norra ja Horvaatia.

7. Koostalitusvõime ja transpordiliikide ühtlustamine

7.1 Komitee suhtub ettevaatusega intermodaalsuse põhimõttesse, nagu seda esitati Euroopa transpordi valge raamatu vahekokkuvõttes, ja jagab arvamust, et igal transpordiliigil on Euroopa transpordisüsteemis oma roll. Vaid tõelise intermodaalsusega erinevate transpordiliikide vahel õiglase turu tingimustes on võimalik saavutada transpordi optimeerimine loomulikult teel. Tegelikult on olemas vaid üks transporditeenus (nõudlus transporditeenuse järele), mis kasutab kõige paremaid olemasolevaid võimalusi („transpordiliike“). Ainus viis olukorra parandamiseks Euroopa transpordisektoris on võrdsete tingimuste loomine kõigile transpordiliikidele, ilma ühtegi eelistamata. Kahetsusväärne on, et maanteetransporti kasutatakse palju isegi sellistes transpordituru osades, kus sobiks ökoloogilistel põhjustel enam raudtee- sivevee või intermodaalset transpordi kasutada. Selle põhjuseks ei ole ainult eri transpordiliikide ebapiisav harmoneerimine, väliskulud, raudteevõrgustiku koostalitusvõime lahendamata probleem ja raudteesektori lõpetamata muutmine, vaid ka raudtee- ja intermodaalse transpordi ebapiisav tehniline tase. Seetõttu tuleks uurimis- ja arendustööd toetada mitte ainult telemaatiliste ja infosüsteemide valdkonnas, vaid ka raudtee- ja intermodaalse transpordi tehnoloogia, tõhusa standardimise, ühtlustamise ja harmoneerimise alal.

7.2 Seevastu soovib komitee meenutada oma toetust vaba-tahtlikkusele põhinevale Euroopa poliitikale, mille kohaselt täidab Euroopa Liit Kyoto protokolliga võetud kohustusi, minnes üle vähem saastavate transpordiliikide kasutamisele.

7.3 Seoses punktis 7.1 mainituga teeb Regioonide Komitee ettepaneku jätkata väliskulude sisekuludena arvestamise eeskirjade kavandamist ja elluviimist. Eesmärk on luua ühtne Euroopa raamistik vaba ligipääsuga ja tasulise maanteeinfrastruktuuri ja taastatud tasuliste raudteede loomiseks, mis on vajalikud eeltingimused tõelise intermodaalse konkurentsi jaoks. Makse ei peaks kasutama ainult infrastruktuuri ehituse ja hooldusega seotud kulude katteks (kuigi üleminekujärgus majanduste jaoks on tegemist olulise sissetulekuga), vaid seda peaks kasutama ka vahendina, mis vastaks automaatselt vajadustele infrastruktuuri järele, suurendades nii selle kasutust. Samas tuleb iga transpordiliigi puhul arvestada välis- ja sisekulude kogusummat. Toodete hindades kajastuvad maksud peaksid muutuma loomulikuks turu, eriti aga üleliigse transpordinõudluse reguleerimise viisiks. Seega on parim transport transpordi puudumine.

7.4 Regioonide Komitee leiab, et uued arukad maksustamissüsteemid võimaldavad transpordi optimeerida, kasutada infrastruktuuri tõhusalt ja ennetadaummikute teket. Toetada tuleks ainult läbipaistvaid, õiglaseid maksusüsteeme, mille üle saaks

pidada raamatupidamisarvestust ja mille kohta saaks esitada konkreetse arve, eelkõige ka väliskulude kohta, kuid mis oleksid samal ajal piisavalt erinevad, et optimeerida infrastruktuuride kasutust nii ajas kui ruumis. Maks peaks olema kogu Euroopas võrdne, mitte suunama transpordi tasulistest infrastruktuuridest maksuvabadesse. Siinkohal toetab Regioonide Komitee taas Galileo projekti. Kui seda kõikides liikmesriikides nõuetekohaselt rakendatakse, siis peaks olema võimalik selline süsteem luua.

7.5 Satelliitnavigatsioonisüsteemi Galileo toetuse suurendamiseks ja selle ühtseks kasutamiseks transpordis kogu Euroopas või vähemalt antud idee levitamiseks, eriti uutes liikmesriikides, soovib Regioonide Komitee Euroopa Ülemkogul uusi liikmesriike nendesse uuenduslikesse projektidesse rohkem kaasata, avades sümboolselt ühes uues liikmesriigis satelliitnavigatsioonisüsteemi järelevalve asutuse. Nii peaks ülemkogu kinni 2003. aasta mitteametlikust lubadusest avada uued Euroopa agentuurid uutes Euroopa Liidu liikmesriikides.

8. Logistika

8.1 Regioonide Komitee rõhutab, et erinevate transpordiliikide vahelise intermodaalsuse parandamiseks tuleb kasutada logistika toetusmeetmeid Logistika riiklik infrastruktuur on nimelt peamine lüli kaubaveo eri liikide ning transpordiliikide, tööstuse ja kaubanduse koostalitusvõime tagamiseks. Juba praegu tuleb luua tingimused, mis võimaldaksid Euroopa tasandil arendada tõhusat logistikat.

8.2 Regioonide Komitee avaldab valmisolekut osaleda väljapakutud Euroopa kaubaveologistika raamstrateegia koostamisel, arvestades, et selle lüli arendamine mõjutab oluliselt piirkondlikku arengut. Raamstrateegia kuulub mitmetesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste projektidesse, piirkondliku arengu strateegiatesse ja linnaprojektidesse ja sel on oma roll linna- ja piirkonna transpordi, piirkondlike lennujaamade, jõesadamate ning avalik-õiguslike logistikakeskuste arengus, mida tuleks igal juhul pidada transpordiinfrastruktuurideks, kuna need kuuluvad võrgustikku, millele nad teenuseid osutavad.

8.3 Regioonide Komitee tervitab Euroopa Komisjoni kavatsust võtta 2007. aastal vastu kaubaveologistika tegevuskava. Regioonide Komitee on seisukohal, et kaubaveologistika raamstrateegia väljatöötamisel Euroopas tuleks ka kontrollida, kuidas oleks raudteesõbralikuma transpordipoliitika abil võimalik edendada kaubaveo üleviimist maanteelt raudteele. Kõnealuseid maksu- või regulatiivmeetmeid tuleks sihipäraselt edendada katalüsaatorina toimivate toetusmehhanismidega.

9. Ohutus

9.1 Regioonide Komitee väljendab muret liiklusõnnetuste tagajärjel hukkunud inimeste arvu üle, mis on 25-liikmelises Euroopa Liidus jätkuvalt liiga kõrge, kuigi olukord aasta-aastalt paraneb. Ta toetab täielikult komisjoni, kes tegi ettepaneku tegeleda liiklusohutusega ühtlustatult, pöörates tähelepanu sõiduki konstruktsioonile ja tehnikale, infrastruktuuri olukorrale ja kasutajate käitumisele.

9.2 Regioonide Komitee märgib, et arvestades, et inimeste ja kaupade liikuvus Euroopa Liidus järjest suureneb, võib arvata, et liikmesriigid jätkavad läbirääkimisi liikluseeskirja ja õigusaktide ühtlustamise ja üksteisele lähendamise üle, et need oleksid juhtidele ja teistele infrastruktuuri kasutajatele paremini arusaadavad. See aitaks parandada ohutust, vähendada liiklusõnnetuste arvu ja tagada kaubanduslike transporditeenuste tasakaalustatud osutamine

9.3 Lisaks on Regioonide Komitee vähemalt peamiste üle-euroopaliste magistraalide puhul liiklusmärkide ühtlustamise poolt, tagades nende tehnilise ühtsuse ja kasutades mitmekeelseid märke suurema ohutuse tagamiseks uute telemaatiliste süsteemide abil.

10. Julgeolek

10.1 Regioonide Komitee nõustub, et kiiresti on vaja tagada transpordisüsteemide julgeolek terrorismiohu ees, ja toetab ühist lähenemist asjaomases valdkonnas.

10.2 Regioonide Komitee kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike kasutama ühist lähenemist, arvestades et piirkondlike ja kohalike omavalitsuste võimalused kõnealuses valdkonnas on piiratud.

10.3 Samas palub Regioonide Komitee, et ühenduse institutsioonid esitaksid asjaosalistele õigeaegselt ettepanekud meetmete kohta selliste süsteemide julgeoleku valdkonnas, millel võib olla otsene mõju piirkonna ja linnatranspordisüsteemi korraldusele ja kaasrahastamisele, et asjaosalised saaksid küsimust arutada ja vajadusel esitada märkusi.

11. Kaubaveologistika Euroopas — jätkusuutliku liikuvuse võti

11.1 Regioonide Komitee tervitab Euroopa Komisjoni algatust, mille eesmärk on luua strateegiline raamistik leidmaks lahendusi küsimusele, kuidas ja mis vahenditega saaks Euroopa Liit aidata kaasa Euroopa transpordisüsteemi optimeerimisele.

Siiski meenutab komitee, et logistika ei ole eesmärk omaette, vaid üksnes abivahend selle saavutamiseks. Pealegi ei ole tegemist ainsa vahendiga, kuna seda saab kasutada üksnes siis, kui transpordisüsteemi ülejäänud elemendid, nt infrastruktuur, telemaatika (infosüsteemid transpordis), intermodaalsus ja sobivad transpordiviisid, on välja arendatud. Komitee juhib sellega seoses tähelepanu käesoleva arvamuse eelmistele punktidele, kus käsitletakse vahendeid, mida komitee peab Euroopa transporditingimuste tervikliku täiustamise seisukohast kõige olulisemaks.

11.2 Komitee väljendab heameelt, et komisjon tunnustab logistika suuresti põhiliselt kommertslikku mõõdet. Just eelkõige turujõudude toimimine aitab kaasa eri transporditüüpide ja ühenduste töhusale kasutamisele. Teisisõnu on tegemist vahendiga, mis võimaldab parandada transpordi juhtimist ja tagada selle tõhus kasutamine. Kvaliteedimärgiste küsimus peaks samuti kuuluma transpordiettevõtete või Euroopa asjaomase sektori organisatsioonide pädevusse.

11.3 Regioonide Komitee on siiski seisukohal, et turujõudude ebaõnnestumise korral on õigustatud ka regulatiivsed meetmed, et saavutada jätkusuutlikkusele orienteeritud liikuvuse ja kaubaveologistika eesmärk. Raudteekaubaveo oluline eeldus on kaubavaguniveo laiaulatuslik võrk, nagu see on juba Šveitsis. Kõnealuse võimaluse loomiseks ja sellele edaspidi majanduslikult tasuva kasutuse tagamiseks tuleks ebapiisavate turujõudude korral luua toetavad raamtingimused, nagu näiteks edendavad või regulatiivsed meetmed, et üritada teadlikult kas või ajutiselt seada esiplaanile transpordiviisid, mida tuleb kindlasti toetada kooskõlas konkreetsete keskkonnanalaste kohalike ja piirkondlike tingimustega.

11.4 Kooskõlas eelöelduga märgib komitee, et peab logistikat võtmelementideks piirkondade ja linnade innustamisel rakendada meetmeid sellise kiire ja tõhusa transpordi toetamiseks oma territooriumil, mis põhjustaks võimalikult vähe negatiivseid kõrvalmõjusid. Lisaks leiab komitee, et linnastute keskkonna parandamiseks on tähtis arendada välja nn linnalogistika, võttes eeskujuks ummikuid kõrvaldada võimaldanud algatused.

11.5 Nagu käesolevas arvamuses juba märgitud, seisneb linnade ja piirkondade roll logistika arendamisel eelkõige transpordi seisukohast soodsate tingimuste, aga ka logistiliste infrastruktuuride loomises kohapeal ning logistikakeskuste rajamise toetamises. Komitee hinnangul võiks Euroopa Liit kõnealuses valdkonnas sekkuda näiteks ühtekuuluvuspoliitika vahendite ning oskusteabe ja valdkonna parimate tavade edasiandmise teel.

11.6 Regioonide Komitee arvates on eriti oluline tuvastada logistika head toimimist pärssivad takistused ning seeläbi optimeerida Euroopa transpordisüsteemi. Takistuste hulka kuuluvad näiteks puudulik infrastruktuur (kitsaskohad, puuduvad ühendused, ebapiisav arv ühendusi sõlmpunktide ja teiste transpordisüsteemi elementide vahel, riiklike logistikakeskuste puudumine), transpordiühikute vähene ühtesobivus (eriti nn vanade ja uute liikmesriikide vahel) ning tehnilised ja korralduslikud raskused (veoettevõtjatevaheline teabevahetus, üldine veokiri jne). Selles vallas saaks Euroopa Komisjoni energeetika ja transpordi peadirektorat etendada olulist rolli.

11.7 Samuti peab komitee esmatähtsaks arendada uusi transpordi juhtimis- ja teabesüsteeme (Euroopa raudteetranspordi juhtimissüsteem ERTMS, Galileo). Samas rõhutab komitee vajadust lahendada andmesüsteemide kaitse küsimus, eriti kui kasutatakse avatud arhitektuuri.

11.8 Regioonide Komitee tervitab komisjoni algatust uurida logistilise personali erialast koolitust ning Euroopa ühiste normide sertifitseerimist nende oskuste ja kogemuste osas. Samas kordab komitee, et kõnealuses kontekstis tuleks teha koostööd logistikasektoriga või nende erialaorganisatsioonidega Euroopa tasandil.

11.9 Komitee väljendab heameelt ka Euroopa Komisjoni kavatsuse üle võtta meetmeid logistika arenguid peegeldavate statistiliste näitajate osas. Üheks lahenduseks peaks komisjoni jaoks olema sellise näitajate süsteemi väljatöötamine, mis võimaldaks jälgida ja mõõta logistiliste ahelate arengut, tõhusust, kasutust jne.

11.10 Regioonide Komitee rõhutab lisaks, et paralleelselt üleeuroopaliste transpordivõrkude esmatähtsate projektidega tuleks Euroopa tasandil rõhutada peamiste sõlmpunktide ajakohastamist ja arendamist. Logistikasüsteemide tulemusrikkamaks

kasutamiseks ja Euroopa transpordisüsteemide paremaks optimeerimiseks tuleb lisaks saada üle nn viimaste meetrite probleemist. Selleks tuleb arendada ümberlaadimise ja logistikaahela lõpus asuvaid punkte ning eriti kasutada peamiste logistiliste sõlmpunktide suutlikkust kõigi transpordiühenduste puhul.

11.11 Samuti peab komitee väga oluliseks komisjoni algatust, mille eesmärk on luua ühised Euroopa normid intermodaalsete transpordiühikute jaoks ühendusesisesel kaubaveol. Komitee oleks väga rahul, kui Euroopa Liit suudaks vähendada eri tüüpi konteinerite ja poolhaagiste võimalike konfiguratsioonide arvu, et kasutada maksimaalselt ära suurimaid lubatud mõõtmeid.

11.12 Regioonide Komitee märgib, et eri transpordiviiside kasutamine samas ahelas nõuab enam kui lihtsalt mõtlemise muutust; sageli pööratakse ka füüsiliste takistuste vastu. Eelkõige uutes liikmesriikides ei ole puudus mitte üksnes transpordiühendustest ja sobivatest transpordiliike kombineerida võimaldavatest ümberlaadimisstruktuuridest, vaid ka sobivatest transpordiühikutest. Üks viis olukorra parandamiseks oleks see, kui Euroopa Investeeringuspank rakendaks soodsat laenuoliitikat või kui ühendus võimaldaks toetust sõidukite soetamiseks või terminaalide rajamiseks.

11.13 Lõpetuseks väljendab Regioonide Komitee arvamust, et kaubavedudele suunatud raudteevõrgustiku toetamise tegevuskava teostatavust tuleks kontrollida. Siiski juhitakse tähelepanu olukorrale uutes liikmesriikides. Kuigi mõte tundub paljutõotav, on põhjust karta, et selle rakendamiseks vajalikud investeeringud osutuvad ebapiisavaks. Liikmesriigid ja transpordisektorite esindajad peaksid tegema koos Euroopa Liiduga jõupingutusi kooskõlastamiseks rahvusvahelise kaubaveo sõiduplaane, et soodustada rohkem näiteks öist läbisõitu, kui reisijatevedu toimub minimaalselt.

Brüssel, 14. veebruar 2007

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE